

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Faks: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Kompanije Dunav osiguranje a.d.o. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe Kompanije Dunav osiguranje a.d.o. Beograd (u daljem tekstu: „Grupa”), čije je matično društvo Kompanija Dunav osiguranje a.d.o. Beograd koji se sastoje od:

- konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine:

- konsolidovanog bilansa uspeha;
- konsolidovanog izveštaja o ostalom rezultatu;
- konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu;
- konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja

(„konsolidovani finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju konsolidovani finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2020. godine, kao i konsolidovane rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje društava za osiguranje u Republici Srbiji.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za

međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ona predstavljaju najznačajnije procenjene rizike od materijalno značajnih grešaka, uključujući i one nastale zbog pronevere, a koja su opisana dole u nastavku i sprovedi smo odgovarajuće

revizorske procedure za razmatranje tih pitanja. Ključna revizorska pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja mi smo rezimirali naš odgovor na navedene rizike. Na izražavamo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo sledeća ključna revizorska pitanja:

Procena rezervisanja za štete i matematičke rezerve

Na dan 31. decembra 2020. godine, tehničke rezerve iznose RSD 38.121.891 hiljada. Od ukupnog iznosa bruto tehničkih rezervi, rezervisane štete iznose RSD 17.539.679 hiljada i matematička rezerva iznosi RSD 5.351.322 hiljada (napomena 45. i 37.1.). Od ukupnog iznosa rezervisanih šteta, rezervisanja za nastale prijavljene a nerešene štete iznose RSD 9.351.939 hiljada, dok rezervisanja za nastale neprijavljene štete iznose RSD 8.187.740 hiljada.

Za informacije o primenjenim računovodstvenim politikama i politikama vrednovanja videti napomenu 3. (Pregled značajnih računovodstvenih politika), a za detaljnije informacije o korišćenim procenama i pretpostavkama videti napomenu 2.4.2. (Korišćenje procenjivanja – Procene vezane za formiranje tehničkih rezervi). Dodatne informacije o pozicijama u konsolidovanim finansijskim izveštajima date su u napomeni 37.1. (Matematička rezerva), napomeni 45. (Rezervisane štete). Informacije o rizicima su date u napomeni 50.3. (Obelodanjanje podataka o ugovorima o osiguranju).

Ključno revizorsko pitanje

Obračun rezervisanih šteta i matematičke rezerve zahtevan je proces koji uključuje visok stepen neizvesnosti, procenjivanja i prosuđivanja, kao i složene matematičke i statističke obračune.

Grupa procenjuje rezervisane štete na osnovu istorijskog razvoja šteta, prilagođenog za aktuelna kretanja u vezi sa faktorima koji utiču na štete. Različite metode se mogu koristiti u procesu procenjivanja, pri čemu opšte prihvaćene aktuarske metode vrednovanja često zahtevaju prilagođavanja za određene okolnosti, a takva prilagođavanja takođe zahtevaju visok stepen procene.

Naš odgovor

Procedure koje smo obavili, uz podršku naših aktuara i IT specijalista, obuhvatile su sledeće:

- Testiranje dizajna, implementacije i operativne efikasnost identifikovanih ključnih kontrola procesa, uključujući i opšte IT kontrole;
- Procenjivanje da li su ključni podaci koji se koriste za razvoj pretpostavki rezervisanja za nastale neprijavljene štete odgovarajući (kao što su datum nastanka štete, datum prijave štete, datum isplate štete i plaćen iznos štete) kroz praćenje istih do izvorne evidencije Grupe;

Za procenu rezervisanja za očekivane odlive po osnovu šteta. Grupa koristi podatke u vezi sa brojem i iznosom nastalih prijavljenih šteta, prosečnim troškovima po prijavljenoj šteti, kao i učestalosti šteta. Ključne pretpostavke koje su korišćene uključuju procenu adekvatnosti prethodnog trenda kretanja šteta koji utiče na budući razvoj šteta, kao i njihovo konačno izmirenje.

Za poslove životnog osiguranja ključne pretpostavke korišćene za procenu očekivanih budućih novčanih tokova uključuju očekivane buduće troškove, stope smrtnosti i prekida osiguranja, inflaciju i diskontne stope. Relativno beznačajne promene u ovim pretpostavkama mogu imati značajan efekat na iznose datih procena zbog dugoročnog svojstva obaveza.

Na svaki datum izveštavanja Grupa sprovodi test adekvatnosti obaveza (LAT) radi utvrđivanja da li su tehničke rezerve adekvatne. Test je zasnovan na poređenju rezervacije Grupe i utvrđene sadašnje vrednosti najbolje procene budućih novčanih tokova po osnovu važećih ugovora o osiguranju. U slučaju da LAT test pokaže da je iznos tehničkih rezervi nedovoljan, u svetlu procenjenih budućih novčanih tokova, ceo nedostajući iznos se priznaje u bilansu uspeha.

Zbog navedenih faktora, smatramo vrednovanje rezervisanih šteta i matematičke rezerve ključnim revizorskim pitanjem.

- Nezavisni obračun rezervisanja za nastale neprijavljene štete i matematičke rezerve na uzorku segmenata na osnovu naše procene faktora rizika i poređenje sa obračunima Grupe;
- Preispitivanje ključnih pretpostavki korišćenih za obračun rezervisanja za nastale neprijavljene štete. Između ostalog, posebno, smo procenili da li su razvojni faktori koje je koristila Grupa odgovarajući, na osnovu naše analize razvojnih faktora u prošlosti;
- Ocenjivanje adekvatnosti rezervisanih šteta koja su priznata u prošlosti, kroz poređenje istorijskih procena sa stvarno isplaćenim štetama ("run off test");
- Preispitivanje ključnih pretpostavki korišćenih za LAT test. Između ostalog, posebno smo ocenili da li su pretpostavke u vezi sa stopama smrtnosti, prekida osiguranja i troškovima, ispravno postavljene s obzirom na posebne okolnosti Grupe i, tamo gde je relevantno, da li su buduća očekivanja u delu parametara od značaja za obračun LAT testa procenjena na bazi javno dostupnih podataka i najbolje prakse;
- Na uzorku rezervisanja za nastale prijavljene, a nerešene štete, preispitali smo priznate iznose kroz njihovo praćenje do izvorne evidencije Grupe, kao što su izveštaji procenitelja štete, izveštaji nezavisnih stručnjaka, odgovori advokata na naša pisma u vezi procene štete, kao i ostale relevantne dokumentacije;
- Ocenili smo da li su obelodanjivanja u napomenama u skladu sa relevantnim zakonima i podzakonskim aktima kojima se uređuje finansijsko izveštavanje osiguravajućih društava u Republici Srbiji, da li su ista pravilno izvedena iz računovodstvenog sistema i ocenili smo njihovu potpunost.

Procena fer vrednosti zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina

Na dan 31. decembar 2020. godine Grupa je iskazala zemljište u iznosu od RSD 602.634 hiljada, nepokretnosti u iznosu od RSD 7.942.537 hiljada i investicione nekretnine u iznosu od RSD 866.805 hiljada (napomene 27. i 28.).

Za informacije o primenjenim računovodstvenim politikama i politikama vrednovanja videti napomenu 3.1. (Pregled značajnih računovodstvenih politika – Nekretnine i oprema i investicione nekretnine), a za detaljnije informacije o korišćenim procenama i pretpostavkama videti napomenu 2.4.4. (Korišćenje procenjivanja – Procena fer vrednosti nekretnina i investicionih nekretnina). Dodatne informacije o pozicijama u konsolidovanim finansijskim izveštajima date su u napomeni 27. (Nekretnine i oprema koje služe obavljanju delatnosti) i 28. (Investicione nekretnine).

Ključno revizorsko pitanje

Naš odgovor

Fer vrednost zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina se obračunava korišćenjem stvarnih i subjektivnih pretpostavki u vidu inputa, kao što su tržišna cena kvadratnog metra, popunjenost, neto zakupnina po kvadratnom metru, diskontne stope, terminalna stopa rasta i stope kapitalizacije.

Grupa angažuje eksterne procenitelje radi primene stručnih procena u pogledu tržišnih uslova i faktora koji utiču na pojedinačne stavke zemljišta i nepokretnosti. U tekućoj godini Grupa je sama izvršila procenu uslova i faktora koji utiču na pojedinačne stavke zemljišta i nepokretnosti.

Procena vrednosti zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina predstavlja značajan i ključni rizik od materijalno značajnih grešaka, budući da je proces procene vrednosti po prirodi stvari subjektivan i suštinski zasnovan na prosuđivanju.

Zbog navedenih faktora, smatramo vrednovanje zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina ključnim revizorskim pitanjem.

Procedure koje smo obavili, uz podršku naših stručnjaka za procenu vrednosti, obuhvatile su sledeće:

- Ocenu metodologije korišćene za procenu fer vrednosti zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina u poređenju sa relevantnim zakonima i podzakonskim aktima kojima se reguliše finansijsko izveštavanje u Republici Srbiji, i sa nacionalnim standardima za procenu vrednosti nekretnina, kao i da li je pristup proceni vrednosti odgovarajući za utvrđivanje fer vrednosti za svrhe konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i ocenu ujednačenosti primene;
- Koristili smo naše poznavanje Grupe, naše iskustvo u sektoru nekretnina i osiguranja, i poštovali smo norme datog privrednog sektora prilikom ocene ključnih pretpostavki i značajnih ili neuobičajenih pitanja u proceni vrednosti;
- Testirali smo tačnost informacija i podataka korišćenih za generisanje ključnih inputa za procenu vrednosti, kao što su prosečna tržišna cena po kvadratnom metru i prosečna neto zakupnina po kvadratnom metru, prikupljanjem i analizom uporedivih tržišnih transakcija za sličnu vrstu zemljišta, nepokretnosti i investicionih nekretnina na sličnim lokacijama;
- Analizirali smo stope kapitalizacije u zavisnosti od lokacije, mikro-lokacije, vrste, i sl., poređenjem sa podacima iz javno dostupnih izveštaja i informacija o istraživanju tržišta;
- Kod primene metoda diskontovanih novčanih tokova, sproveli smo retrospektivnu analizu podataka za popunjenost i cene smeštaja, strukturu troškova, tržišne cene smeštaja u

uporednim objektima, kao i terminalne stope rasta za datu industriju i uradili smo nezavisan obračun prosečne ponderisane cene kapitala (WACC);

- Ocenili smo da li su obelodanjivanja u napomenama u skladu sa relevantnim zakonima i podzakonskim aktima kojima se uređuje finansijsko izveštavanje osiguravajućih društava u Republici Srbiji, da li su ista pravilno izvedena iz računovodstvenog sistema, i ocenili smo njihovu potpunost.

Ostala pitanja

Reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe na dan i za godinu završenu 31. decembra 2019. godine, izvršio je drugi

revizor koji je 22. juna 2020. godine izrazio pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na te konsolidovane finansijske izveštaje.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2020. godine.

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su konsolidovani finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa konsolidovanim finansijskim izveštajima i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Grupi i njenom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju i da istaknemo prirodu tih navoda. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje društava za osiguranje u Republici Srbiji kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Grupe da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupi ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Grupi.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li konsolidovani finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o sadržini izveštaja o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za osiguranje i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola;
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Grupe;
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo;

- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Grupe da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja;
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.
- Prikupljamo dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe u cilju izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe. Odgovorni smo za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj meri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gde je to primenljivo, aktivnosti preduzete u cilju eliminisanja pretnji odnosno uspostavljanja zaštita.

Od pitanja saopštenih licima zaduženim za upravljanje, utvrdili smo koja pitanja su od najvećeg značaja za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i koja shodno tome predstavljaju ključna revizorska pitanja. Dajemo opis ovih pitanja u našem izveštaju revizora o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja, osim ako zakon ili

regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude saopšteno u našem izveštaju, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi za dobrobit javnosti od takvog saopštavanja.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Ključni revizorski partner
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 21. jun 2021. godine

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2020. године

	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2020. године</u>	<u>31. децембар 2019. године</u>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања, софтвер и остала права		45.261	72.182
Некретнине и опрема	27	9.572.808	9.694.431
Инвестиционе некретнине	28	866.805	918.073
Дугорочни финансијски пласмани	29	734.207	1.281.930
Остала дугорочна средства	30	86.658	362.974
		11.305.739	12.329.590
Обртна имовина			
Залихе		60.039	73.170
Потраживања	31	6.687.103	5.529.979
Потраживања за више плаћен порез на добит		386.601	143.692
Финансијски пласмани	32	35.051.630	30.671.512
Готовински еквиваленти и готовина	33	3.170.743	2.605.049
Порез на додатну вредност		1.570	781
Активна временска разграничења	34	3.102.152	2.798.241
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача	35	5.333.991	3.534.172
		53.793.829	45.356.596
Укупна актива		65.099.568	57.686.186
ПАСИВА			
Капитал и резерве			
Акцијски капитал	36	2.754.874	2.754.874
Државни и друштвени капитал		2.967.480	2.967.480
Остали капитал		131.421	131.421
Резерве		133.580	133.580
Ревалоризационе резерве		2.980.003	3.239.715
Нереализовани добици		2.124.392	1.980.451
Нереализовани губици		(817.403)	(465.052)
Нераспоређена добит		6.777.131	4.130.572
Учешћа без права контроле		287.137	249.138
		17.338.615	15.122.179
Резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	37	6.815.045	6.357.006
Дугорочне обавезе	38	129.279	81.883
Одложене пореске обавезе	39	401.073	460.209
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе		58.799	44.938
Обавезе по основу штета и уговорених износа	40	255.379	268.020
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	41	5.988.545	4.614.127
Обавезе за порез из резултата		441.954	403.848
		6.744.677	5.330.933
Пасивна временска разграничења			
Преносне премије	42	14.551.782	14.411.181
Резерве за неистекле ризике	43	370.000	311.138
Друга пасивна временска разграничења	44	1.209.418	1.190.647
		16.131.200	15.912.966
Резервисане штете			
Укупно резервисања и обавезе	45	17.539.679	14.421.010
Укупна пасива		47.760.953	42.564.007
Укупна пасива		65.099.568	57.686.186
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА / ПАСИВА	46	439.837	1.280.324

Напомене на странама 1 до 80 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани финансијски извештаји приложени су у сажетом облику у складу са чланом 5. Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

У Београду, 18. јуна 2021. године

У име Компаније:

 Ивана Соковић
 Председник Извршног одбора

 Мирица Бурђевић
 Члан Извршног одбора

 Милан Ракић
 Лице одговорно за састављање
 финансијских извештаја

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

		У хиљадама динара	
Напомена		2020.	2019.
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ			
Приходи од премија осигурања и саосигурања	4	27.022.742	25.946.252
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	5	1.701.990	974.795
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	6	188.614	375.944
Остали пословни приходи	7	1.216.319	1.139.077
		30.129.665	28.436.068
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ			
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	8	(1.751.595)	(1.626.498)
Расходи накнада штета и уговорених износа	9	(12.688.162)	(12.196.407)
Резервисане штете – смањење / (повећање)	10	(1.236.430)	(1.678.673)
Регрес – приходи по основу регреса	11	580.706	529.184
Повећање осталих техничких резерви - нето		(2.755)	(2.581)
Смањење осталих техничких резерви - нето	12	50.133	56.781
Расходи за бонусе и попусте	13	(1.923.697)	(1.738.000)
Остали пословни расходи	14	(1.018.711)	(1.005.086)
		(17.990.511)	(17.661.280)
ДОБИТ / (ГУБИТАК) - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ		12.139.154	10.774.788
Приходи од инвестирања средстава осигурања	15	1.305.622	1.273.458
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	16	(118.852)	(88.980)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК) ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ		1.186.770	1.184.478
Трошкови прибаве			
Провизије		(1.466.720)	(1.235.288)
Остали трошкови прибаве		(5.784.727)	(5.573.925)
Повећање (смањење) разграничених трошкова прибаве		200.196	(580.660)
	18	(7.051.251)	(7.389.873)
Трошкови управе			
Амортизација		(255.581)	(226.273)
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови		(623.753)	(553.785)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи		(1.081.897)	(1.013.619)
Остали трошкови управе		(203.836)	(250.375)
	19	(2.165.067)	(2.044.052)
Остали трошкови спровођења осигурања	20	(67.369)	(68.564)
Провизија од реосигурања и ретроцесија		490.344	428.906
УКУПНО ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА	17	(8.793.343)	(9.073.583)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК) - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ		4.532.581	2.885.683
Финансијски приходи	21	249.344	271.311
Финансијски расходи		(75.950)	(57.297)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине	22	555.350	1.649.647
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине	23	(1.255.518)	(1.544.224)
Остали приходи	24	231.127	291.040
Остали расходи		(92.311)	(71.921)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		4.144.623	3.424.239
Нето добитак / (губитак) пословања које се обуставља		(9.137)	(11.400)
ДОБИТАК / (ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		4.135.486	3.412.839
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
Порез на добитак	25	(492.778)	(450.943)
Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза		46.623	7.555
Губитак по основу смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза		(812)	(9.736)
НЕТО ДОБИТАК / ГУБИТАК		3.688.519	2.959.715
Нето добитак који припада мањинским улагачима		52.247	19.015
Нето добитак који припада већинском власнику		3.636.272	2.940.700
Основна зарада по акцији (у динарима)	26	420	337

Напомене на странама 1 до 80 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани финансијски извештаји приложени су у сажетом облику у складу са чланом 5. Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

У Београду, 18. јуна 2021. године

У име Компаније:

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Милана Ђурђевић
Члан Извршног одбора

Милан Ракић
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Нето добитак	3.688.519	2.959.715
Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
Повећање ревалоризационих резерви	-	354.191
Смањење ревалоризационих резерви	(173.252)	(42.920)
Актуарски губици	(41.737)	(107.745)
	(214.989)	203.526
Ставке које могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	-	30
Губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	(74)	(16.529)
Добици по основу хартија од вредности расположивих за продају	151.654	916.427
Губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	(319.400)	(90.102)
	(167.820)	809.826
ОСТАЛИ НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК / (ГУБИТАК)	(382.809)	1.013.352
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК/ (ГУБИТАК)	3.305.710	3.973.067
Приписан већинским власницима капитала	3.254.610	3.955.951
Приписан власницима који немају контролу	51.100	17.116

Напомене на странама 1 до 80 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани финансијски извештаји приложени су у сажетом облику у складу са чланом 5. Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

У Београду, 18. јуна 2021. године

У име Компаније:

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Милица Ђурђевић
Члан Извршног одбора

Милан Ракић
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

	Основни и остали капитал	Резерве	Ревалор. резерве	Нереализ. добици	Нереализ. губици	Нераспор. добит	Капитал који припада већинским акционарима	Мањински интерес	Укупно
Стање:									
1. јануар 2019. године	5.853.775	204.944	3.007.575	1.087.301	(276.634)	2.588.082	12.465.043	244.482	12.709.525
Расподела добити - одобрене дивиденде	-	-	-	-	-	(1.481.353)	(1.481.353)	(13.769)	(1.495.122)
Повећање математичке резерве	-	-	-	-	-	(78.267)	(78.267)	-	(78.267)
Ефекти процене вредности некретнина - повећање	-	-	385.975	-	-	-	385.975	836	386.811
Ефекти процене вредности некретнина - смањење	-	-	(49.138)	-	-	-	(49.138)	-	(49.138)
Нереализовани добици (губици) по основу хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	959.010	(80.673)	-	878.337	(991)	877.346
Актuarsки губици по основу отпремнина	-	-	-	-	(107.745)	-	(107.745)	-	(107.745)
Губици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	-	-	-	(14.839)	-	-	(14.839)	(1.660)	(16.499)
Одложени порески ефекти	-	-	(26.318)	(51.021)	-	-	(77.339)	(84)	(77.423)
Пренос са једног на други облик капитала	-	(71.364)	(78.379)	-	-	149.743	-	-	-
Остало	-	-	-	-	-	11.667	11.667	1.309	12.976
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	2.940.700	2.940.700	19.015	2.959.715
Стање:									
31. децембар 2019. године	5.853.775	133.580	3.239.715	1.980.451	(465.052)	4.130.572	14.873.041	249.138	15.122.179
Расподела добити - одобрене дивиденде	-	-	-	-	-	(1.030.758)	(1.030.758)	(13.106)	(1.043.864)
Повећање математичке резерве	-	-	-	-	-	(39.388)	(39.388)	-	(39.388)
Ефекти процене вредности некретнина - смањење	-	-	(173.252)	-	-	-	(173.252)	-	(173.252)
Нереализовани добици (губици) по основу хартија од вредности расположивих за продају	-	-	-	144.008	(326.808)	-	(182.800)	(1.139)	(183.939)
Актuarsки губици по основу отпремнина	-	-	-	-	(41.737)	-	(41.737)	-	(41.737)
Губици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	-	-	-	(67)	-	-	(67)	(7)	(74)
Одложени порески ефекти	-	-	-	-	16.194	-	16.194	-	16.194
Пренос са једног на други облик капитала	-	-	(86.460)	-	-	86.460	-	-	-
Остало	-	-	-	-	-	(6.027)	(6.027)	4	(6.023)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	3.636.272	3.636.272	52.247	3.688.519
Стање:									
31. децембар 2020. године	5.853.775	133.580	2.980.003	2.124.392	(817.403)	6.777.131	17.051.478	287.137	17.338.615

Напомене на странама 1 до 80 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани финансијски извештаји приложени су у сажетом облику у складу са чланом 5. Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

У Београду, 18. јуна 2021. године

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

У име Компаније:

Милица Бурђевић
Члан Извршног одбора

Милан Ракић
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

	2020.	2019.
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности		
Премије осигурања и саосигурања и примљени аванси	29.979.945	29.087.439
Премије реосигурања и ретроцесија	2.145.281	2.470.597
Приливи од учешћа у накнади штета	823.971	448.037
Примљене камате из пословних активности	266.073	493.773
Остали приливи из редовног пословања	2.482.104	2.124.659
	35.697.374	34.624.505
Одливи готовине из пословних активности		
Накнаде штета и уговорених износа из осигурања, удели у штетама из саосигурања и дати аванси	(11.907.574)	(11.297.533)
Накнаде штета и удели у штетама из реосигурања и ретроцесија	(632.392)	(560.575)
Премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	(4.529.750)	(4.748.770)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(5.679.700)	(5.265.949)
Остали трошкови спровођења осигурања	(4.069.954)	(3.965.787)
Плаћене камате	(6.524)	(1.546)
Порез на добитак	(108.924)	(234.336)
Одливи по основу осталих јавних прихода	(2.883.351)	(2.176.399)
Остали одливи готовине из редовног пословања	(1.546.217)	(1.128.079)
	(31.364.386)	(29.378.974)
Нето прилив / (одлив) готовине из пословних активности	4.332.988	5.245.531
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања		
Продаја акција и удела (нето приливи)	483.465	-
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	-	64.153
Примљене камате из активности инвестирања	226.959	169.246
Примљене дивиденде и учешћа у резултату	443.691	73.189
	1.154.115	306.588
Одливи готовине из активности инвестирања		
Куповина акција и удела (нето одливи)	-	(88.267)
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме	(244.109)	(480.685)
Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето одливи)	(4.048.302)	(3.783.016)
	(4.292.411)	(4.351.968)
Нето прилив / (одлив) готовине из активности инвестирања	(3.138.296)	(4.045.380)
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Приливи готовине из активности финансирања		
Дугорочни кредити (нето приливи)	10.207	-
Остале краткорочне обавезе	6.809	11.624
	17.016	11.624
Одливи готовине из активности финансирања		
Дугорочни кредити (нето одливи)	-	(16.214)
Остале краткорочне обавезе	(87.113)	(117.052)
Финансијски лизинг	(50.464)	(51.563)
Исплаћене дивиденде	(504.158)	(721.479)
	(641.735)	(906.308)
Нето прилив / (одлив) готовине из активности финансирања	(624.719)	(894.684)
НЕТО ПРИЛИВ / (ОДЛИВ) ГОТОВИНЕ	569.973	305.467
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.605.049	2.300.378
Курсне разлике по основу прерачуна готовине - нето	(4.279)	(796)
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3.170.743	2.605.049

Напомене на странама 1 до 80 чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Консолидовани финансијски извештаји приложени су у сажетом облику у складу са чланом 5. Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015).

У Београду, 18. јуна 2021. године

У име Компаније:

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Милица Ђурђевић
Члан Извршног одбора

Милан Ракић
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја

КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ
а.д.о. БЕОГРАД

Консолидовани финансијски извештаји
31. децембар 2020. године

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ

Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (у даљем тексту: „Матично друштво“ или „Компанија“), као матично правно лице групације правних лица наведених у даљем тексту (заједно у даљем тексту: „Група“), је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Матичног друштва листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште Матичног друштва је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни следбеник Компаније „Осигурање Дунав“ д.д. Београд организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање „Дунав“ усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда, у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду, број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014 и 44/2021) и Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019). Народна банка Србије је издала Решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- **Послови животних осигурања:** (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под. (а), (б), (в) ове тачке везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају осигурање у коме се осигураници договоре да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- **Послови неживотних осигурања:** (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и огранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 28 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Компанија као матично правно лице и њена зависна правна лица баве се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима. Група у свом саставу има осам зависних правних лица и то:

- **„Дунав Ре“ а.д.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав Ре“), МБ: 07046901, седиште: Кнез Михаилова 6/II, Београд. Дана 1. јула 1977. године основано је друштво под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“, а 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво. „Дунав Ре“ је регистрован у Агенцији за регистрацију привредних субјеката под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања. „Дунав Ре“ се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови);
- **„Дунав Турист“ д.о.о. Златибор** (у даљем тексту: „Дунав турист“), МБ: 17130706, седиште: Рујанска бб, Златибор. Дана 28. фебруара 1996. године основано је Хотелско туристичко друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор у складу са Одлуком Управног одбора Компаније, број: 294-95 од 27. децембра 1995. године, а уписано у регистар Трговинског суда у Београду под бројем: 1-76164-00. Решењем Агенције за привредне регистре број: 26766 од 23. јуна 2005. године, друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор је преведено у Регистар привредних субјеката. У складу са Уговором о спајању уз припајање бр. 27776/10 од 30. септембра 2010. године и Решењем Агенције за Привредне регистре бр. БД137920/2010 од 10. децембра 2010. године, извршена је статусна промена спајања уз припајање друштва „Дунав Трговина“ (МБ: 06539793) друштву „Дунав турист“. Основна делатност предузећа „Дунав турист“ је хотелијерство и туризам;
- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто“), МБ: 17233777, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком Управног одбора Компаније од 25. фебруара 1999. године. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број 1546/2005 од 16. фебруара 2005. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а основна делатност је технички прегледи моторних возила;
- **„Дунав Ауто логистика“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто логистика“), МБ: 21391646, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком УОП-III: 1186-2018 од 31. маја 2018. године повезаног правног лица „Дунав ауто“. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број БД 47625/2018 од 1. јуна 2018. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а претежна делатност су техничко испитивање и анализе.
- **„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд** (у даљем тексту: „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом), МБ: 17411233, седиште: Кнез Михаилова 10/V, Београд, је 8. марта 2007. године од стране Народне Банке Србије добило дозволу за оснивање и организовање друштва за управљање добровољним пензијским фондом, што је регистровано у Регистру привредних субјеката АПР 14. марта 2007. године под бројем БД 13170/2007. Основна делатност „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом је обављање послова пензијског осигурања као и адекватно управљање расположивим средствима пензијског фонда (пласирање): „Дунав“ добровољни пензијски фонд;
- **„Dunav Stockbroker“ а.д. Београд** (у даљем тексту: „Dunav Stockbroker“), МБ: 17170724, седиште: Коларчева 7, Београд, је основан 7. октобра 1997. године. У децембру 2011. године, Компанија постаје једини власник предузећа „Dunav Stockbroker“, Решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 153353/2011 од 15. децембра 2011. године. Основна делатност „Dunav Stockbroker“-а је посредовање на финансијском тржишту у куповини или продаји хартија од вредности у туђе име и за туђ рачун, као и у своје име и за свој рачун. Поред наведеног, предузеће обавља и следеће послове: пружање саветодавних услуга у вези са емисијом и трговином хартијама од вредности, чување хартија од вредности и друге послове у вези са трговином хартија од вредности;

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

- **„Дунав осигурање“ а.д.о. Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту „Дунав осигурање“ Бања Лука), МБ:01431471, седиште: Веселина Маслеше 28, Бања Лука, Република Српска, је правни следбеник предузећа „Косиг Дунав осигурање“ Бања Лука које је основано 18. децембра 1991. године. „Дунав осигурање“ Бања Лука се бави осигурањем имовине и лица и осталим пословима осигурања за које је добило сагласност Агенције за осигурање Републике Српске, између осталог у подручје пословања овог повезаног правног лица такође спадају активности пласирања слободних новчаних средстава осигурања и помоћне делатности за осигурање и пензијске фондове. Граве осигурање а.д. Бања Лука и зависно правно лице „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука су дана 30. јануара 2020. године, потписали Уговор о преносу портфеља животног осигурања. Процес преноса портфеља животног осигурања завршен је 06. фебруара 2020. године. На ванредној Скупштини акционара зависног правног лица „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука одржаној дана 26. фебруара 2020. године, донета је Одлука о престанку обављања делатности животног осигурања број: 01-79-4-1-3/20 чиме је Група престала да обавља послове животног осигурања на подручју Републике Српске (Напомена 37.1). Директно учешће Матичног друштва у „Дунав осигурању“ Бања Лука износи 8,40%, а посредно учешће преко учешћа „Dunav Stockbroker“ износи 81,54 % што чини укупно 89,94%;
- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту: „Дунав ауто“ Б. Лука), МБ:11068324, седиште: Југ Богданова бб, Бања Лука, Република Српска, је повезано правно лице „Дунав осигурања“ Бања Лука, а на основу одлуке број 1526/2010. године од 10. августа 2010. године. Основна делатност „Дунав Ауто“ Бања Лука је вршење техничких прегледа моторних возила и на тај начин пробијање на тржиште осигурања нарочито на подручју осигурања моторних возила; и

Укупан основни капитал Групе чини друштвени капитал 51,86% и акцијски капитал 48,14% при чему је већински власник акцијског капитала Република Србија са 94,09%. Структура акцијског капитала по акционарима приказана је у Напомени

Група је током 2020. године имала закључене уговоре са 73 посредника, 30 заступника за животна осигурања и 81 заступника за неживотна осигурања на територији Републике Србије, док је на територији Републике Српске и федерације БиХ имала закључен уговоре са 24 посредника и 11 заступника за неживотна осигурања. Такође, Група је у току 2020. године имала закључен 231 уговор о заступању у складу са чланом 113. Закона о осигурању и 361 уговор са техничким прегледима са правним лицима и предузетницима не територији Републике Србије.

Просечан број запослених Групе на основу стања на крају сваког месеца у 2020. години износи 3.716 (2019. година: 3.701 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Обим и основа за консолидовање

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (матичног правног лица) и следећих зависних правних лица у земљи и иностранству (заједно: „Група“):

Назив зависног правног лица	31. децембар 2020. % учешћа	31. децембар 2019. % учешћа
„Дунав Ре“	88,41%	88,41%
„Дунав турист“	96,15%	96,15%
„Дунав ауто“	100,00%	100,00%
„Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом	100,00%	100,00%
„Dunav Stockbroker“	100,00%	100,00%
„Дунав осигурање“ Бања Лука	89,94%	89,94%
„Дунав ауто“ Бања Лука	89,94%	89,94%
„Дунав ауто логистика“	100,00%	100,00%

Консолидовани финансијски извештаји представљају финансијске извештаје Групе презентоване као извештај јединственог економског ентитета. Група има контролу над правним субјектом онда када има моћ над правним лицем у које је инвестирано, ако је изложена ризику од инвестирања, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном субјекту.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

Зависна правна лица се у целости консолидују од дана када се контрола пренесе на Групу, а искључују из консолидације од дана када наведена контрола престане.

Све трансакције између чланица Групе, салда и сви нереализовани приходи и расходи по основу међусобних трансакција су елиминисани приликом састављања консолидованих финансијских извештаја.

Група је саставила консолидоване финансијске извештаје коришћењем једнообразних рачуноводствених политика за сличне трансакције и остале догађаје под сличним околностима. Ако је чланица Групе за сличне трансакције и догађаје у сличним околностима користила рачуноводствене политике различите од рачуноводствених политика Компаније (као матичног правног лица), извршене су одговарајуће корекције приликом састављања консолидованих финансијских извештаја. Финансијски извештаји Матичног друштва и зависних правних лица коришћени у састављању приложених консолидованих финансијских извештаја сачињени су на исти извештајни датум.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

Група је у обавези да примењује прописе матичног правног лица односно у складу са тим, да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014 и 44/2021), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 135/2014 и 102/2015) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Група, је у обавези да примењује превод Међународних стандарда финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија („Министарство“).

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем почеће да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2020. године.

Нови преводи стандарда који нису у примени

Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), који ће почети да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док се исти могу применити на добровољној основи и приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године (уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје). Група се није одлучила за добровољну примену наведеног превода МСФИ у овим финансијским извештајима за 2020. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

Руководство предвиђа да ће сва горе наведена тумачења и стандарди бити примењени у финансијским извештајима Групе за раздобља од када буду на снази, те да њихово усвајање неће имати значајан утицај на финансијске извештаје у раздобљу прве примене, изузев примене МСФИ 16 Лизинг.

Група ће признавати средства са правом коришћења и обавезе по закупу које представљају будућа плаћања закупнине. Од признавања по овом стандарду биће изузети краткорочни закупи и закупи мале вредности како је Група предвидела да ће прописати својим интерним актима. Група ће признати нова средства и обавезе по основу закупа пословног простора за пословнице и филијале, опрему чија вредност превазилази износ прописан интерним актима и друге просторе и опрему који су неопходни ради вршења делатности, повећања ефикасности пословања и обезбеђивања бенефиција запосленима. Исказивање трошка закупнине у билансу успеха ће бити замењено трошком амортизације за средства са правом употребе и трошком камате за обавезе по закупу. Група ће применити МСФИ 16 на све уговоре који су ступили на снагу пре 1. јануара 2021. године и који су идентификовани као закупи у складу са МРС 17 и МСФИ 4 помоћу модификованог ретроспективног приступа и то уз опцију по којој је вредност средстава са правом коришћења једнака вредности обавезе за лизинг те стога неће постојати ефекти прве примене стандарда у оквиру нераспоређене добити 1. јануара 2021. године при чему се упоредни подаци такође не коригују. Група је извршила прелиминарне обрачунае утицаја примене МСФИ 16 на финансијске извештаје. Стварни ефекти зависе од будућих економских услова, промена у портфолију закупљених средстава, процене да ли ће се искористити опције продужења уговора и мере у којој ће се у Групи користити нека практична решења и право на изузеће од признавања у складу са стандардом. На дан 1. јануара 2021. године процењено је да ће минимална будућа плаћања по закупима уз претпоставку да неће доћи до активирања опције превременог раскида пре дисконтовања износити између РСД 600.000 хиљада и 650.000 хиљада, у истом опсегу за који се претпоставља да ће бити евидентиран и као додатна обавеза по закупу.

У погледу иницијалне имплементације МСФИ 16, следеће треба да буде узето у обзир:

- Нови стандард захтева да Друштво ревидира своје рачуноводствене процесе и интерне контроле, а те промене нису још у потпуности спроведене;
- Друштво није завршило тестирање и вредновање контрола над обрачунима. Последишно, приказани прелиминарни ефекти, могу бити измењени када се имплементација оконча;
- Системи и односне контроле, успостављене у складу са новим захтевима, нису биле оперативне током целог извештајног периода;
- Нове рачуноводствене политике, претпоставке, просуђивања и технике вредновања у употреби су предмет промена док Друштво не преда прве финансијске извештаје који укључују и датум иницијалне примене.

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене консолидоване финансијске извештаје. Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја, Група није применила МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

У складу са захтевима МСФИ 4 Уговори о осигурању дозвољава осигуравачима који испуњавају специфичне критеријуме да примењују изузеће примене за прелазни период којим су ослобођени захтева стандарда МСФИ 9 до тренутка примене МСФИ 17 Уговори о осигурању. С обзиром да испуњава захтеване специфичне критеријуме Група се одлучила за коришћење изузећа примене. У складу са наведеним МСФИ 9 ће бити примењен истовремено са применом МСФИ 17.

Група је спровела анализу прихода са аспекта нових захтева стандарда МСФИ 15 – Приходи по основу уговора са корисницима. На основу анализе, закључено је да примена захтева МСФИ 15 не захтева промену временског момента признавања прихода и одговарајућих износа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству, консолидовани финансијски извештаји Групе су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

2.3. Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.4. Коришћење процењивања

Презентација консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

2.4.1. Исправка вредности потраживања

Група врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе.

Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним консолидованим финансијским извештајима.

2.4.2. Процене везане за формирање техничких резерви

Најзначајније процене везане за финансијске извештаје Групе односе се на формирање техничких резерви. Група има релативно конзервативан приступ формирању резерви и примењује прописе Народне банке Србије и Агенције за осигурање Републике Српске. Група запошљава овлашћене актуаре који су задужени, између осталог и за обрачун техничких резерви.

Основне претпоставке коришћене при обрачуна математичке резерве осигурања живота и Лат теста су у Напомени 28 док су претпоставке у вези са обрачуном резервисаних штета обелодањене у намени 45.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**31. децембар 2020. године****2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)****2.4.3. Фер вредност финансијских инструмената**

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Група примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

2.4.4. Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Некретнине и инвестиционе некретнине су биле предмет процене на дан 31. децембра 2019. године од стране независног проценитеља, при чему је Група на дан 31. децембра 2020. године спровела додатне анализе фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина. Детаљи у вези резултата анализе као и примењених метода процене, обелодањени су у Напоменама 27. и 29. уз консолидоване финансијске извештаје.

2.5. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Групе су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

- (а) Животна осигурања збирно, а посебно и:
 - осигурање живота; и
 - животна осигурања осим осигурања живота.
- (б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:
 - осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
 - осигурање возила;
 - осигурање пловних објеката и транспорта;
 - осигурање ваздухоплова;
 - имовинска осигурања;
 - осигурање од одговорности;
 - осигурање кредита и јемства; и
 - неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Група конзистентно примењује усвојене рачуноводствене политике у свим периодима презентираним у консолидованим финансијским извештајима. Упоредне податке представљају финансијски извештаји Групе на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2019. године. Група је за потребе боље презентације кориговало у одређеним сегментима упоредне податке. Основне рачуноводствене политике примењене код састављања појединачних финансијских извештаја наведене су даље у тексту.

3.1. Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине**3.1.1. Некретнине и опрема које служе за обављање делатности**

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Група држи за пружање услуга или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштenu (фер) вредност на дан ревалоризације (процене), умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Процена фер вредности земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање.

Некретнине у власништву Групе биле су предмет процене на дан 31. децембра 2019. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности.

Након почетног признавања сва средства опреме (изузев уметнина) исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Након почетног признавања, уметничка дела (уметничке слике) која нису набављена или се држе у циљу стицања добити, исказују се по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације. Процена уметничких дела се врши регуларно када постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. Амортизација уметничких дела се не обрачунава.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са пореским прописима.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка) односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули.

Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2020. и 2019. годину дате су у наставку (у %):

	2020.	2019.
Грађевински објекти	1,69 - 50,00%	1,75 - 50,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	16,67%	15,50%
Остала опрема	7,00 - 33,33%	7,00 - 33,33%

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 и 153/2020), Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Службени гласник РС“, бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019) и Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Службени гласник РС“, бр. 93/2019), што резултира у одложеним порезима (Напомена 25).

Група на крају сваке пословне године са ревалоризационих резерви преноси у нераспоређену добит део ревалоризационих резерви који представља разлику између амортизације засноване на ревалоризационој књиговодственој вредности средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вредности средстава.

3.1.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Група (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Након почетног признавања, накнадно одмеравање инвестиционе некретнине врши се према методу поштене (фер) вредности. Повећање фер тржишне вредности исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

3.2. Умањење вредности нематеријалне имовине

На сваки датум биланса стања Група преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа.

Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

3.3. Остали дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа се исказују у износима који одговарају амортизованом трошку на дан билансирања, по коме се ова финансијска средства одмеравају приликом почетног признавања, умањена за исплате главнице, уз додавање или одузимање акумулиране амортизације применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу и уз одузимање за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости.

3.4. Финансијска средства

Група признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Група финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспећа;
- Финансијска средства намењена трговању;
- Финансијска средства расположива за продају; и
- Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности, чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања. Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Компанија изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

3.4.1. Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Група класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и (3) постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе.

Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице, и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Групе се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.4.2. Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Група управља и за који постоји доказ да су:

- Сечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности;
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити; или

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

3.4.3. Финансијска средства расположива за продају

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Компаније о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.4.4. Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење пласмана и потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању.

Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана.

Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и / или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет консолидованог биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности. Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист консолидованог биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.5. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја надлежни орган друштва која обављају послове осигурања у оквиру Групе.

Уколико је потраживање исказано у страном валути приликом почетног признавања, Група потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страном валути примењује званични средњи курс те стране валуте. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Потраживања исказана у страном валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.6. Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Група неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања свODE на реалну вредност.

Група процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно Правилнику о начину процењивања потраживања. Сходно наведеном Правилнику, Група врши појединачну и општу исправку вредности потраживања.

Појединачна исправка вредности у висини целокупног износа потраживања врши се за:

- потраживања која нису наплаћена у року од три месеца од дана доспелости;
- потраживања са сумњивим или спорним правним основом;
- потраживања за камате; и
- потраживања од контролисаних правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Поред тога, потраживања чији износ прелази 1% гарантне резерве Матичног друштва, исправљају се у оном износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Општу исправку вредности потраживања за премију осигурања Група врши на основу процене финансијске способности и трајања доцње у измиривању обавеза према Компанији. Група општу исправку вредности врши тако што прво све осигуранике – правна лица за премију осигурања класификује у једну од три категорије:

Категорија I – потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно са доцњом до три месеца, при чему се наведена потраживања не исправљају.

Категорија II – потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, као и потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до 9 месеци, при чему се за исправку вредности потраживања примењује проценат израчунат односом укупно ненаплаћене и укупно фактурисане премије осигурања у последње три године које претходе години у којој се формира исправка.

Категорија III – потраживања од дужника који своје обавезе измирује са доцњом од преко 9 месеци, при чему се исправка вредности формира до 100% потраживања.

Признавање ефеката промене исправке вредности потраживања се врши на терет консолидованог биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по наведеном основу евидентирају се преко рачуна исправке вредности.

3.7. Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и страној валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине, и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Хартије од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у страној валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса стања.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса стања признају се као приходи или расходи у консолидованог билансу успеха.

3.8. Разграничени трошкови прибаве

Група врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

3.9. Капитал и резерве

Капитал Групе чини основни (акцијски) и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина и опреме (уметнине), нереализовани добици и губици, учешћа без праве контроле, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и добитак, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

Група је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27. Закона о осигурању, односно у нивоу не мањем од 3.200.000 EUR за животна осигурања и 3.200.000 EUR за све врсте неживотних осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Резерве Групе обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“, бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за специфициране одбитне ставке.

3.10. Дугорочна резервисања**3.10.1. Математичка резерва**

Обрачун математичке резерве врши се у складу са Техничким основама животних осигурања, и Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерва се обрачунава применом начела актуарске математике животних осигурања по нето проспективној методи. Обрачун се за сваки производ осигурања врши на основу верификованих актуарско - техничких основа за обрачун математичке резерве, откупних и капиталисаних вредности и учешћа у добити, коришћењем претпоставки конзистентних са претпоставкама тарифног система коришћеним при закључењу уговора. Обрачуни се врше посебно за сваку валуту.

Математичка резерва укључује и обавезе које се односе на полисе осигурања живота са дискреционим правом учешћа у добити, формирањем резерви за учешће у добити. Резерве за учешће у добити образују по полисама по којима је приписана добит осигураницима применом нето проспективне методе.

Поред наведеног, саставни део математичке резерве је и преносна премија осигурања живота обрачуната методом *pro rata temporis*, и резерва будућих трошкова обрачуната нето проспективном методом.

Тест провере довољности обрачунате математичке резерве (*Liability Adequacy Test* - ЛАТ тест) утврђује се на крају пословне године. Тест се састоји од поређења резервације и утврђене садашње вредности најбоље процене токова готовине (новчаних токова) који се очекују у будућности. Обрачун се врши за сваки уговор посебно, одвојено за осигурања уговорена у девизама и динарима.

Такође, код динарских осигурања одвојено се утврђује тест довољности за: уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 7,5% (до 1. октобра 2010.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 6% (од 1. октобра 2010. до 1. маја 2016.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 4,5% (од 1. маја 2016. године до 1. априла 2018. године) и уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 3,5% (након 1. априла 2018. године).

Код девизних осигурања одвојено се врши тест довољности за уговоре настале пре 1. маја 2016, уговоре закључене између 1. маја 2016. и 1. септембра 2017, уговоре закључене између 1. септембра 2017. и 1. маја 2018, односно уговоре настале након 1. маја 2018. године, где се респективно примењују рачунске каматне стопе: 3%, 2,5%, 2,25% и 1,8%. Очекивани токови готовине обухватају будуће приходе по основу очекиване премије умањене за очекиване исплате по основу штета и очекиваних будућих трошкова.

3.10.2. Резерве за изравнање ризика

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Група образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуна ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу. Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуна ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.10.3. Резерве за бонусе и попусте**

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу очекиваних поврата премије из оприходоване премије до дана обрачуна.

3.10.4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Група врши резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 „Примања запослених“. Група врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски PUC метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.11. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Приликом почетног признавања обавеза Група мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања Група мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.12. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Група формира резервисања.

Уколико је обавеза исказана у страниј валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Група обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Обавезе исказане у страниј валути на дан биланса стања прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.13. Резерве за преносне премије**

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017). Преносне премије су обрачунате на укупну премију по "про-рата-темпортис" методу. Тест адекватности преносне премије, као и дорезервација тамо где се показао дефицит, се врши кроз обрачун резерви за неистекле ризике.

Поређење са искуством (*run-off* тест) се ради за укупну преносну премију (збир преносне премије и резерви за неистекле ризике). Поређење са искуством укупних резерви за преносне премије 31. децембра 2019. и на дан 31. децембра 2020. није показало дефицит. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је њен саставни део.

3.14. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Група врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Група врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу хомогене групе ризика неживотних осигурања, односно хомогене групе ризика животних осигурања за које се не обрачунава математичка резерва. Под хомогеном групом ризика подразумева се једна врста осигурања односно тарифа, тарифна група или њихов скуп у оквиру једне врсте осигурања, а чији ризици имају исте или сличне карактеристике. У зависности од карактеристика појединих хомогених група ризика и расположивости података на дан 31. децембра 2020. следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите, основно животна осигурање и допунско осигурање уз осигурање живота); и
- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 40% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервали поверења су интервали поверења са којима је завршена претходна година. Током обрачуна врши се поређење са искуством, и у зависности од резултата се коригују почетни интервали поверења. После обрачуна врши се тест адекватности резервисаних штета за врсте осигурања где се у случају дефицита на појединој врсти, коригује интервал поверења на ниво који ће задовољити ЛАТ тест.

За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

3.15. Резервисања за неистекле ризике

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Правилником је предвиђено да Група образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог ризиција који прелази 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.16. Допринос за превентиву**

Допринос превентиве представљају средства Групе намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупређује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима. Издвојена средства превентиве се признају у оквиру пасивних временских разграничења као расход периода у коме су издвојена.

3.17. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Групе (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Групе су све активности које Група предузима у делокругу свог рада као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад, и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Групе чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

3.17.1. Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода евидентирају се приходи из делатности осигурања, односно приходи по основу премије осигурања и саосигурања умањене за износ премије пренете у реосигурање, приходе по основу премије реосигурања, приходе непосредно повезане са пословима осигурања и остале пословне приходе.

(а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговарач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија).

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор. Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додатак користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор.

(б) Приходи од премије реосигурања и ретроцесије

Приходе од премије реосигурања представљају износи фактурисане премије умањени за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Премија се састоји од функционалне односно техничке премије и режијског додатка. Режијски додатак користи се за покриће трошкова спровођења реосигурања.

Приходи су исказани по фактурисаној вредности за период на који се односе.

(в) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи односе се на приходе од послова непосредно повезаних са пословима осигурања и остале приходе. Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања обухватају приходе по основу продаје зелене карте који Група остварује у вези са полисама обавезног осигурања аутоодговорности и приходе од услужне обраде штета. Остали пословни приходи обухватају приходе од продаје роба и услуга ван области осигурања, приходе од управљања пензионим фондовима, приходи од накнада и провизија за брокерска друштва и остало.

3.17.2. Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности и остали приходи од инвестиционе активности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.17.3. Финансијски приходи**

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања.

3.17.4. Приходи по основу усклађивања вредности имовине

Приходи по основу усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте промене поштене (фер) вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом Групе.

3.17.5. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.18. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

3.18.1. Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Група евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, расходе накнада штета и уговорених износа и друге функционалне расходе.

(а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционални доприноси.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигуравача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговарача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Матичног друштва;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије; и
- преносна премија.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Математичка резерва се исказује посебно за сваку валуту. Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама животних осигурања Групе, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Ziellmer методе и нето проспективне. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Група врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Ziellmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигурене суме. Рачунско - статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблица вероватноћа) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа из Тарифног система Групе.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Неповољна одступања утврђују се применом одговарајућих тестова (ЛАТ) за проверу адекватности обрачунате математичке резерве и у том случају врши се додатна резервација уз образложење овлашћеног актуара.

Математичка резерва се обрачунава и исказује посебно за индивидуална и групна осигурања. Математичка резерва за групна осигурања мора бити покривена изворима средстава и средствима математичке резерве само тог групног осигурања, укључујући сва гарантована права уговарача, осигураника и корисника осигурања. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању и веће су од откупних вредности.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор Матичног друштва и зависног правног друштва „Дунав осигурање“ Бања Лука, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

Допринос за одбрану од града

Компанија обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15. Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“, бр. 54/2015).

Допринос Гарантном фонду

Допринос Гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигуравајућих организација Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила од стране Компаније.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности остварених у Републици Србији на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

Расходи за дугорочна резервисања за изравнање ризика

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике. Група образује резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**(б) *Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања***

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

(в) *Остали пословни расходи*

Остали пословни расходи обухватају трошкове повезаних правних лица које не обављају делатност осигурања и који се као такви не могу признавати у оквиру трошкова спровођења осигурања. Остали пословни расходи чине трошкови условљени стварањем прихода од продаје производа и услуга ван области осигурања и укључују набавну вредност продате робе, трошкове потрошног материјала, горива и енергије, бруто зарада, трошкове амортизације, одржавања и услуге пружене од стране трећих лица.

3.18.2. Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и за исплату накнада и других бенефиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављања послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опредељивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове измињаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Компанија врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Компанија обавља у складу са добијеном дозволом Народне банке Србије

3.18.3. Расходи по основу инвестирања средстава

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

3.18.4. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

3.18.5. Расходи по основу обезвређења имовине

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања.

3.18.6. Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.19. Прерачунавање страних средстава плаћања и курсне разлике**

Средства и обавезе исказане оригинално у страној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан (Напомена 54). Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу.

Пословне промене настале у страној валути, су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.20. Бенефиције за запослене**(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање**

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији и Републици Српској, Група је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима.

Група је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима.

Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и јубиларних награда

Група је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, чланице Групе су у обавези да исплати и јубиларне награде у зависности од потписаног Колективног уговора.

Група је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19 "Примања запослених" (Напомена 37.4).

Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резултата у периоду када настану.

3.21. Порези и доприноси**3.21.1. Порески расход периода**

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2019. године: 15%) на пореску основицу исказану у пореском билансу, која се може умањити за претходно реализоване пореске губитке, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите. Основицу за опорезивање чини опорезиви добитак, који се утврђује усклађивањем резултата (добитка или губитка) из појединачног биланса успеха, а на начин утврђен овим Законом.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Порез на добитак у Републици Српској се обрачунава по стопи од 10% (31. децембар 2019. године: 10%).

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Порески биланс се предаје најкасније у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза.

Чланице Групе током године порез на добитак плаћају у виду месечних аконтација, чију висину утврђују на основу пореске пријаве за претходну годину.

3.21.2. Одложена пореска средства и обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха (као одложени порески расход или приход периода), осим када се односи на ставке које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају одложени порез такође се распоређује у оквиру капитала.

3.21.3. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Обрачуната премија:		
Обрачуната премија животних осигурања	2.868.647	2.652.735
Обрачуната премија саосигурања – живот	119.339	25.636
Обрачуната премија неживотних осигурања	27.661.370	26.653.875
Обрачуната премија неживотних саосигурања	421.494	500.420
	31.070.850	29.832.666
Премија пренета у саосигурање и реосигурање:		
Премија пренета у саосигурање	(1.162.305)	(1.070.013)
Премија пренета у реосигурање	(2.064.983)	(1.699.784)
Премија пренета у саосигурање / реосигурање	(3.227.288)	(2.769.797)
Резерве за преносне премије и неистекле ризике:		
Преносна премија осигурања и саосигурања - повећање	(760.639)	(1.033.265)
Резерве за неистекле ризике (повећање) / смањење	(60.181)	(83.352)
	(820.820)	(1.116.617)
Укупно	27.022.742	25.946.252

Током 2020. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 4,15% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотних осигурања и саосигурања повећана за 3,42%, највећим делом услед повећања бруто премије по основу осигурања имовине, а бруто премија животних осигурања за 11,56% услед повећања бруто премије по основу ризико осигурања живота.

Структура премије по врстама осигурања приказана је у Напомени 50.3.

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Премија реосигурања и ретроцесија	3.505.248	2.898.821
Премија пренета ретроцесијом	(1.967.768)	(1.677.587)
Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања	164.510	(246.439)
Укупно	1.701.990	974.795

Структура премије по врстама осигурања приказана је у Напомени 50.3.

6. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од продате зелене карте	175.594	361.454
Приходи од услужне обраде и процене штета	3.869	6.517
Остали пословни приходи	9.151	7.973
Укупно	188.614	375.944

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од продаје робе	40.491	73.271
Приходи од продаје производа и услуга	545.737	531.007
Приходи од управљања пензионим фондовима	250.759	237.686
Приходи од накнада и провизија за брокерска друштва	8.062	8.125
Остали пословни приходи	371.270	288.988
Укупно	1.216.319	1.139.077

Остали пословни приходи у 2020. години у износу од 371.270 хиљада динара (2019. година: 288.988 хиљаде динара) обухватају део прихода који се односи на приходе Матичног друштва од добијених судских спорова у износу од 76.892 хиљаде динара (2019. година: 79.041 хиљаде динара) и приходе од бонуса из послова саосигурања у износу од 164.574 хиљаде динара (2019. година: 195.984 хиљаде динара).

8. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Математичка резерва животних осигурања (Напомена 37.1)	456.193	334.423
Допринос за превентиву	313.162	311.539
Доприноси прописани посебним законима	88.166	76.722
Допринос Гарантном фонду	241.938	250.494
Резервисања за изравнање ризика	11.037	12.997
Резервисања за бонусе и попусте	58.065	27.158
Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	583.034	613.165
Укупно	1.751.595	1.626.498

Доприноси прописани посебним законима највећим делом обухватају допринос за одбрану од града који Матично друштво обрачунава и плаћа Министарству пољопривреде и заштите животне средине на основу члана 15. Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“, бр. 54/2015). Наведени обрачунат је у висини од 10% од износа уплаћене премије осигурања усева и плодова.

Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе од 583.034 хиљаде динара у 2020. години (2019. година: 613.165 хиљада динара) односе се на издвајање 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
9. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Ликвидиране штете и уговорени износи		
животних осигурања	1.790.526	1.567.843
Ликвидиране штете неживотних осигурања	10.016.057	9.722.557
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања	196.540	135.660
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	819.516	747.297
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	798.493	725.482
Укупно:	13.621.132	12.898.839
Приходи од учешћа саосигурача у накнади штета	(273.870)	(231.641)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	(659.100)	(470.791)
Укупно:	(932.970)	(702.432)
Укупно	12.688.162	12.196.407

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања приказана је у Напомени 50.3.

10. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ - ПОВЕЋАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Резервисане штете животних осигурања	36.737	88.833
Резервисане штете неживотних осигурања	1.567.101	1.691.387
Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија	(367.058)	(101.547)
Резервисане штете - удели саосигуравача, реосигуравача у штетама	(350)	-
Укупно	1.236.430	1.678.673

Промене на рачунима резервисаних штета у току године су приказане у Напомени 50.3.

11. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи по основу регреса у земљи	559.000	505.956
Приходи од регреса у иностранству	21.594	21.876
Продаја осигураних оштећених ствари	112	1.352
Укупно	580.706	529.184

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
12. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ - НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Смањење математичке резерве (Напомена 37.1)	34.349	27.280
Приходи од смањења осталих резервисања	15.784	29.501
Укупно	50.133	56.781

13. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи по основу бонуса	488.549	509.555
Расходи по основу попушта	1.435.148	1.228.445
Укупно	1.923.697	1.738.000

14. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови зарада и остали лични расходи	525.893	505.492
Набавна вредност продате робе	31.723	64.561
Трошкови материјала	56.319	67.629
Трошкови амортизације и резервисања	151.145	127.493
Трошкови производних услуга	131.360	111.349
Нематеријални и остали трошкови	122.271	128.562
Укупно	1.018.711	1.005.086

15. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	45.173	49.341
Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина (Напомена 28)	17.743	52.099
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	-	7.399
Приходи од камата	1.019.127	1.001.788
Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	5.631	32.919
Добици од продаје хартија од вредности	11.903	53.357
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	4.024	14.682
Остали приходи по основу инвестиционе активности	202.021	61.873
Укупно	1.305.622	1.273.458

Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу од 202.021 хиљаду динара у 2020. години бележе повећање што је узроковано приходима по основу дивиденде Комерцијалне банке а.д. Београд у износу од 178.458 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
16. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина (Напомена 0)	18.360	18.676
Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	83.972	31.953
Губици при продаји хартија од вредности	8.476	37
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	8.044	35.352
Остали расходи по основу инвестиционе активности	-	2.962
Укупно	118.852	88.980

17. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови прибаве (Напомена 18)	7.051.251	7.389.873
Трошкови управе (Напомена 19)	2.165.067	2.044.052
Остали трошкови спровођења осигурања (Напомена 20)	67.369	68.564
Укупно:	9.283.687	9.502.489
Провизија од реосигурања и ретроцесија	(490.344)	(428.906)
Укупно	8.793.343	9.073.583

18. ТРОШКОВИ ПРИБАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	1.466.720	1.235.288
Укупно провизије	1.466.720	1.235.288
Трошкови материјала, горива и енергије	234.695	257.527
Нето зараде	1.997.629	1.866.086
Порез и доприноси на зараде	1.232.530	1.161.509
Отпремнине и јубиларне награде	35.636	39.803
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	289.026	266.178
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	66.050	70.375
Одржавање	29.607	53.481
Закуп	312.582	263.948
Трошкови рекламе и пропаганде	736.001	667.204
Спонзорство и донаторство	323.891	337.850
Репрезентација	80.495	95.920
Трошкови премија осигурања	18.580	52.728
Платни промет	102.203	118.112
Остали трошкови прибаве	325.802	323.204
Укупно остали трошкови прибаве	5.784.727	5.573.925
Промена разграничених трошкова прибаве - (повећање)/ смањење	(200.196)	580.660
Укупно	7.051.251	7.389.873

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

18. ТРОШКОВИ ПРИБАВЕ (Наставак)

Трошкови прибаве су у 2020. години смањени су за 338.622 хиљаде динара, односно 4,58%, што је највећим делом последица повећања разграничених трошкова прибаве, а у складу са рачуноводственом политиком Групе (Напомена 3.8). Уколико би искључили ефекте разграничења, трошкови прибаве су повећани за 442.234 хиљаде динара, односно 6,49%. Највећи део повећања трошкова прибаве је последица повећања трошкова провизија, бруто зарада, трошкова закупа и трошкова рекламе и пропаганде.

19. ТРОШКОВИ УПРАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Амортизација	255.581	226.273
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	541.356	455.122
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	36.447	32.753
Одржавање	19.638	32.372
Закуп	28.377	30.670
Нето зараде	613.959	561.796
Порез и доприноси на зараде	358.556	332.229
Отпремнине и јубиларне награде	11.499	13.121
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	103.541	112.720
Трошкови рекламе	-	445
Репрезентација	7.302	10.493
Трошкови премија осигурања	11.741	15.533
Платни промет	8.733	9.885
Трошкови резервисања за судске спорове	1.400	151
Трошкови резервисања за отпремнине и др. бенефиција запосленима	132.017	174.910
Остали трошкови	34.920	35.579
	2.165.067	2.044.052

20. ОСТАЛИ ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	695	240
Трошкови пореза и доприноса	23.219	27.945
Трошкови непроизводних услуга и нематеријални трошкови	27.949	28.902
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	15.156	11.346
Остали трошкови	350	131
Укупно	67.369	68.564

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

21. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од камата	198.457	209.428
Позитивне курсне разлике	37.075	28.870
Приходи од дивиденди	1.086	11.316
Ефекти валутне клаузуле	12.335	12.572
Остали финансијски приходи	391	9.125
Укупно	249.344	271.311

22. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	22.458	168.552
Приходи од усклађивања вредности непокретности (Напомена 27)	23.162	10.204
Приходи од усклађивања вредности потраживања (Напомена 31.1)	509.730	1.470.891
Укупно	555.350	1.649.647

Приходи од усклађивања вредности потраживања у 2020. години су нижи у односу на претходну годину за 65,35%, што је највећим делом последица укидања исправке вредности потраживања од Републике Србије у 2019. години у укупном износу од 1.042.889 хиљада динара (Напомена 31).

23. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Исправка вредности потраживања (Напомена 31.1)	1.160.978	1.410.942
Исправка вредности учешћа у капиталу	-	781
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	8.640	125.444
Расходи од усклађивања вредности непокретности (Напомена 27)	85.900	7.057
Укупно	1.255.518	1.544.224

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

24. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	28.218	54.240
Вишкови	98	203
Наплаћена отписана потраживања	69.275	80.038
Приходи од смањења обавеза	8.213	37.134
Приходи од укидања дугорочних резервисања	85.978	86.073
Остали непоменути приходи	39.345	33.352
Укупно	231.127	291.040

25. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

25.1. Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Текући порез – порески расход периода	(492.778)	(450.943)
Одложени порески приход (расход) периода	45.811	(2.181)
Укупно порески расход	(446.967)	(453.124)

25.2. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Добитак пре опорезивања	4.135.486	3.412.839
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	(620.323)	(511.926)
Ефекат прихода камата по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србије	135.659	148.924
Нето порески ефекти прихода / (расхода) који се не признају у пореском билансу	(8.502)	(94.207)
Добитак по основу одложених пореза	45.811	(2.181)
Остало	388	1.904
Укупно порески расход	(446.967)	(453.124)
<i>Ефективна пореска стопа</i>	10,81%	13,28%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

25.3. Нето одложене пореске обавезе

На дан 31. децембра 2020. године одложене нето пореске обавезе исказане су износу од 401.072 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 460.209 хиљада динара).

Структура и основ признавања нето одложених пореских обавеза дата је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Одложена пореска средства:		
- по основу резервисања за отпремнине запослених	(47.608)	(43.223)
- остало	(4)	(2.786)
	(47.612)	(46.009)
Одложене пореске обавезе:		
- по основу привремене разлике између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	375.693	414.164
- по основу нереализованих добитака по основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	72.992	92.054
	448.685	506.218
Нето одложене пореске обавезе	401.073	460.209

Промене на рачуну одложених пореских обавеза су приказане у напмени 39..

26. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Нето добитак (у хиљадама динара)	3.688.519	2.959.715
Просечан пондерисани број акција:		
– Акцијски капитал	4.226.121	4.226.121
– Друштвени капитал	4.552.270	4.552.270
Укупан просечан пондерисан број акција	8.778.391	8.778.391
Основна зарада по акцији (у динарима)	420	337

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ

Табела промена на рачунима некретнина и опреме током 2019. и 2020. године дата је у наставку:

У хиљадама динара							
	Земљиште	Грађевин- ски објекти	Опрема	Остала опрема	НПО у припреми и улагања на туђим НПО	Аванси за некретнине и опрему	УКУПНО
НАБАВНА/РЕВАЛОРИЗОВАНА ВРЕДНОСТ							
Стање - 1. јануар 2019.	528.215	8.286.626	2.514.109	178.156	10.388	7.644	11.525.138
Повећања током године	-	115	302.664	-	89.316	20.251	412.346
Активирање	-	40.624	39.523	19	(80.166)	-	-
Отуђења и расхоровање	-	(15.688)	(205.493)	-	-	-	(221.181)
Повећања по процени	68.222	320.483	-	-	-	-	388.705
Смањења по процени	(4.670)	(460.969)	-	-	-	-	(465.639)
Пренос са инвестиционих некретнина (Напомена 0)	18.361	14.890	-	-	-	-	33.251
Остало	(192)	(1.932)	(1.235)	-	-	(2.792)	(6.151)
Стање - 31. децембар 2019.	609.936	8.184.149	2.649.568	178.175	19.538	25.103	11.666.469
Повећања током године	-	14.031	297.465	-	116.397	2.483	430.376
Активирање	-	22.383	86.920	-	(109.303)	-	-
Отуђења и расхоровање	-	-	(177.917)	-	-	-	(177.917)
Повећања по процени (Напомена 22)	1.141	22.021	-	-	-	-	23.162
Смањења по процени	(8.437)	(250.715)	-	-	-	-	(259.152)
Пренос са инвестиционих некретнина (Напомена 0)	-	82.918	-	-	-	-	82.918
Остало	(6)	(29)	5.042	-	-	(20.160)	(15.153)
Стање - 31. децембар 2020.	602.634	8.074.758	2.861.078	178.175	26.632	7.426	11.750.703
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање - 1. јануар 2019.	-	344.494	1.982.016	-	383	4.971	2.331.864
Амортизација	-	79.074	83.280	-	-	-	162.354
Отуђења и расхоровање	-	(799)	(195.271)	-	-	-	(196.070)
Смањење по процени	-	(417.754)	-	-	-	-	(417.754)
Остало	-	(1.138)	92.782	-	-	-	91.644
Стање - 31. децембар 2019.	-	3.877	1.962.807	-	383	4.971	1.972.038
Амортизација	-	128.344	82.326	-	-	-	210.670
Отуђења и расхоровање	-	-	(141.959)	-	-	-	(141.959)
Остало	-	-	137.146	-	-	-	137.146
Стање 31. децембар 2020.	-	132.221	2.040.319	-	383	4.971	2.177.894
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ НА ДАН:							
- 31. децембра 2019. године	609.936	8.180.272	686.761	178.175	19.155	20.132	9.694.431
- 31. децембра 2020. године	602.634	7.942.537	820.759	178.175	26.249	2.455	9.572.808

Фер вредност некретнина у власништву Групе

Независна процена тржишне вредности грађевинских објеката и земљишта извршена је на дан 31. децембра 2019. године. Група је на дан 31. децембар 2020. године извршила анализу фер вредности грађевинских објеката и земљишта која није показала одступање од њихове књиговодствене вредност. Група на дан 31. децембра 2020. године спровело додатне анализе фер вредности инвестиционих некретнина издатих у закуп повезаним правним лицима на бази којих су у пословним књигама евидентирани ефекти смањења вредности наведених некретнина које са становишта Групе имају карактер финкционалних непокретности у нето износу 235.990 хиљада динара и то:

Функционалне некретнине - смањење 228.694 хиљаде динара:

- 22.021 хиљаду динара - књижено у корист прихода;
- 173.252 хиљаде динара – књижено на терет ревалоризационих резерви и
- 77.463 хиљада динара - књижено на терет расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (Наставак)

Земљиште - смањење 7.296 хиљада динара:

- 1.141 хиљаду динара - књижено у корист прихода; и
- 8.437 хиљада динара - књижено на терет расхода.

Процењена фер вредност непокретности у 2019. години извршена је применом тржишног, трошковног и приносног приступа.

- Приносни приступ – метод капитализације, као основни метод у процени објеката и метод дисконтованих новчаних токова за хотелске капацитете.
- Тржишни приступ – метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и допунски метод у процени објеката. Изузетак представљају некретнине које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.
- Трошковни приступ – Метод амортизованих трошкова замене, примењен као помоћни метод, у циљу добијања неопходних података који обухватају економски век, преостали век употребе и преосталу (резидуалну) вредност некретнине.

Сprovedеном анализом Групе утврђено је да је методологија коришћена у претходној процени вредности у потпуности применљива и у процени фер вредности на дан 31. децембра 2020. године, осим у случају техничких сервиса код којих је уместо трошковног приступа у 2020. години коришћен тржишни приступ.

Код готово свих објеката који су процењени приносним приступом, примењен је метод капитализације прихода. Изузетак је одмаралиште на Златибору, које је процењено методом ДНТ (дисконтованих новчаних токова). За све остале објекте извршена је провера параметара који су коришћени у процени: месечне ренте, степена искоришћености, неповратних трошкова, стопе капитализације итд. Кључни параметар који је био предмет детаљне провере у овој анализи била је месечна рента објекта. Како би се извршила ова провера, за сваку ставку пронађени су актуелни огласи за издавање истог или сличног типа објекта, сличне квадратуре, на датој локацији. На овај начин формиран су актуелни тржишни распони за сваку локацију и изведени просеци јединичних месечних ренти (ЕУР/м2/месечно) најадекватнијих компаратива.

Туристички објекти су специфична врста некретнина која се увек процењује на основу пословања и то под тржишним условима (јер фер вредност представља тзв. излазну вредност, што значи да би било који потенцијални купац посматрао пословање са тржишним ценама и другим параметрима, а не би узимао у обзир специфичне односе и уговоре са повезаним лицима).

У складу с тим, процена вредности објекта одмаралишта урађена је на сличан начин као процена 31. децембра 2019. године, коришћењем тржишних цена смештаја, али уз корекцију осталих прихода и трошкова у складу са остварењима из претходне године и планом за 2021. годину, пошто се без додатних улагања не би могле очекивати ни значајне промене у структури трошкова. Осим тога, пандемија Цовид-19 утицала је и наставиће да утиче на пословање одмаралишта двојачко: с једне стране, у 2020. години није било пословања за време ванредног стања и било је веома слабо у периодима појачања таласа епидемије; с друге стране, услед смањене могућности за путовања у иностранство, повећана је тражња за домаћим туристичким капацитетима.

У пројекцији се пошло од претпоставке да ће се заузетост у 2021. години бити 60%, а да ће просечна цена ноћења са доручком бити на нивоу просека конкурентских хотела са сличним садржајем и локацијом. Приходи од хране и пића пројектовани су на основу односа са ценом смештаја, утврђених из историјских показатеља и плана за 2021. годину. Сви објекти за које је примењен тржишни приступ процењени су компаративним методом и анализа фер вредности ових објеката извршена је на сличан начин као и за земљиште. За сваку ставку идентификована је локација, тип објекта, површина и друге карактеристике и пронађене су упоредиве некретнине које су сличне предметном објекту по претходно наведеним параметрима.

За прикупљање упоредивих некретнина коришћени су актуелни огласи, као и база претходних трансакција коју објављује РГЗ, са које су прикупљене трансакције из 2019. и 2020. године. На основу пронађених упоредивих некретнина формиран су актуелни тржишни распони за сваку ставку инвестиционих објеката, а потом израчунате просечне цене најадекватнијих компаратива (ЕУР/м2).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (Наставак)

Са увођењем нових, строгих критеријума за обављање техничких прегледа возила, ови објекти су процењени компаративним приступом. С друге стране, управо због јединствености коју ће имати када буду задовољавали критеријуме, њихова вредност је виша од вредности локала друге намене. Из тог разлога, утврђене компаративне цене кориговане су навише у зависности од тога да ли је прилагођавање завршено или не, као и од висине премије коју су ови центри генерисали и коју се очекује да генеришу у будућности.

Процена вредности земљишта извршена применом тржишног приступа (компаративног метода). Процена фер вредности обухватала је истраживање тржишних цена земљишта на одговарајућим локацијама и проверу адекватности књиговодствених вредности.

Да би се проверила стабилност резултата, урађена је анализа осетљивости укупне вредности појединих група некретнина на промену претпоставки/параметара које није могуће директно уочити (дисконтна стопа и стопа раста за комплекс одмаралишта Златибор, стопа капитализације за инвестиционе некретнине процењене приносним приступом).

Анализа осетљивости показала је следеће:

- вредност одмаралишта на Златибору не мења се значајно променом дисконтне стопе и стопе раста у резидуалу; промена за 0,5пп у дисконтној стопи и/или 0,5 пп у стопу раста даје промену вредности за 2-3%;
- вредност некретнина процењених приносним приступом не мења се значајно са променом стопе капитализације; истовремена промена свих стопа за 0,25% доводи до промене укупне вредности за мање од 3%.

Може се закључити да су резултати процене стабилни и нису значајно осетљиви на промене параметара који се не могу директно уочити.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2019. године тако и на дан 31. децембра 2020. године, дата је у наставку:

				У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2020.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	602.636	-	602.636
Грађевински објекти	-	716.585	7.225.949	7.942.534
				У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2019.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	609.936	-	609.936
Грађевински објекти	-	719.994	7.460.278	8.180.272

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (Наставак)

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на почетку године	7.460.278	7.272.696
Промена у фер вредности:		
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(77.464)	(1.891)
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	22.021	104.565
Добитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	-	169.788
Губитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	(173.252)	(35.872)
Остало	(5.634)	(49.008)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	(228.695)	236.590
Стање на крају године:	7.225.949	7.460.278

Књиговодствена (неотписана) вредност земљишта и некретнина на дан 31. децембра 2020. и 2019. године би била призната као што следи да Група није изабрала модел ревалоризације у складу са МРС 16, већ модел набавне вредности:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Земљиште	356.248	356.253
Грађевински објекти	8.523.466	8.715.673

28. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Почетно стање - 1. Јануар	918.073	932.853
Повећања	35.839	18.740
Отуђења и расходовање	(3.553)	(32.772)
Пренос на некретнине које користи власник (Напомена 27)	(82.918)	(33.251)
Позитивни ефекти процене (Напомена 15)	17.743	52.099
Негативни ефекти процене (Напомена 16)	(18.360)	(18.676)
Остало	(20)	(920)
Крајње стање - 31. децембар	866.805	918.073

Фер вредност инвестиционих некретнина

Независна процена тржишне вредности инвестиционих некретнина извршена је на дан 31. децембра 2019. године, док је Група на дан 31. децембра 2020. године спровела додатне анализе фер вредности инвестиционих некретнина у Републици Србији на бази којих су у пословним књигама евидентирани ефекти обезвређења у нето износу 617 хиљада динара и то:

Инвестиционе некретнине - повећање 5.711 хиљада динара:

- 17.646 хиљада динара - књижено у корист прихода; и
- 11.935 хиљада динара - књижено на терет расхода.

Инвестиционо земљиште - смањење 6.328 хиљаде динара:

- 97 хиљада динара - књижено у корист прихода; и
- 6.425 хиљаде динара - књижено на терет расхода.

Инвестициони објекти су процењени коришћењем неког од три уобичајена приступа процени вредности: приносним, тржишним или трошковним приступом. Спроведеном анализом Групе утврђено је да је методологија коришћена у претходној процени вредности у потпуности применљива и у процени фер вредности на дан 31. децембра 2020. године, осим у случају техничких сервиса код којих је уместо трошковог приступа у 2020. години коришћен тржишни приступ.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
28. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (Наставак)

Основне претпоставке обелодањене су у напмени 27.

Структура инвестиционих некретнина је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Инвестиционо земљиште	76.642	86.151
Инвестиционе некретнине	769.515	824.480
	846.157	910.631
Инвестиционе некретнине у припреми и аванси за инвестиционе некретнине	20.648	7.442
	866.805	918.073

Хијерархија фер вредности инвестиционих некретнина које су биле предмет процене у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, дата је у наставку:

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2020.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	76.642		76.642
Инвестиционе некретнине	-	289.432432	480.083	769.515

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2019.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	86.151	-	86.151
Инвестиционе некретнине	-	264.008	560.472	824.480

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Стање на почетку године	560.472	755.249
Промена у фер вредности:		
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(11.894)	(9.712)
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	14.050	26.075
Остало	(82.545)	(211.940)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	2.156	16.363
Стање на крају године:	480.083	560.472

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

29. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Учешћа у капиталу осталих правних лица	53.023	316.123
Инвестиције које се држе до доспећа - дужничке ХОВ	110.516	112.131
Депозити код банака	528.465	812.282
Остали дугорочни пласмани:		
Дати депозити и кауције	22.558	21.070
Остали дугорочни пласмани	19.645	20.324
	42.203	41.394
Стање на дан	734.207	1.281.930

29.1. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Телеком Србија а.д. Београд	4	4
Акционарски фонд а.д. Београд	5	5
Yuhor - Export а.д., Јагодина	49	49
Удружење осигуравача Србије, Београд	127	127
Београдска берза а.д. Београд	1.224	1.224
ХК Слободна зона а.д. Београд	8.381	8.381
РТЦ "Шабац" а.д. Шабац	43.233	43.233
МТС банка а.д. Београд	-	263.100
Стање на дан	53.023	316.123

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2020. године износи 53.023 хиљаде динара и ниже је за 263.100 хиљада динара у односу на крај 2019. године, што је последица продаје акција МТС банке. Наиме, Компанија је 03. августа 2020. године са привредним друштвом Телеком Србија а.д. Београд закључила Уговор о ванберзанској купопродаји акција у складу са којим је продала све акције МТС банке које су биле у портфолију. Продато је 1.469.827 акција чија је књиговодствена вредност износила 179,00 динара по акцији тј. укупно 263.100 хиљада динара, по цени од 180,71 динара по акцији тј. укупна продајна вредност је 265.612 хиљада динара.

29.2. Инвестиције које се држе до доспећа

Инвестиције које се држе до доспећа су на дан 31. децембра 2020. године износе 110.516. хиљада динара (112.131 хиљаду динара 31. децембра 2019. године) и углавном се односе се на дужничке хартије од вредности чији је издавалац Република Србија што је приказано у следећој табели:

31. децембар 2020.					У хиљадама динара		
					31. децембар 2019.		
Датум доспећа	Купонска стопа	Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговод-ствена вредност	Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговод-ствена вредност
Дужничке ХОВ – издавалац Република Србија							
16.02.2026	5,85%	500	EUR	60.128	500	EUR	60.143
25.01.2023	4,50%	50.000	РСД	50.388	50.000	РСД	50.700
				110.516			110.843
Дужничке ХОВ – издавалац Лопаре публика Српска							
				-			1.288
				110.516			112.131

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

29. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

29.3. Депозити код банака

Депозити код банака исказани у оквиру дугорочних финансијских пласмана на дан 31. децембра 2020. године износе 528.465 хиљада динара (31. децембра 2019 : 812.282 хиљаде динара) и односе се на дугорочне депозите код банака у Републици Србији и Републици Српској што је приказано у следећој табели:

Банка	Датум доспећа	Каматна стопа	31. децембар 2020			У хиљадама динара 31. децембар 2019		
			Износ депозита	Валута	Књиговодствена вредност	Износ депозита	Валута	Књиговодствена вредност
Депозити код банака у Републици Србији								
Halkbank a.d. Београд	25.08.2021	1,60%	-	-	-	1.500.000	EUR	177.621
Halkbank a.d. Београд	05.02.2022	2,00%	1.000.000	EUR	117.580	1.000.000	EUR	117.593
Halkbank a.d. Београд	12.11.2023	1,80%	529.018	EUR	62.202	-	-	-
			1.529.018	EUR	179.782	2.500.000	EUR	295.214
Депозити код банака у Републици Српској								
Комерцијална банка а.д. Бања Лука	11.07.2022-08.01.2024	1,90%	2.900.000	БAM	174.342	2.850.000	БAM	171.354
Наша банка а.д. Бања Лука	30.01.2024	1,90%	250.000	БAM	15.029	-	-	-
Sberbank a.d. Бања Лука	28.07.2022-29.07.2022	1,50%	750.000	БAM	45.088	3.050.000	БAM	183.379
MF banka a.d. Бања Лука	27.06.2022-29.12.2024	1,80 - 2.20%	800.000	БAM	48.094	1.850.000	БAM	111.230
Raiffeisen bank d.d. Сарајево	26.07.2022	1,20%	500.000	БAM	30.059	500.000	БAM	30.062
Нова банка а.д. Бања Лука	18.12.2022-07.03.2023	1,50%	600.000	БAM	36.071	350.000	БAM	21.043
			5.800.000	БAM	348.683	8.600.000	БAM	517.068
					528.465			812.282

30. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Регреси са роком доспећа преко годину дана	86.070	63.430
Дугорочна потраживања од Републике Србије	-	297.968
Остало	588	1.576
Стање на дан	86.658	362.974

До смањења осталих дугорочних средстава је дошло услед прекњижавања потраживања од Републике Србије по Уговору о регулацији међусобних односа бр. 68409 од 21. марта 2019. године у износу од 297.968 хиљада динара на позицију Осталих потраживања имајући у виду да је доспеће 30. јуна 2021. године (Напомена 31).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

31. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Бруто	Исправка вредности	Нето	Бруто	Исправка вредности	Нето
Потраживања по основу:						
- премије животних осигурања	519.195	(166.767)	352.428	467.542	(147.448)	320.094
- премије неживотних осигурања	8.821.194	(4.505.618)	4.315.576	7.889.726	(4.376.300)	3.513.426
- премије саосигурања	335.329	(17.130)	318.199	307.000	(14.635)	292.365
- премије реосигурања	752.585	(39.133)	713.452	506.897	(17.350)	489.547
- учешћа у накнади штета	205.662	(77.725)	127.937	272.897	(90.294)	182.603
- права на регрес	1.811.660	(1.724.098)	87.562	1.713.045	(1.615.834)	97.211
- услужно исплаћених штета	30.405	(16.900)	13.505	27.518	(15.584)	11.934
- датих аванса за штете из осигурања и осталих аванса	526.370	(318.950)	207.420	382.065	(293.286)	88.779
- провизије из послова реосигурања	21.263	(942)	20.321	16.895	(1.157)	15.738
- камате на доспеле премије и остале камате	911.933	(871.984)	39.949	823.926	(802.327)	21.599
Потраживања од запослених	90.935	(24.348)	66.587	68.158	(18.628)	49.530
Остала потраживања	2.908.170	(2.484.003)	424.167	3.068.026	(2.620.873)	447.153
Стање на дан	16.934.701	(10.247.598)	6.687.103	15.543.695	(10.013.716)	5.529.979

Потраживања по основу премије неживотних осигурања исказана након исправке вредности на дан 31. децембра 2020. године у износу од 4.315.576 хиљада динара представљају 64,54% укупних потраживања на тај дан (31. децембар 2019. године: 3.513.426 хиљада динара или 63,53%).

На позицији Остала потраживања је евидентирана трећа рата у нето износу од 297.968 хиљада динара по Уговору о регулисању међусобних односа бр. 68409 од 21. марта 2019. године са Републиком Србијом (Напомена 30). Компанија је у 2019. години извршила укидање исправке вредности потраживања од Републике Србије у укупном износу 1.042.889 хиљада динара (Напомена 22).

31.1. Кретање на рачунима исправке вредности потраживања

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан 1. јануар	10.013.716	10.676.251
Додатна исправка (Напомена 23)	1.160.978	1.410.942
Приход по основу усклађивања вредности потраживања (Напомена 22)	(509.730)	(1.470.891)
Искњижавање	(417.366)	(602.586)
Стање 31. децембар	10.247.598	10.013.716

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска средства		
распожива за продају:		
Дужничке хартије од вредности	25.783.779	19.994.952
Власничке хартије од вредности	1.238.224	1.409.989
	27.022.003	21.404.941
Финансијска средства која се исказују по фер вредности		
кроз биланс успеха:		
Остале хартије од вредности и финансијска средства	148.405	500.851
Краткорочни депозити код банака	7.648.470	8.541.989
Остали краткорочни финансијски пласмани		
Корпоративне обвезнице	59.071	46.862
Остало	173.681	176.869
	254.736	231.077
Стање на дан	35.051.630	30.671.512

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2020. године бележе повећање за 4.380.118 хиљада динара, односно 14,28% у односу на дан 31. децембра 2019. године, што је највећим делом последица улагања у државне хартије од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

32.1. Финансијска средства расположива за продају

У наредној табели приказан је преглед државних хартија од вредности (ХоВ) класификованих као Финансијска средства расположива за продају - **дужничке хартије од вредности** на дан 31. децембра 2020. и 2019. године:

31. децембар 2020.					У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
Датум доспећа	Купонска стопа	Номинална вредност	Валута	Књиговод-ствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговод-ствена вредност
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Србија							
24.03.2020	2,00%	-	-	-	1.971	EUR	236.305
23.06.2020	2,00%	-	-	-	447	EUR	53.447
29.10.2020	3,00%	-	-	-	1.900	EUR	226.811
12.09.2021	2,50%	660	EUR	79.283	660	EUR	80.678
02.06.2022	2,50%	843	EUR	103.225	843	EUR	98.669
24.07.2022	2,25%	436	EUR	53.121	436	EUR	52.927
20.03.2025	1,10%	1.971	EUR	230.254	-	-	-
13.06.2025	2,50%	1.000	EUR	124.731	1.000	EUR	125.622
27.05.2026	3,50%	6.026	EUR	796.295	6.026	EUR	778.620
17.03.2027	3,50%	1.550	EUR	207.822	1.550	EUR	208.588
28.03.2028	3,50%	838	EUR	112.804	838	EUR	109.435
21.10.2031	3,75%	2.313	EUR	318.313	2.313	EUR	273.886
28.02.2032	2,00%	1.311	EUR	155.273	-	-	-
08.09.2032	3,75%	3.327	EUR	455.621	3.327	EUR	471.979
05.04.2020	4,50%	-	-	-	1.660.880	РСД	1.727.962
22.10.2020	8,00%	-	-	-	941.400	РСД	1.001.353
22.04.2021	-	865.500	РСД	862.416	-	-	-
05.06.2021	10,00%	200	РСД	232	200	РСД	231
11.09.2021	10,00%	50	РСД	59	50	РСД	62
17.01.2022	3,75%	5.542.120	РСД	5.868.732	5.542.120	РСД	5.929.079
05.02.2022	10,00%	1.380	РСД	2.080	1.380	РСД	1.738
07.05.2022	1,70%	953.670	РСД	967.121	-	-	-
25.01.2023	4,50%	3.438.240	РСД	3.758.338	3.438.590	РСД	3.828.387
06.04.2023	2,00%	2.357.040	РСД	2.394.278	-	-	-
21.07.2023	5,75%	2.056.950	РСД	2.298.619	1.877.350	РСД	2.143.038
23.10.2024	10,00%	1.500	РСД	1.517	-	-	-
30.07.2025	3,00%	2.538.090	РСД	2.648.280	-	-	-
11.01.2026	4,50%	1.628.900	РСД	1.853.693	1.448.190	РСД	1.650.243
08.02.2028	5,88%	458.970	РСД	567.837	458.970	РСД	582.435
20.08.2032	4,50%	1.441.010	РСД	1.610.750	-	-	-
				25.470.694	19.581.495		
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Српска				276.816	366.124		
Корпоративне обвезнице – „Градитељ-Београд“ а.д.				36.269	47.333		
Стање на дан				25.783.779	19.994.952		

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

У наредној табели приказан је преглед Финансијских средстава расположивих за продају - **власничке хартије од вредности** на дан 31. децембра 2020. и 2019. године:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Комерцијална банка а.д. Београд	921.833	1.036.213
НИС а.д. Нови Сад	279.151	299.685
Аеродром "Никола Тесла" а.д. Београд	29.453	28.175
Енергопројект холдинг а.д. Београд	3.045	5.112
„Босна Ре“ а.д.о., Сарајево	2.228	2.228
"Металац" а.д. Горњи Милановац	1.837	301
„Повћен осигурање“ а.д., Подгорица	677	396
МТС банка а.д. Београд	-	37.704
„Swiss осигурање“ а.д., Подгорица	-	175
	1.238.224	1.409.989

Вредност власничких хартија од вредности Групе смањена је за 12,18% што је углавном последица пада цене акција у власништву Групе на Београдској берзи као и продаје акција МТС банке а.д. Београд.

32.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха

Остале хартије од вредности које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха обухватају средства пласирана код инвестиционих фондова у Републици Србији и Републици Српској као што је приказано у следећој табели:

Инвестициони фонд	Број инвестиционих јединица	Вредност инвестиционих јединица	У хиљадама динара	
			31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Raiffeisen invest RSD	1	2.064	2	348
Raiffeisen invest EUR	-	-	-	169.693
Kombank invest RSD	101.776	1.416	144.084	320.678
Kombank invest EUR	-	-	-	4.014
Ilirika investments RSD	904	2.001	1.809	3.604
Остало - Република Српска	-	-	2.510	2.514
Стање на дан			148.405	500.851

32.3. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код банака који на дан 31. децембра 2020. године износе 7.648.470 хиљада динара, бележе смањење у износу од 893.519 хиљада динара, односно 10,46% у односу на крај 2019. године.

Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2020. године у Републици Србији крећу се у распону од 1,75% до 2,80% годишње за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа, док се стопе за девизне депозите крећу у распону од 0,95% до 2,00% годишње. Каматне стопе по којима су орочени депозити у Републици Српској крећу се у распону од 1% до 2,20% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

32.4. Остали краткорочни финансијски пласмани

Корпоративне обвезнице по емитентима на дан 31. децембра 2020. и 2019. године приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Инстел-инжењеринг д.о.о. Нови Сад	16.401	35.962
"Градитељ" а.д. Београд	6.000	-
"ДД 181" д.о.о. Београд	25.000	-
„Selby“ д.о.о. Београд	11.670	10.900
	59.071	46.862

Позиција **Остало** у укупном износу 173.681 хиљаду динара (2019: 176.869 хиљада динара) највећим делом односи на примљене чекове матичног правног лица у укупном износу 173.564 хиљаде динара.

33. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Текући рачуни	2.053.671	1.851.517
Девизни рачуни	1.057.091	698.496
Благајна	1.405	908
Чекови	47.125	42.974
Депозити	4.703	4.704
Остала новчана средства	6.748	6.450
Стање на дан	3.170.743	2.605.049

34. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	2.880.350	2.680.155
Друга временска разграничења	221.802	118.086
Стање на дан	3.102.152	2.798.241

Група врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије осигурања у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања.

Кретање на рачуну разграничених трошкова прибаве осигурања у току године приказано је како следи:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање разграничених трошкова прибаве на дан 1. јануара	2.680.155	3.260.814
Трошкови прибаве пре разграничења	7.251.446	6.809.214
Трошкови прибаве после разграничења (Напомена 18)	(7.051.251)	(7.389.873)
Стање на дан 31. децембра	2.880.350	2.680.155

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

35. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	2.152.741	2.238.316
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	3.163.619	1.277.045
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	17.631	18.811
Стање на дан	5.333.991	3.534.172

36. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020	31. децембар 2019.
Основни и остали капитал	5.853.775	5.853.775
Резерве	133.580	133.580
Ревалоризационе резерве	2.980.003	3.239.715
Нереализовани добици	2.124.392	1.980.451
Нереализовани губици	(817.403)	(465.052)
Нераспоређена добит		
- Нераспоређена добит ранијих година	3.140.859	1.189.872
- Нераспоређена добит текуће године	3.636.272	2.940.700
	6.777.131	4.130.572
Учешћа без права контроле	287.137	249.138
Стање на дан	17.338.615	15.122.179

Према консолидованим финансијским извештајима за 2020. годину исказан је добитак Групе у укупном износу од 3.515.267 хиљада динара (2019. година: добитак у износу од 2.959.715 хиљада динара), од чега нето добитак који припада мањинским акционарима износи 52.247 хиљада динара (2019. година: 19.015 хиљада динара), док нето добитак који припада већинском власнику износи 3.463.020 хиљада динара (2019. година: добитак у износу од 2.940.700 хиљада динара).

Матично друштво је на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2019. годину и исплати дивиденде, С бр. 8/20 од 27. априла 2020. године извршила расподелу добитка неживотних осигурања из 2019. године у износу од 2.955.477 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 1.030.758 хиљада динара, односно у бруто износу од 117,42 динара по акцији; и
- преостали део добитка у износу од 1.924.719 хиљада динара задржан је као нераспоређена добит.

Добитак матичног друштва по основу животног осигурања у износу од 46.339 хиљада динара за 2019. годину распоређен је на следећи начин:

- 85% добитка по основу животног осигурања, односно 39.388 хиљада динара приписано је осигураницима у складу са Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве животних осигурања ("Службени лист Компаније", бр. 18/2016, Напомена 36); и
- 15%, односно 6.951 хиљаду динара задржано је као нераспоређена добит.

Дивиденда матичног друштва исплаћена је 02. јула 2020. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

36. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

Дивиденда је акционарима исплаћена на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор; и
- свим осталим акционарима Компаније дивиденда је уплаћена преко Централног регистра хартија од вредности, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра хартија од вредности код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

Дивиденда која припада друштвеном капиталу води се као обавеза у пословним књигама, док се не утврди коначан статус друштвеног капитала.

Група је након усвајања финансијских извештаја за 2019. годину извршила корекцију прокњижене обавезе за порез на добит на терет нераспоређене добити, а на бази дефинитивног пореског биланса Компаније у износу од 6.021 хиљаду динара. У складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, Група је извршила пренос износа од 86.460 хиљада динара са ревалоризационих резерви на нераспоређену добит (2019: 78.379 хиљада динара) по основу амортизације некретнина вреднованих по ревалоризованим вредностима.

36.1. Основни и остали капитал

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Акцијски капитал	2.754.874	2.754.874
Друштвени капитал	2.967.480	2.967.480
Укупно основни капитал	5.722.354	5.722.354
Остали капитал	131.421	131.421
Стање на дан	5.853.775	5.853.775

Основни капитал Групе чини:

- акцијски капитал у својини физичких и правних лица: 4.226.121 обичних акција укупне номиналне вредности 2.754.874 хиљаде динара, што представља 48,1423% укупног основног капитала, од чега је у својини Републике Србије 3.976.455 обичних акција укупне номиналне вредности 2.592.124 хиљаде динара, што представља 45,2982% укупног основног капитала.
- акцијски капитал у друштвеном власништву: 4.552.270 обичних акција укупне номиналне вредности 2.967.480 хиљада динара, што представља 51,8577% укупног основног капитала.

На дан 31. децембра 2020. године акцијски капитал Групе (књиговодствена вредност) у износу од 2.754.874 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 2.754.874 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 3.372 акционара, од којих су 3.212 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 18 су кастоди лица (31. децембар 2019. године: укупно 3.384 акционара, од којих су 3.226 физичка лица, 141 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

36. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

Структура **акцијског капитала** на дан 31. децембра 2020. и 2019. године била је следећа:

Акционар	31. децембар 2020.			31. децембар 2019.		
	% учешћа	Број акција	у хиљадама динара	% учешћа	Број акција	у хиљадама динара
Република Србија	94,09%	3.976.455	2.592.124	94,09%	3.976.455	2.592.124
Комерцијална банка а.д. Београд	0,62%	26.207	17.084	0,62%	26.207	17.084
Utma Коммерс д.о.о. Београд	0,41%	17.493	11.403	0,41%	17.493	11.403
АМС осигурање а.д.о. Београд	0,35%	14.600	9.517	0,35%	14.600	9.517
Prudence Capital а.д. Београд	0,21%	8.720	5.684	0,21%	8.720	5.684
Радовић Славиша	0,13%	5.487	3.577	0,16%	6.714	4.377
Саобраћајни факултет Београд	0,13%	5.547	3.616	0,13%	5.547	3.616
Коврлија Драган	0,13%	5.400	3.520	0,13%	5.400	3.520
Металац а.д. Горњи Милановац	0,13%	5.391	3.514	0,13%	5.391	3.514
ТЦК Косјерић д.о.о.	0,12%	5.242	3.417	0,12%	5.242	3.417
Клинички центар Београд	0,12%	5.174	3.373	0,12%	5.174	3.373
Остала правна лица	1,52%	64.404	41.983	1,28%	54.176	35.316
Остала физичка лица	1,20%	50.712	33.058	1,21%	51.324	33.456
Кастоди и збирни рачун	0,84%	35.289	23.004	0,86%	35.969	23.448
Рударско топионичарски басен Бор	-	-	-	0,18%	7.709	5.025
Укупно	100,00%	4.226.121	2.754.874	100,00%	4.226.121	2.754.874

На дан 31. децембра 2020. године, берзанска цена акција Компаније износила је 3.100,00 динара (31. децембар 2019. године: 3.316 динара).

У складу са чланом 27. Закона о осигурању ("Службени гласник РС", бр. 139/2014 и 44/2021), основни капитал акционарског друштва за осигурање не може бити мањи од динарске противвредности следећих износа и то за:

- животна осигурања EUR 3.200.000 (376.257 хиљада РСД) ; и
- све врсте неживотних осигурања EUR 3.200.000 (376.257 хиљада РСД).

Структура **основног капитала** Матичног друштва (акцијски и друштвени) на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2020.		31. децембар 2019.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	1.125.103	9.569	1.125.103	9.568
Неживотна осигурања	4.597.251	39.099	4.597.251	39.095
Стање на дан	5.722.354	48.668	5.722.354	48.663

Остали капитал у износу од 131.421 хиљаду динара формиран је у складу са захтевима регулативе Народне банке Србије у тренутку прве примене Међународних стандарда за финансијско извештавање и укључујући прелазне одредбе тада важећег Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала. .

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

36. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

36.2. Нереализовани добици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	148.828	148.894
Нереализовани добици по основу хартија од вредности распожљивих за продају	1.974.177	1.830.170
Актурски добици	1.387	1.387
Стање на дан	2.124.392	1.980.451

36.3. Нереализовани губици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Нереализовани губици по основу хартија од вредности распожљивих за продају	552.271	241.657
Актурски губици	265.132	223.395
Стање на дан	817.403	465.052

37. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Математичка резерва животног осигурања	5.351.322	5.041.710
Резервисања за изравнање ризика	106.167	95.480
Резерве за бонусе и попусте	202.941	156.586
Резервисања за отпремнине и јубиларне награде	1.099.337	973.287
Друга дугорочна резервисања	55.278	89.943
Стање на дан	6.815.045	6.357.006

Друга дугорочна резервисања обухватају резервисања за судске спорове и остала резервисања.

37.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је по нето проспективној методи, у складу са актима Групе и релевантном Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама и Правилником о техничким резервама Агенције за осигурање Републике Српске. Математичка резерва на дан 31. децембра 2020. године износи 5.356.086 хиљада динара. Повећање математичке резерве, у односу на стање на дан 31. децембра 2019. године износи 314.376 хиљада динара. Кретање на рачунима математичке резерве су приказани у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање – 1. јануар	5.038.708	4.654.571
Додатна резервисања (Напомена 8)	456.193	334.423
Смањења по обрачуну (Напомена 12)	(34.349)	(27.280)
Искоришћена резервисања	-	-
Расподела добити (Напомена 36)	39.388	78.267
Остало	(148.618)	1.729
Стање – 31. децембар	5.351.322	5.041.710

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

37. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

Математичка резерва је обрачуната нето проспективном методом. У обрачуну математичке резерве, осим у делу ЛАТ теста, користе се статичке вредности параметара дефинисаних техничким основама важећим у моменту закључења уговора о осигурању. Кроз ЛАТ тест врши се дорезервација уколико се укаже потреба, кроз уважавање динамичких вредности и будућих очекивања параметара од значаја за обрачун (дисконтних стопа, вероватноћа смртности, трошкова, инфлације и стопа престанка осигурања, односно вероватноћа искоришћења опција и гаранција).

Будућа очекивања у делу параметара од значаја за обрачун ЛАТ теста процењују се на бази јавно доступних информација, интерних статистика и најбоље праксе, и то:

- за вероватноћу смртности званичне таблице смртности коригују се уважавајући ефекат интерно реализоване смртности у портфељу за последње три године;
- дисконтна стопа, дата у форми spot стопа за сваку годину доспећа, добија се као равномерно пондерисана стопа остварених стопа приноса на средства математичке резерве у портфељу, односно стопа које објављује ЕИОРА или домаћи регулатор, све у зависности да ли се ради о стопама на стране валуте или домаћу валуту;
- очекивана стопа инфлације оцењена је на бази пројекција релевантних институција, у зависности од валуте (НБС, ЕЦБ, ФЕД и др.);
- очекивани трошкови спровођења осигурања оцењују се на нивоу полисе, а у зависности од тарифе, начина плаћања и валуте уговора. Процена се ради на бази предметне позиције из биланса успеха за претходни период, односно на бази провизијске шеме у делу трошкова провизије;
- вероватноће престанка уговора оцењују се у зависности од тарифе и начина плаћања, а процена се ради на бази интерне статистике и упоредне праксе у региону.

37.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2020. године износе 106.167 хиљада динара, што је повећање у односу на претходну годину за 10.687 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 95.480 хиљада динара).

37.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2020. године износе 202.941 хиљаду динара и у односу на крај претходне године, када су износиле 156.586 хиљада динара, повећане су за 46.355 хиљада динара.

37.4. Резервисања у складу са МРС 19 „Примања запослених“

Укупни износ за дугорочно резервисање у складу са МРС 19 је 1.099.337 хиљада динара. Приликом обрачуна је коришћен Метод пројектоване кредитне јединице. Кретање на рачунима резервисања у складу са МРС 19 је приказано у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан:		
1. јануар	973.287	737.030
Додатна резервисања - трошак периода	143.851	192.925
Актуарски губици приказани кроз остали резултат	41.737	107.745
Укупна додатна резервисања	185.588	300.670
Смањења по обрачуну	(1.412)	(1.135)
Искоришћена резервисања	(58.126)	(63.250)
Остало	-	(28)
Стање на дан:		
31. децембар 2020.	1.099.337	973.287

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

37. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

Обрачун дугорочних резервисања у складу са МРС 19, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Матичног друштва и чланица Групе;
- пословног плана Матичног друштва и чланица Групе;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Републици Српској, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије, као и надлежних државних органа Републике Српске; и
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну за 2020. и 2019. годину су следеће:

- таблице морталитета РЗС Србије 2010-2012., посебно за мушки и женски пол;
- стопа инвалидитета (вероватноћа настанка потпуне радне неспособности) која износи 0,1%;
- пројектована стопа раста зарада од 5%;
- дисконтна стопа од 3%; и
- стопа флукуације 1,3% (2019: 2%).

Актуарске претпоставке коришћене у Републици Српској за 2020. и 2019. годину су следеће:

- дисконтна стопа од 5% годишње;
- пројектована стопа раста зарада од 1.02156642% (на основу просечног раста у последњих 10 година; 2019: 1.15978);
- просечна флукуација запослених у последњих 3 година – 7.642276% (2019: 5.946548%);
- таблице морталитета СФРЈ 1980-1982, укупно за мушки и женски пол;
- као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

38. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе по основу кредита	13.655	4.721
Обавезе по основу финансијског лизинга	93.811	77.162
Остале дугорочне обавезе	21.813	-
Стање на дан	129.279	81.883

39. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Стање одложених пореских обавеза приказано је у Напомени 25.

Промене на рачуну одложених пореских обавеза у току године приказане су како следи:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан 1. јануара	460.209	373.989
Ефекат одложених пореза по основу средстава која подлежу амортизацији	(38.471)	39.354
Ефекат одложених пореза по основу усклађивања вредности хартија до вредности расположивих за продају	(19.062)	48.744
Ефекат одложених пореза по основу резервисања за отпремнине	(4.385)	(5.932)
Остало	2.782	4.054
Стање на дан 31. децембра	401.073	460.209

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

40. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе по основу штета и уговорених износа у:		
- земљи	203.162	188.703
- иностранству	52.217	79.317
Стање на дан	255.379	268.020

41. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе за премију реосигурања	1.223.471	574.780
Обавезе за премију саосигурања	975.741	863.072
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	282.952	262.640
Обавезе према добављачима	251.687	265.764
Примљени аванси	255.832	229.667
Обавезе за порез на послове осигурања	74.201	74.009
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	2.592.330	2.050.442
Обавезе за провизију и регресе	68.269	69.530
Остале краткорочне обавезе	264.062	224.223
Стање на дан	5.988.545	4.614.127

У 2020. години дошло је до повећања обавеза за премију, зараду и друге обавезе, што је пре свега резултат повећања обавеза за дивиденду у односу на претходну годину. Исказана обавеза за дивиденду највећим делом се односи на неисплаћену дивиденду која припада друштвеном капиталу (Напомена 36).

Исказана обавеза за дивиденду у износу 2.592.330 хиљаде динара на дан 31. децембра 2020. године односи се највећим делом на дивиденду која припада друштвеном капиталу у износу од 2.542.718 хиљада динара (по основу расподеле добитка из 2019. године износ од 534.528 хиљада динара, односно по основу расподеле добитка оствареног у 2018. и ранијим годинама износ од 2.008.190 хиљада динара).

42. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Преносне премије животних осигурања и саосигурања	435.900	417.945
Преносне премије неживотних осигурања и саосигурања	13.615.849	12.898.648
Преносне премије реосигурања и ретроцесија	500.033	1.094.588
Стање на дан	14.551.782	14.411.181

Обрачун преносне премије осигурања извршен је у складу са актима Групе, релевантном одлуком Народне банке Србије и Правилником о техничким резервама Агенције за осигурање Републике Српске, методом „*pro-rata temporis*“. Укупна преносна премија осигурања, саосигурања и реосигурања на дан 31. децембра 2020. године износи 14.551.782 хиљаде динара, и у односу на крај претходне године када је износила 13.981.136 хиљаду динара, повећана је за 570.646 хиљада динара.

Промене на резервама за преносне премије приказане су у Напомени 50.3.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

43. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Група је на дан 31. децембра 2020. године образовала резерве за неистекле ризике у износу 370.000 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 311.138 хиљада динара), имајући у виду да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије, а у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике Групе.

44. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Допринос за превентиву	1.030.147	1.009.748
Остала пасивна временска разграничења	179.271	180.899
Стање на дан	1.209.418	1.190.647

45. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резервисане штете животних осигурања и саосигурања:		
- настале непријављене штете	120.341	97.455
- настале пријављене штете	61.800	41.590
	182.141	139.045
Резервисане штете неживотних осигурања и саосигурања:		
- настале непријављене штете	7.321.059	7.309.672
- настале пријављене штете	7.154.853	5.605.668
	14.475.912	12.915.340
Удели у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија	2.881.626	1.366.625
Стање на дан	17.539.679	14.421.010

Резервисане штете на дан 31. децембра 2020. године утврђене су у складу са интерном регулативом Групе и износе 17.539.679 хиљада динара, док су на крају претходне године износили 14.421.010 хиљада динара. Повећање резервисаних штета у односу на претходну годину износи 3.118.669 хиљада динара. Промене на рачунима резервисаних штета приказане су у Напомени 50.3.

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са интерним правилницима, који су у складу са законским и подзаконским актима регулатора у Републици Србији и Републици Српској.

Код врста осигурања где се обрачун ради Маск-овом методом полазни интервали поверења (који одређују износе маргине ризика) су били коначни интервали на крају претходне године: за врсту 01 – 99,93%; за врсту 02 – 96%; за врсту 03 – 93,85%; за врсту 08 – 85,366%; за врсту 09 – 91,219%; за врсту 10 – 99,999999620672%; за врсту 13 – 64,2% и за врсту 18 – 99,91%. После поређења са искуством кориговани су интервали поверења на следећим врстама осигурања : 03 – 99,9998% и 08 – 95,40%. Пошто 2020. година није била редовна због свих дешавања везано за пандемију, није извесно да је динамика пријаве штета остала иста као ранијих година, нису искоришћене могућности Правилника о смањивању интервала поверења у односу на претходну годину. Односно ако је run-off показивао суфицит интервал поверења је остао исти као претходне године. По обрачуну насталих непријављених штета извршен је обрачун по ЛАТ тесту, који је показао довољност на свим врстама осигурања, тако да није било додатних измена интервала поверења. Коначна резервација задовољава критеријуме поређења са искуством и тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (incurred claims) насталих од 2005. – 2020. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна). Остале врсте осигурања се раде паушалном методом.

Утврђен износ резервисаних штета је у складу са актуарском струком и прописима и обезбеђује трајно испуњење обавеза Групе.

Подаци о развоју штета приказани су у напомени 50.3.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

46. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Примљене менице (а)	253.053	948.982
Издате менице (б)	41.111	16.490
Дата јемства (в)	64.259	34.259
Остала потраживања / обавезе (г)	34.382	226.829
Остало	47.032	53.764
Стање на дан	439.837	1.280.324

- (а) Група на дан 31. децембра 2020. године поседује укупно 6.471 меницу које су примљене, најчешће, као средство обезбеђења. Од укупног броја примљених меница 6.449 су бланко, док су осталих 22 попуњене на укупан износ од 253.046 хиљада динара.
- (б) Група је на дан 31. децембра 2020. године издала укупно 825 бланко меница и 122 попуњених на износ од 41.111 хиљада динара као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (закуп пословног простора, отварање рачуна).
- (в) У ванбилансној евиденцији су евидентирана дата јемства у износу 64.259 хиљада динара (2019:34.259 хиљада динара). Наиме, као последица узимања рефинансирајућег кредита који је одобрен зависном правном лицу „Дунав ауто“, у циљу обезбеђења потраживања успостављена је залога на путничким возилима.
- (г) У ванбилансној евиденцији Групе евидентирано је потраживања/обавеза у износу од 34.382 хиљада динара. Наведени износ се односи на:
- неисплаћена новчана средства клијената по основу принудних откупа хартија од вредности и дивиденде, која се држе на наменском новчаном рачуну изузетом од блокаде / обавеза за неисплаћену дивиденду зависног правног лица „Dunav Stockbroker“ у укупном износу 34.328 хиљада динара; и
 - потраживање / обавеза за фонд по основу становања зависног правног лица „Дунав ауто“ у износу од 54 хиљаде динара.
- (д) Такође, Група на дан 31. децембар 2020. године, у ванбилансној евиденцији има евидентiranу уписану хипотека на непокретност заложног дужника “Градитељ-Београд” а.д. Београд на 47.032 хиљаде динара.

47. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Структура техничких резерви Групе на дан 31. децембра 2020. и 2019. године приказана је како следи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Математичка резерва (Напомена 37.1)	5.351.322	5.038.708
Резерве за изравнање ризика (Напомена 37.2)	106.167	95.480
Резерве за бонусе и попусте (Напомена 37.3)	202.941	156.586
Резерве за преносне премије (Напомена 42)	14.551.782	13.981.136
Резерве за неистекле ризике (Напомена 43)	370.000	311.138
Резервисане штете (Напомена 45)	17.539.679	14.421.010
Стање на дан	38.121.891	34.004.058

Техничке резерве Групе на дан 31. децембар 2020. године износе 38.121.891 хиљаду динара (31. децембар 2019. године: 34.004.058 хиљада динара), а техничке резерве у самопридржају износе 32.787.900 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 30.902.933 хиљаде динара). Група је обезбедила потпуну покривеност техничких резерви прописаним облицима улагања у складу са релевантним прописима који регулишу област осигурања у Републици Србији и Републици Српској.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

У хиљадама динара

	Укупно за 2020. годину	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
ПОСЛОВНИ													
(ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	27.022.742	2.803.729	150.573	2.954.302	1.555.947	2.462.374	327.237	(21.627)	5.358.378	12.661.454	105.398	1.619.279	24.068.440
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	1.701.990			-								1.701.990	1.701.990
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	188.614	-	-	-	699	1.741	88	55	1.962	172.085	80	11.904	188.614
Остали пословни приходи	1.216.319	-	-	-	1.095	10.803	484	76	248.091	41.069	21.546	893.155	1.216.319
	<u>30.129.665</u>	<u>2.803.729</u>	<u>150.573</u>	<u>2.954.302</u>	<u>1.557.741</u>	<u>2.474.918</u>	<u>327.809</u>	<u>(21.496)</u>	<u>5.608.431</u>	<u>12.874.608</u>	<u>127.024</u>	<u>4.226.328</u>	<u>27.175.363</u>
ПОСЛОВНИ													
(ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(1.751.595)	(501.181)	-	(501.181)	(8.221)	(13.237)	(2.560)	(42)	(128.346)	(1.043.356)	(19.007)	(35.645)	(1.250.414)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(12.688.162)	(1.827.469)	(65.405)	(1.892.874)	(685.593)	(1.842.681)	(138.308)	(4.841)	(2.248.563)	(4.560.825)	(100.911)	(1.213.566)	(10.795.288)
Резервисане штете	(1.236.430)	(42.542)	(1.244)	(43.786)	5.194	(238.171)	(88.881)	(11.040)	(370.777)	(141.279)	22.192	(369.882)	(1.192.644)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	580.706	-	-	-	8	120.927	22.078	1	1.772	342.632	49.794	43.494	580.706
Повећање осталих техничких резерви - нето	(2.755)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.755)	(2.755)
Смањење осталих техничких резерви - нето	50.133	34.349	-	34.349	-	1.440	8.614	-	1.656	-	-	4.074	15.784
Расходи за бонусе и попусте	(1.923.697)	(87.580)	-	(87.580)	(205.649)	(368.393)	(22.940)	(341)	(1.168.411)	(41.360)	(7.060)	(21.963)	(1.836.117)
Остали пословни расходи	(1.018.711)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.018.711)	(1.018.711)
	<u>(17.990.511)</u>	<u>(2.424.423)</u>	<u>(66.649)</u>	<u>(2.491.072)</u>	<u>(894.261)</u>	<u>(2.340.115)</u>	<u>(221.997)</u>	<u>(16.263)</u>	<u>(3.912.669)</u>	<u>(5.444.188)</u>	<u>(54.992)</u>	<u>(2.614.954)</u>	<u>(15.499.439)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	<u>12.139.154</u>	<u>379.306</u>	<u>83.924</u>	<u>463.230</u>	<u>663.480</u>	<u>134.803</u>	<u>105.812</u>	<u>(37.759)</u>	<u>1.695.762</u>	<u>7.430.420</u>	<u>72.032</u>	<u>1.611.374</u>	<u>11.675.924</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	1.305.622	259.624	13.209	272.833	112.441	60.192	163.164	54.067	133.095	252.835	108.185	148.810	1.032.789
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(118.852)	(61.390)	(2.998)	(64.388)	(23.073)	(21.444)	(22.769)	(6.835)	(74.209)	(114.876)	(13.782)	222.524	(54.464)
Добитак из инвестиционе активности	<u>1.186.770</u>	<u>198.234</u>	<u>10.211</u>	<u>208.445</u>	<u>89.368</u>	<u>38.748</u>	<u>140.395</u>	<u>47.232</u>	<u>58.886</u>	<u>137.959</u>	<u>94.403</u>	<u>371.334</u>	<u>978.325</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (Наставак)

— У хиљадама динара

	Укупно за 2020. годину	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+ +12)
Трошкови спровођења осигурања													
Трошкови прибаве	(7.051.251)	(476.678)	(24.366)	(501.044)	(348.366)	(763.341)	(77.351)	(6.912)	(1.367.442)	(2.676.539)	(29.418)	(1.280.838)	(6.550.207)
Трошкови управе	(2.165.067)	(173.675)	(9.171)	(182.846)	(124.056)	(235.701)	(84.758)	(17.478)	(370.785)	(897.679)	(47.618)	(204.146)	(1.982.221)
Остали трошкови спровођења осигурања	(67.369)	(4.342)	(225)	(4.567)	(3.649)	(1.818)	(5.454)	(1.818)	(3.636)	(7.272)	(3.636)	(35.519)	(62.802)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	490.344	3.332	-	3.332	13	61	2.366	3.810	85.391	8.921	6.580	379.870	487.012
	(8.793.343)	(651.363)	(33.762)	(685.125)	(476.058)	(1.000.799)	(165.197)	(22.398)	(1.656.472)	(3.572.569)	(74.092)	(1.140.633)	(8.108.218)
Пословни добитак/(губитак) – нето пословни резултат	4.532.581	(73.823)	60.373	(13.450)	276.790	(827.248)	81.010	(12.925)	98.176	3.995.810	92.343	842.075	4.546.031
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	249.344	2.844	147	2.991	905	18.400	1.147	3.034	35.857	137.975	10.047	38.988	246.353
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(75.950)	(3.567)	(173)	(3.740)	(1.187)	(2.084)	(205)	(2.639)	(7.089)	(5.037)	(334)	(53.635)	(72.210)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	555.350	28.541	422	28.963	38.454	51.194	52.329	17.278	171.959	103.462	36.172	55.539	526.387
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.255.518)	(50.844)	(717)	(51.561)	(70.183)	(145.922)	(68.194)	(14.513)	(297.300)	(359.213)	(62.160)	(186.472)	(1.203.957)
Остали приходи	231.127	8.219	347	8.566	11.985	7.408	16.528	5.404	25.485	30.210	11.006	114.535	222.561
Остали расходи	(92.311)	(987)	(16)	(1.003)	(3.304)	(4.397)	(563)	(111)	(48.798)	(20.969)	(317)	(12.849)	(91.308)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	4.144.623	(89.617)	60.383	(29.234)	253.460	(902.649)	82.052	(4.472)	(21.710)	3.882.238	86.757	798.181	4.173.857
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(9.137)	-	-	-	(139)	(601)	(96)	(19)	(2.159)	(2.613)	(441)	(3.069)	(9.137)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	4.135.486	(89.617)	60.383	(29.234)	253.321	(903.250)	81.956	(4.491)	(23.869)	3.879.625	86.316	795.112	4.164.720

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (Наставак)

У хиљадама динара

	Укупно за 2019. годину	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
ПОСЛОВНИ													
(ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	25.946.252	2.264.719	186.442	2.451.161	1.295.576	2.306.086	297.098	7.635	4.964.761	12.651.872	145.090	1.826.973	23.495.091
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	974.795	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	974.795	974.795
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	375.944	-	-	-	647	1.326	161	32	1.888	356.337	93	15.460	375.944
Остали пословни приходи	1.139.077	-	-	-	999	8.915	492	53	217.953	41.440	14.977	854.248	1.139.077
	<u>28.436.068</u>	<u>2.264.719</u>	<u>186.442</u>	<u>2.451.161</u>	<u>1.297.222</u>	<u>2.316.327</u>	<u>297.751</u>	<u>7.720</u>	<u>5.184.602</u>	<u>13.049.649</u>	<u>160.160</u>	<u>3.671.476</u>	<u>25.984.907</u>
ПОСЛОВНИ													
(ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(1.626.498)	(326.821)	(17.940)	(344.761)	(6.975)	(13.440)	(8.044)	(13)	(119.980)	(1.083.939)	(13.803)	(35.543)	(1.281.737)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(12.196.407)	(1.513.596)	(80.781)	(1.594.377)	(740.843)	(1.552.095)	(154.183)	(2.644)	(2.436.526)	(4.309.562)	(111.571)	(1.294.606)	(10.602.030)
Резервисане штете	(1.678.673)	(86.268)	(3.967)	(90.235)	(189.112)	(50.446)	17.423	661	122.082	(1.335.751)	(3.314)	(149.981)	(1.588.438)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	529.184	-	-	-	75	110.444	1.703	1	9.977	255.180	98.598	53.206	529.184
Повећање осталих техничких резерви - нето	(2.581)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.581)	(2.581)
Смањење осталих техничких резерви – нето	56.781	27.280	-	27.280	-	-	129	-	-	-	29.372	-	29.501
Расходи за бонусе и попусте	(1.738.000)	(80.722)	-	(80.722)	(147.222)	(350.612)	(33.298)	(852)	(1.053.156)	(29.769)	(619)	(41.750)	(1.657.278)
Остали пословни расходи	(1.005.086)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.005.086)	(1.005.086)
	<u>(17.661.280)</u>	<u>(1.980.127)</u>	<u>(102.688)</u>	<u>(2.082.815)</u>	<u>(1.084.077)</u>	<u>(1.856.149)</u>	<u>(176.270)</u>	<u>(2.847)</u>	<u>(3.477.603)</u>	<u>(6.503.841)</u>	<u>(1.337)</u>	<u>(2.476.341)</u>	<u>(15.578.465)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	<u>10.774.788</u>	<u>284.592</u>	<u>83.754</u>	<u>368.346</u>	<u>213.145</u>	<u>460.178</u>	<u>121.481</u>	<u>4.873</u>	<u>1.706.999</u>	<u>6.545.808</u>	<u>158.823</u>	<u>1.195.135</u>	<u>10.406.442</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	1.273.458	239.196	22.138	261.334	95.349	90.453	92.498	29.180	201.977	416.656	61.169	24.842	1.012.124
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(88.980)	(6.934)	(595)	(7.529)	(5.373)	(5.481)	(4.672)	(1.450)	(14.248)	(27.503)	(3.044)	(19.680)	(81.451)
Добитак из инвестиционе активности	<u>1.184.478</u>	<u>232.262</u>	<u>21.543</u>	<u>253.805</u>	<u>89.976</u>	<u>84.972</u>	<u>87.826</u>	<u>27.730</u>	<u>187.729</u>	<u>389.153</u>	<u>58.125</u>	<u>5.162</u>	<u>930.673</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
48. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (Наставак)

— У хиљадама динара

	Укупно за 2019. годину	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
Трошкови спровођења осигурања													
Трошкови прибаве	(7.389.873)	(427.582)	(25.431)	(453.013)	(320.524)	(680.031)	(64.162)	(7.777)	(1.257.361)	(3.372.611)	(26.232)	(1.208.162)	(6.936.860)
Трошкови управе	(2.044.052)	(158.467)	(20.241)	(178.708)	(137.857)	(239.292)	(72.675)	(20.003)	(396.308)	(795.975)	(45.942)	(157.292)	(1.865.344)
Остали трошкови спровођења осигурања	(68.564)	(4.238)	(484)	(4.722)	(3.189)	(2.658)	(3.444)	(1.118)	(5.323)	(11.465)	(2.318)	(34.327)	(63.842)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	428.906	2.181	3	2.184	5	183	2.247	914	79.485	7.068	10.417	326.403	426.722
	(9.073.583)	(588.106)	(46.153)	(634.259)	(461.565)	(921.798)	(138.034)	(27.984)	(1.579.507)	(4.172.983)	(64.075)	(1.073.378)	(8.439.324)
Пословни добитак/(губитак) – нето пословни резултат	2.885.683	(71.252)	59.144	(12.108)	(158.444)	(376.648)	71.273	4.619	315.221	2.761.978	152.873	126.919	2.897.791
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	271.311	5.297	308	5.605	1.663	16.594	1.223	525	37.413	137.349	11.108	59.831	265.706
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(57.297)	(4.176)	(269)	(4.445)	(961)	(1.455)	(1.115)	(539)	(17.305)	(4.864)	(278)	(26.335)	(52.852)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	1.649.647	63.580	1.806	65.386	155.119	139.260	204.304	67.105	286.239	430.960	136.413	164.861	1.584.261
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.544.224)	(93.736)	(3.854)	(97.590)	(122.072)	(160.705)	(74.959)	(17.342)	(397.250)	(417.001)	(102.122)	(155.183)	(1.446.634)
Остали приходи	291.040	8.906	1.379	10.285	15.062	12.792	18.782	6.243	41.531	54.628	12.471	119.246	280.755
Остали расходи	(71.921)	(1.784)	(55)	(1.839)	(3.203)	(5.372)	(608)	(131)	(29.370)	(20.889)	(323)	(10.186)	(70.082)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	3.424.239	(93.165)	58.459	(34.706)	(112.836)	(375.534)	218.900	60.480	236.479	2.942.161	210.142	279.153	3.458.945
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(11.400)	-	-	-	(242)	(1.341)	(1)	1	(1.797)	(3.064)	(294)	(4.662)	(11.400)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	3.412.839	(93.165)	58.459	(34.706)	(113.078)	(376.875)	218.899	60.481	234.682	2.939.097	209.848	274.491	3.447.545

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

49. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

У току 2020. и 2019. године, у оквиру Групе, екстерну контролу Народне банке Србије је имало Матично друштво и зависно правно лице „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом.

Народна банка Србије – Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, на основу Решења, Г. бр. 1792 од 4. марта 2019. године, у периоду од 6. марта 2019. до 16. јула 2019. године, обавила је непосредну контролу пословања Компаније. Предмет контроле били су одређени сегменти пословања Компаније у периоду од 1. јануара 2018. до 16. јула 2019. године и то: управљање трошковима спровођења осигурања, пословни однос са повезаним правним лицима и каналима дистрибуције АО и друго, по потреби контроле.

До датума састављања ових појединачних финансијских извештаја, Записник Народне банке Србије о предметној контроли није достављен Компанији.

У 2020. години Народне банке Србије започела је поступак непосредне контроле пословања зависног правног лица „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом и то у областима: корпоративно пословање и организација функције инвестирања. Поступак контроле је и даље у току. Током 2020. године, Друштво је добило решење о обустави непосредне контроле пословања из 2019. године и закључак о обустави.

Осим наведеног није било других непосредних / посредних контрола током 2020. године.

Током 2020. године није било контрола Пореске управе.

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА**50.1. Носиоци система управљања ризицима**

Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум. У поступку Управљања ризицима спроводи се анализа, квантификација и бележење ризика, као и ширење свести о њиховом постојању у оквиру пословања.

Стратегија управљања ризицима представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме су дефинисани надлежности и одговорности управе и свих запослених у процесу управљања ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Групи.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Према степену утицаја на пословање Групе, ризици се класификују у четири категорије: Низак, Средњи, Висок и Екстреман ризик.

Група, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (ORSA – Own Risk and Solvency assessment) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности Група идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Сва друштва која послују у оквиру Групе, за која је то законом прописано, на дан 31. децембра 2020. године испунила су услове који се односе на адекватност капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.2. Врсте ризика које су предмет праћења и управљања

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложености пословања Групе.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложености пословања Групе.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (*ALM-Asset Liability Management*), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава Групе као и њених прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине Групе по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у Групи (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања Групе, информатички ризик, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа у Републици Србији и Републици Српској, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик неустављања ефикасних процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма, остали ризици.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Групе, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Групе услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Групе, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Групи, ризици по основу послова које је Група поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 "Уговори о осигурању"

Структура обрачунате активне премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања

Структура обрачунате активне премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара	
		2020. година	2019. година
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	936.105	890.669
(3)	Осигурање моторних возила – каско	2.969.814	2.747.609
(7)	Осигурање робе у превозу	291.598	289.770
	Осигурање од одговорности због употребе		
(10)	моторних возила	12.775.519	13.309.688
(8) и (9)	Осигурање имовине	8.352.134	7.245.041
	Остало	2.757.695	2.671.518
Укупно неживотно осигурање		28.082.865	27.154.295
(20) и			
(22)	Животно осигурање	2.987.985	2.678.371
Укупна активна премија		31.070.850	29.832.666

Структура обрачунате премије реосигурања по врстама осигурања

Структура обрачунате премије реосигурања по врстама осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара	
		2020. година	2019. година
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	9.672	7.135
(3)	Осигурање моторних возила – каско	323.825	233.658
(7)	Осигурање робе у превозу	48.368	37.552
	Осигурање од одговорности због употребе		
(10)	моторних возила	198.625	169.933
(8) и (9)	Осигурање имовине	2.264.077	1.999.513
	Остало	523.980	323.566
Укупно неживотно осигурање		3.368.547	2.771.357
(20) и			
(22)	Животно осигурање	136.702	127.463
Укупна премија реосигурања		3.505.249	2.898.820

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)**Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета**

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика дата је у табели у наставку:

	2020. година			У хиљадама динара 2019. година		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Ликвидиране штете у самопридржају	1.881.133	9.989.398	11.870.531	1.587.977	9.863.437	11.451.414
Удео ретроцесионара и саосигурања у ликвидираним штетама (ликвидиране штете – пасива)	34.836	917.273	952.109	52.666	667.591	720.257
Укупно ликвидиране штете	1.915.969	10.906.671	12.822.640	1.640.643	10.531.028	12.171.671

* Износ ликвидираних штета не садржи трошкове ликвидације.

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара	
		2020. година	2019. година
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	382.277	473.767
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.072.900	1.726.250
(7)	Осигурање робе у превозу	91.122	147.823
	Осигурање од одговорности због употребе		
(10)	моторних возила	4.424.553	4.416.635
(8) и (9)	Осигурање имовине	2.916.803	2.911.259
	Остало	1.019.015	855.294
Укупно неживотно осигурање		10.906.670	10.531.028
(20) и (22) Животно осигурање		1.915.969	1.640.643
Укупно ликвидиране штете		12.822.639	12.171.671

Структура активне премије према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	2020. година			У хиљадама динара 2019. година		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Премија у самопридржају	2.959.228	24.400.169	27.359.397	2.670.714	24.110.715	26.781.429
Удео ретроцесије и саосигурања (премија - пасива)	28.757	3.682.696	3.711.453	7.657	3.043.580	3.051.237
Укупна премија	2.987.985	28.082.865	31.070.850	2.678.371	27.154.295	29.832.666

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Структура премије реосигурања према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	2020. година			У хиљадама динара 2019. година		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Премија у самопридржају	17.310	1.593.619	1.610.929	15.793	924.033	939.826
Удео ретроцесије и саосигурања (премија - пасива)	119.392	1.774.928	1.894.320	111.670	1.847.324	1.958.994
Премија реосигурања	136.702	3.368.547	3.505.249	127.463	2.771.357	2.898.820

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Група врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и релевантним интерним актима.

Структура техничких резерви носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве у самопридржају	5.998.087	26.789.812	32.787.899	5.592.537	25.310.396	30.902.933
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача и, ретроцесионара (пасива)	51.964	5.282.027	5.333.991	35.359	3.065.765	3.101.124
Укупно техничке резерве	6.050.051	32.071.839	38.121.890	5.627.896	28.376.161	34.004.057

Детаљнија структура техничких резерви дата је у наставку:

		У хиљадама динара	
		2020. година	2019. година
1.	Преносна премија укупног портфеља (неживот)	14.115.882	13.563.190
2.	Резерве за неистекле ризике (неживот)	369.999	311.137
3.	Резерве за бонусе и попусте (неживот)	145.279	145.967
4.	Резервисане штете укупног портфеља (неживот)	17.334.512	14.260.387
5.	Резерве за изравнање ризика (неживот)	106.167	95.480
6.	Укупно техничке резерве - неживот	32.071.839	28.376.161
7.	Преносна премија пренета у реосигурање (неживот)	2.139.196	1.807.942
8.	Резервисане штете пренете у реосигурање (неживот)	3.142.831	1.257.823
9.	Техничке резерве у самопридржају (неживот)	26.789.812	25.310.396
10.	Преносна премија укупног портфеља (живот)	435.900	417.945
11.	Математичка резерва осигурања	5.351.322	5.038.708
12.	Резерве за бонусе и попусте (живот)	57.662	10.620
13.	Резервисане штете укупног портфеља (живот)	205.167	160.623
14.	Укупно техничке резерве - живот	6.050.051	5.627.896
15.	Преносна премија пренета у реосигурање (живот)	13.544	328
16.	Резервисане штете пренете у реосигурање (живот)	20.789	19.222
17.	Математичка резерва пренета у реосигурање	17.631	15.809
18.	Техничке резерве у самопридржају (живот)	5.998.087	5.592.537
19.	Укупне техничке резерве	38.121.890	34.004.057
20.	Укупно пренето у реосигурање	5.333.991	3.101.124
21.	Укупне техничке резерве у самопридржају	32.787.899	30.902.933

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Кретање резервисаних штета

Обрачун резервисаних штета врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и релевантним интерним актима.

Структура резервисаних штета:

	У хиљадама динара	
	31.12.2020.	31.12.2019.
<i>Резервисане пријављене штете</i>	9.351.939	6.623.570
<i>Резервисане непријављене штете</i>	8.187.740	7.797.439
Укупно резервисане штете	17.539.679	14.421.009

Кретање *резервисаних пријављених (а неликвидираних) штета* презентује се у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Нето	Пасива	Бруто	Нето	Пасива	Бруто
Стање - 1. јануар	5.623.932	999.638	6.623.570	5.108.630	625.147	5.733.777
Промене резервисаних штета	1.178.228	1.550.141	2.728.369	515.302	374.491	889.793
Стање - 31. децембар	6.802.160	2.549.779	9.351.939	5.623.932	999.638	6.623.570

Кретање *резервисаних непријављених штета* презентује се у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Нето	Пасива	Бруто	Нето	Пасива	Бруто
Стање - 1. јануар	7.520.032	277.407	7.797.439	6.361.109	208.477	6.569.586
Промене резервисаних штета	53.868	336.433	390.301	1.158.923	68.930	1.227.853
Стање - 31. децембар	7.573.900	613.840	8.187.740	7.520.032	277.407	7.797.439

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)**50.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 "Уговори о осигурању" (Наставак)**

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуну насталих непријављених штета (ИБНР) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према години настанка

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	3.651	-	405	240	303	-	1.446	420	3.894	641	18.774	-	28.473	1.301
Допунско осигурање уз осигурање живота	5.221	150	1.258	230	1.229	1.005	1.188	280	3.033	206	11.739	320	23.668	2.191
Укупно живот	8.872	150	1.663	470	1.532	1.005	2.634	700	6.927	847	30.513	320	52.141	3.492
Осигурање од последица незгоде	273	7.529	237	1.643	-	9.763	505	4.379	752	3.207	5.530	2.555	7.299	29.076
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	511	-	2.859	20	1.285	-	10.879	-	15.534	20
Осигурање моторних возила	1.663	11.059	1.547	1.757	631	10.649	1.122	16.244	10.259	20.968	98.621	3.610	113.842	63.837
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	604	-	88	-	692	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	518	-	3.613	-	4.131	-
Осигурање пловних објеката	-	4.509	-	-	-	-	-	-	0	-	641	-	641	4.509
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	1.757	-	252.938	146.886	2.194	-	44.209	-	301.098	146.886
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	27.894	531.539	17.678	6.000	1.803	2.650	9.184	15.840	24.334	7.610	128.530	150	209.423	563.789
Остала осигурања имовине	13.117	31.563	1.196	3.050	1.567	15.930	10.058	10.619	98.303	24.100	44.731	1.600	168.972	86.862
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	864.645	891.531	56.435	161.043	85.351	228.429	98.117	263.124	140.558	212.117	417.719	93.558	1.662.825	1.849.802
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	1.049	-	-	-	-	-	-	-	1.049	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	14.428	354.676	49.283	8.169	4.823	31.288	11.994	54.522	18.169	16.066	176.227	5.308	274.924	470.029
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	3	-	774	-	1.726	-	2.503	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	88.951	-	-	-	88.951	-
Осигурање финансијских губитака	48	-	-	-	4	-	33	-	84	-	141	-	310	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	350	45	1.345	822	-	867	1.695
Укупно неживот	922.068	1.832.407	126.376	181.662	97.495	298.710	386.813	511.984	386.831	285.413	933.478	106.331	2.853.061	3.216.506
УКУПНО	930.940	1.832.557	128.039	182.132	99.027	299.715	389.447	512.684	393.757	286.260	963.991	106.651	2.905.202	3.219.998

* Износи штета у табели су приказани без трошкова у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према години настанка (у комадима)

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	26	-	6	2	3	-	15	2	23	3	88	-	161	7
Допунско осигурање уз осигурање живота	105	1	36	1	37	3	34	2	59	2	183	1	454	10
Укупно живот	131	1	42	3	40	3	49	4	82	5	271	1	615	17
Осигурање од последица незгоде	8	32	4	10	-	32	4	24	17	27	113	18	146	143
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	4	-	16	2	33	-	674	-	727	2
Осигурање моторних возила	16	13	10	3	14	7	54	11	441	17	1.676	5	2.211	56
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	6	-	8	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	4	-
Осигурање пловних објеката	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	1
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	2	-	3	1	3	-	4	-	12	1
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	24	13	8	1	20	3	15	5	20	5	75	1	162	28
Остала осигурања имовине	18	15	5	3	10	3	12	8	17	18	142	2	204	49
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	289	597	35	216	51	352	120	491	234	482	1.194	266	1.923	2.404
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	8	56	9	14	4	28	24	37	80	29	210	17	335	181
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	4	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-
Осигурање финансијских губитака	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	5	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	44	-	45	4
Укупно неживот	364	727	71	247	110	425	249	580	854	581	4.147	309	5.795	2.869
УКУПНО	495	728	113	250	150	428	298	584	936	586	4.418	310	6.410	2.886

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
Преглед решених штета у току 2020. године по врсти осигурања и према години настанка

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	620	1.109	35	627	177	3.514	7.762	1.378	10.869	1.878	133.950	7.416	209.073	3.868	326.486	19.790
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	1.926	-	7.802	77	83.721	-	246.711	-	340.160	77
Осигурање моторних возила	772	5.699	31	-	3.403	1.552	10.057	1.086	17.799	602	440.143	3.596	1.586.548	1.611	2.058.753	14.146
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	1.604	-	9.358	-	467	-	11.429	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.766	-	9.869	-	50.635	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	567	-	8.225	-	34.214	-	43.010	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	61	-	-	-	1.605	-	23.420	-	66.035	-	91.121	-
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	5.637	4.498	246	-	23	-	2.773	2.765	31.030	570	158.155	3.055	565.263	2.941	763.082	13.829
Остала осигурања имовине	737	434	804	1.712	1.698	-	841	91	196.435	4.269	364.100	419	1.587.372	120	2.151.988	7.045
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	149.806	144.346	8.699	33.936	25.152	53.249	88.549	78.902	144.395	63.705	1.163.54	115.772	2.274.244	77.774	3.854.391	567.684
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.975	-	42.128	-	48.103	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.284	-	9.284	-
Осигурање од опште одговорности	16.126	6.402	3.273	1.494	3.154	6.246	4.942	5.040	18.161	1.176	61.559	1.492	101.239	96	208.453	21.946
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	3	-	2.183	-	35.360	-	31.402	-	68.948	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57.130	-	-	-	57.130	-
Осигурање финансијских губитака	45	-	146	-	-	-	-	-	69	-	314	-	4.500	-	5.074	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	1	-	-	-	425	75	2.634	-	70.671	-	64.302	-	138.033	75
Укупно неживот	173.743	162.488	13.235	37.769	33.622	64.560	117.278	89.338	435.153	72.277	2.656.393	131.749	6.832.656	86.410	10.262.080	644.591
Осигурање живота	1.099	-	78	118	567	-	730	-	13.827	125	207.191	-	1.603.518	277	1.827.010	520
Допунско осигурање уз осигурање живота	123	-	195	-	422	134	894	-	4.749	138	39.760	477	41.546	-	87.689	749
Укупно живот	1.222	-	273	118	989	134	1.624	-	18.576	263	246.951	477	1.645.064	277	1.914.700	1.269
УКУПНО	174.965	162.488	13.508	37.887	34.611	64.694	118.902	89.338	453.729	72.540	2.903.344	132.226	8.477.720	86.687	12.176.780	645.860

* Износи штета у табели су приказани без трошкова у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
Преглед решених штета у току 2020. године по врсти осигурања и према години настанка (по броју)

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	5	9	2	4	4	14	75	17	177	21	2.861	47	5.953	28	9.077	140
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	38	-	222	1	3.856	-	21.156	-	25.272	1
Осигурање моторних возила	3	4	5	-	122	1	301	-	894	5	11.014	8	21.229	3	33.568	23
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	38	-	45	-	104	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	8	-	2	-	11	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	12	-	43	-	56	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	70	-	196	-	269	-
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	7	3	6	-	8	1	13	1	22	1	345	1	2.598	-	2.999	7
Остала осигурања имовине	8	2	2	2	6	-	31	2	86	6	3.662	1	20.547	-	24.342	13
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	71	150	26	61	60	121	246	209	655	248	5.973	439	16.574	197	23.605	1.425
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	11	-	4	-	18	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-
Осигурање од опште одговорности	16	17	12	3	15	4	38	9	200	4	1.103	7	1.995	1	3.379	45
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	1	-	302	-	1.519	-	77	-	1.899	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Осигурање финансијских губитака	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	74	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	2	-	-	-	38	2	89	-	4.529	-	2.446	-	7.104	2
Укупно неживот	11	185	57	70	216	141	781	242	2.679	286	35.008	503	92.931	229	131.783	1.656
Осигурање живота	69	-	2	1	6	-	9	-	65	1	1.169	-	19.140	4	20.460	6
Допунско осигурање уз осигурање живота	3	-	2	-	6	1	24	-	92	2	1.142	9	1.717	-	2.986	12
Укупно живот	72	-	4	1	12	1	33	-	157	3	2.311	9	20.857	4	23.446	18
УКУПНО	183	185	61	71	228	142	814	242	2.836	289	37.319	512	113.788	233	155.229	1.674

* Напомена: дати подаци представљају решене штете без одбијених.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2020. године

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	137	5.215	177	1.450	-	7.971	18	3.545	403	5.231	1.813	6.872	3.789	2.608	6.337	32.892
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	50	20	31	-	1.129	280	8.943	190	10.154	490
Осигурање моторних возила	1.304	6.421	1.506	1.905	418	13.139	498	16.043	1.887	22.938	9.221	10.108	68.912	2.509	83.746	73.063
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	603	-	4	-	168	-	775	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	47.827	-	472	-	-	-	33.493	-	81.792	-
Осигурање пловних објеката	-	4.509	-	-	-	-	-	3.200	-	-	37	-	22.526	-	22.563	7.709
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	1.110	-	259.417	133.929	1.820	-	50.035	40.000	6.894	-	319.276	173.929
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	24.447	604.381	17.589	6.000	596	2.630	4.197	25.326	11.244	16.718	215.727	5.918	1.181.563	4.750	1.455.364	665.723
Остала осигурања имовине	11.572	28.930	316	2.877	186	15.930	4.759	11.156	2.046	16.708	218.114	4.441	513.709	1.750	750.702	81.792
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	1.066.598	703.017	47.906	151.204	123.993	231.571	77.151	263.887	63.945	278.220	232.888	287.756	422.898	71.327	2.035.380	1.986.982
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	957	-	-	-	-	-	-	-	-	-	957	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	17.012	-	17.012	-
Осигурање од опште одговорности	2.362	387.538	48.805	20.041	3.349	28.815	10.915	66.537	6.826	17.352	167.618	19.230	11.956	12.190	251.832	551.703
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	3	-	135	-	2.686	-	-	-	2.824	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	87.764	-	-	-	-	-	87.764	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	4	-	4.229	-	4.287	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-	21	1600	-	-	143	-	164	1.600
Укупно неживот	1.106.420	1.740.010	116.300	183.477	130.613	300.005	404.885	523.643	177.198	356.768	899.277	374.605	2.296.236	95.324	5.130.928	3.575.882
Осигурање живота	1.085	-	405	60	177	-	1.205	520	2.298	350	18.104	-	30.877	-	54.151	930
Допунско осигурање уз осигурање живота	4.125	150	926	230	898	845	1.083	280	1.871	180	2.668	641	9.209	-	20.780	2.326
Укупно живот	5.210	150	1.331	290	1.075	845	2.288	800	4.169	530	20.772	641	40.086	-	74.931	3.256
УКУПНО	111.630	1.740.160	117.631	183.767	131.688	300.900	407.173	524.443	181.367	395.298	920.049	375.246	2.336.322	95.324	5.205.859	3.579.138

* Износи штета у табели су приказани без трошкова у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2020. године (број)

Врста осигурања	Пре 2015.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	6	22	3	7	-	24	1	19	9	29	10	39	45	14	74	154
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	-	1	2	4	-	66	2	1.040	1	1.111	5
Осигурање моторних возила	15	7	8	3	7	7	21	12	81	18	961	11	1.336	7	2.429	65
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	5	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	6	-
Осигурање пловних објеката	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	5	-	6	2
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	1	-	3	1	2	-	2	1	6	-	14	2
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	20	9	5	1	17	2	9	4	19	-	42	7	121	3	233	31
Остала осигурања имовине	13	9	5	2	7	3	5	9	8	16	34	6	209	4	281	49
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	296	419	17	166	19	272	36	426	61	464	121	524	723	205	1.273	2.476
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Осигурање од опште одговорности	5	39	7	10	3	25	10	44	49	32	46	53	122	13	242	216
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	-	-	-	5	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	7	-	10	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	4	-	5	3
Укупно неживот	355	506	45	189	59	333	90	518	242	567	-	643	3.623	247	5.701	3.003
Осигурање живота	9	-	6	1	2	-	14	3	15	1	53	-	137	-	236	5
Допунско осигурање уз осигурање живота	57	1	34	1	32	2	27	2	44	2	52	3	135	-	381	11
Укупно живот	66	1	40	2	34	2	41	5	59	3	105	3	272	-	617	16
УКУПНО	421	507	85	191	93	335	131	523	301	570	1.392	646	3.895	247	6.318	3.019

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани (Напомена 29)	734.207	1.281.930
Потраживања* (Напомена 31)	6.499.754	5.754.644
Финансијски пласмани (Напомена 32)	35.051.630	30.671.512
Готовина и готовински еквиваленти (Напомена 33)	3.170.743	2.605.049
Потраживања за нефактурисан приход	102.038	50.780
Стање на дан	45.558.372	40.363.915
Финансијске обавезе		
Остале дугорочне обавезе (Напомена 38)	129.279	81.883
Краткорочне финансијске обавезе	58.799	44.938
Обавезе по основу штета (Напомена 38)	255.379	268.020
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања (Напомена 41)	2.199.212	1.437.852
Обавезе за провизију и регресе (Напомена 41)	68.269	69.530
Обавезе према добављачима (Напомена 41)	251.687	265.764
Обавезе за дивиденде (Напомена 41)	2.592.330	2.050.442
Унапред обрачунати трошкови	150.498	165.314
Стање на дан	5.705.453	4.383.743

* Потраживања и дугорочни регреси умањени за дате авансе, потраживања од запослених.

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента; и
- ризик ликвидности.

50.4.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани;
- финансијски пласмани; и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Групе кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника.

У процесу управљања кредитним ризиком, Група управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вредности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска имовина		
Дугорочни финансијски пласмани	734.207	1.281.930
Потраживања	6.499.754	5.754.644
Финансијски пласмани	35.051.630	30.671.512
Готовина и готовински еквиваленти	3.170.743	2.605.049
	45.456.334	40.313.135

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У хиљадама динара		
	31. децембар 2020.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето Износ
Недоспело	6.322.115	524.429	5.797.686
Кашњење од 0-90 дана	685.671	389.615	296.056
Кашњење од 91-180 дана	630.146	459.079	171.067
Кашњење од 181-270 дана	213.217	121.975	91.242
Кашњење преко 271 дана	8.524.504	8.380.801	143.703
Укупно	16.375.653	9.875.899	6.499.754

Нето потраживања са кашњењем преко 90 дана на дан 31. децембра 2020. године нису исправљена имајући у виду да су наплаћена закључно са 31. јануаром 2021. године.

50.4.2. Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промене вредности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексиране страном валутом.

Група управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

Изложеност Групе девизном ризику на дан 31. децембра 2020. године је дата у наредној табели:

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	239.895	389.014	105.298	734.207
Потраживања	277.617	1.242.861	251.618	4.727.658	6.499.754
Финансијски пласмани	-	3.779.175	642.939	30.629.516	35.051.630
Готовински еквиваленти и готовина	91.461	892.422	198.184	1.988.676	3.170.743
Потраживања за нефактурисан приход	1.598	6.274	37.094	57.072	102.038
Укупно	370.676	6.160.627	1.518.849	37.508.220	45.558.372
Остале дугорочне обавезе	485	107.466	-	21.328	129.279
Краткорочне финансијске обавезе	485	50.852	5.878	1.584	58.799
Обавезе за премије и штете	191.836	1.193.541	61.341	1.007.873	2.454.591
Обавезе за провизију и регресе	7.469	45.736	2.279	12.785	68.269
Обавезе према добављачима	-	6.761	44.907	200.019	251.687
Обавезе за дивиденде	-	-	-	2.592.330	2.592.330
Унапред обрачунати трошкови	-	705	-	149.793	150.498
Укупно	200.275	1.405.061	114.405	3.985.712	5.705.453
Нето девизна позиција - 31. децембар 2020. године	170.401	4.755.566	1.404.444	33.522.508	39.852.919

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Изложеност Групе девизном ризику на дан **31. децембра 2019. године** је дата у наредној табели:

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	355.339	557.724	368.867	1.281.930
Потраживања	262.334	584.311	299.603	4.608.396	5.754.644
Финансијски пласмани	49.305	3.915.420	657.669	26.049.118	30.671.512
Готовински еквиваленти и готовина	23.511	603.688	193.317	1.784.533	2.605.049
Потраживања за нефактурисан приход	-	1.000	32.605	17.175	50.780
Укупно	335.150	5.459.758	1.740.918	32.828.089	40.363.915
Остале дугорочне обавезе	-	81.883	-	-	81.883
Краткорочне финансијске обавезе	-	38.390	6.402	146	44.938
Обавезе за премије и штете	252.363	614.783	17.490	821.236	1.705.872
Обавезе за провизију и регресе	1.841	33.700	108	33.881	69.530
Обавезе према добављачима	16.122	5.750	61.919	181.973	265.764
Обавезе за дивиденде	-	-	-	2.050.442	2.050.442
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	165.314	165.314
Укупно	270.326	774.506	85.919	3.252.992	4.383.743
Нето девизна позиција - 31. децембар 2019. године	64.824	4.685.252	1.654.999	29.575.097	35.980.172

Група је изложена девизном ризику првенствено преко дугорочних и финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути.

Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, с обзиром на то да у Републици Србији и Републици Српској такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Промена девизног курса за $\pm 10\%$, изазвала би могући ефекат на нето добитак у износу од ± 204.899 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.4.3. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промене имовине или обавеза, прихода или расхода због промене каматне стопе на тржишту. Висина тржишне каматне стопе највећи утицај има на део инвестиционог портфолија уложеног у депозите код банака и обвезнице.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије и регулаторних органа Републике Српске.

Изложеност Групе каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Група пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентираним у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	Облик улагања
Дугорочни финансијски пласмани	4,50%-5,85% 1,20%-2,20%	Државне ХОВ Орочени депозити
Потраживања	У висини прописане затезне камате	Потраживања
	0,95%-2,80%	Орочени депозити
Финансијски пласмани	7,00% 1,1%-10% 0,74%-1,53%	Корпоративне обвезнице Државне ХОВ Остало
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	3,76%	Дугорочни зајмови
Краткорочне обавезе	3,76%	Зајмови са доспећем до годину дана

Група прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Ризик промене цене финансијског инструмента

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 31. децембар 2020. године износио је 748,61 индексних поена и за 6,62% је нижи у односу на крај 2019. године када је износио 801,69 индексних поена.

Општи индекс акција BELEXline на дан 31. децембар 2020. године износио је 1.566,03 индексних поена и забележио је пад у односу на крај претходне године од 9,31%, када је износио 1.726,82 индексних поена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	93.354	355.491
Потраживања	6.499.754	5.754.644
Финансијски пласмани	1.401.369	1.618.276
Готовина и готовински еквиваленти	1.025.122	757.304
Потраживања за нефактурисан приход	102.038	50.780
	9.121.637	8.536.495
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	640.853	926.439
Финансијски пласмани	32.735.257	28.398.232
Готовина и готовински еквиваленти	26.154	246.944
	33.402.264	29.571.615
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Финансијски пласмани	915.003	655.004
Готовина и готовински еквиваленти	2.119.468	1.600.801
	3.034.471	2.255.805
	45.558.372	40.363.915
<i>Каматни гел:</i>		
- фиксна камата	3.782.418	3.184.811
- варијабилна камата	3.397	1.731
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Остале дугорочне обавезе	3.179	146
Краткорочне финансијске обавезе	7.947	146
Обавезе по основу штета	255.379	268.020
Обавезе за премију	2.199.212	1.437.852
Обавезе за провизију	68.269	69.530
Обавезе према добављачима	251.687	265.764
Обавезе за дивиденде	2.592.330	2.050.442
Унапред обрачунати трошкови	150.498	165.314
	5.528.501	4.257.068
<i>Каматносне</i>		
Остале дугорочне обавезе	126.100	81.883
Краткорочне финансијске обавезе	50.852	44.792
	176.952	126.675
	5.705.453	4.383.743

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.4.4. Ризик ликвидности

Ликвидност Групе, као њена способност да о року извршава доспеле обавезе, зависи са једне стране од билансне структуре, а са друге стране од усклађености прилива и одлива средстава.

Циљ управљања ризиком ликвидности је трајно одржавање ниског степена изложености ризику немогућности испуњавања обавеза, као и стварање претпоставки које обезбеђују проактивни приступ и превентивно идентификовање, мерење, процењивање и контролу ризика ликвидности.

Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће постојати могућност наплате потраживања.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2020.				
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Укупно
<i>Доспећа финансијских средстава</i>					
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	71.867	662.340	734.207
Потраживања	5.368.876	394.416	679.005	57.457	6.499.754
Финансијски пласмани	2.501.254	3.456.207	28.711.121	383.048	35.051.630
Готовински еквиваленти и готовина	3.166.040	-	-	4.703	3.170.743
Потраживања за нефактурисан приход	1.352	53.182	47.504	-	102.038
Укупно	11.037.522	3.903.805	29.509.497	1.107.548	45.558.372
<i>Доспећа финансијских обавеза</i>					
Остале дугорочне обавезе	-	122	276	128.881	129.279
Краткорочне финансијске обавезе	5.369	21.865	31.080	485	58.799
Обавезе по основу штета	200.160	11.683	32.266	11.270	255.379
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања	1.951.407	102.883	109.001	35.921	2.199.212
Обавезе за провизију и регресе	23.907	16.212	2.362	25.788	68.269
Обавезе према добављачима	191.856	48.521	8.107	3.203	251.687
Обавезе за дивиденде	44.287	-	536.702	2.011.341	2.592.330
Унапред обрачунати трошкови	11.856	136.175	705	1.762	150.498
Укупно	2.428.842	337.461	720.499	2.218.651	5.705.453
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2020.	8.608.680	3.566.344	28.788.998	(1.111.103)	39.852.919

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

	У хиљадама динара 31. децембар 2019.				
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Укупно
<i>Доспећа финансијских средстава</i>					
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	152.232	1.129.698	1.281.930
Потраживања	1.496.880	919.227	3.006.595	331.942	5.754.644
Финансијски пласмани	4.522.990	8.207.467	17.764.500	176.555	30.671.512
Готовински еквиваленти и готовина	2.600.345	-	-	4.704	2.605.049
Потраживања за нефактурисан приход	1.256	13.795	35.729	-	50.780
Укупно	8.621.471	9.140.489	20.959.056	1.642.899	40.363.915
<i>Доспећа финансијских обавеза</i>					
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	81.883	81.883
Краткорочне финансијске обавезе	4.126	14.362	26.450	-	44.938
Обавезе по основу штета	60.789	57.370	139.974	9.887	268.020
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања	944.522	137.497	316.484	39.349	1.437.852
Обавезе за провизију и регресе	38.991	9.977	19.431	1.131	69.530
Обавезе према добављачима	224.233	36.886	914	3.731	265.764
Обавезе за дивиденде	39.101	-	771.347	1.239.994	2.050.442
Унапред обрачунати трошкови	33.038	515	131.512	249	165.314
Укупно	1.344.800	256.607	1.406.112	1.376.224	4.383.743
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2019.	7.276.671	8.883.882	19.552.944	266.675	35.980.172

На дан 31. децембра 2020. године најликвиднија имовина Групе, чија је рочност доспећа до месец дана, износи 11.037.522 хиљаде динара, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 2.428.842 хиљаде динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се sukcesивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.4.5. Фер вредност финансијских инструмената

	31. децембар 2020.		У хиљадама динара 31. децембар 2019.	
	Књиговод- ствена вредност	Фер вредност	Књиговод- ствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	734.207	734.207	1.281.930	1.281.930
Потраживања	6.499.754	6.499.754	5.754.644	5.754.644
Финансијски пласмани	35.051.630	35.051.630	30.671.512	30.671.512
Готовина и еквиваленти	3.170.743	3.170.743	2.605.049	2.605.049
Остала потраживања	102.038	102.038	50.780	50.780
Стање на дан	45.558.372	45.558.372	40.363.915	40.363.915
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	129.279	129.279	81.883	81.883
Краткорочне финансијске обавезе	58.799	58.799	44.938	44.938
Обавезе по основу штета	255.379	255.379	268.020	268.020
Обавезе за премију	2.199.212	2.199.212	1.437.852	1.437.852
Обавезе за провизију	68.269	68.269	69.530	69.530
Добављачи	251.687	251.687	265.764	265.764
Обавезе за дивиденде	2.592.330	2.592.330	2.050.442	2.050.442
Остале обавезе	150.498	150.498	165.314	165.314
Стање на дан	5.705.453	5.705.453	4.383.743	4.383.743

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

	У хиљадама динара 31. децембар 2020.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	20.229.594	6.940.814	-	27.170.408
Стање на дан	20.229.594	6.940.814	-	27.170.408
	У хиљадама динара 31. децембар 2019.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	18.788.049	3.117.743	-	21.905.792
Стање на дан	18.788.049	3.117.743	-	21.905.792

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други. Група нема финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности. Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

50. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

50.5. Ефекти ширења COVID на пословање Групе

И поред негативних глобалних кретања у 2020. години Група је не само реализовало постављене пословне планове већ је и забележила позитиван резултат који је виши у односу на 2019. годину за 18,77%. Ефекти пандемије корона вируса нису се негативно одразили на обим пословања Групе нити на показатеље профитабилности, продуктивности, ликвидности и др.

Ефекти ширења COVID-19 нису испољили негативан утицај на остварење пословних планова Матичног друштва, што се одразило на резултате пословања Групе. Остварена бруто фактурисана премија Матичног друштва је за 4,45% виша у односу на реализацију из 2019. године односно за 1,35% виша у односу на план. Премија осигурања у самопридржају је за 1,06% виша у односу на план, док је за 3,29% виша у односу на остварење у 2019. години. У погледу ликвидираних штета у самопридржају остварење 2020. године је више у односу на претходну годину за 4,47%, док је у односу на план ниже за 7,59%. Укупни нето добитак износи 3.198,4 милиона динара што је за 6,55% више у односу на 2019. годину. Рацио штета у самопридржају Матичног друштва забележио је пад од 3,02 процентна поена, рацио трошкова пад од 3,19 процентних поена, тако да је комбиновани рацио 1 у самопридржају забележио пад од 6,21 п.п. Показатељи поврата на уложени капитал у 2020. години износе: – поврат на укупни капитал износи 20,57% у односу на 22,03% у 2019. години док је стопа поврата на укупну активу 5,59% (2019. 5,87%).

Стопе наплате односно плаћања обавеза у односу на укупна потраживања/обавезе су на приближно истим нивоима као у претходном периоду с тим да је евидентиран пораст наплате потраживања од готово 2%. Укупна инвестициона актива је порасла за 11,03 % у 2020. години, односно забележен је раст инвестиционог портфеља од 3.820,8 милиона динара. Највећи део раста инвестиционог портфеља настао је из интерног потенцијала Друштва да генерише слободна новчана средства из пословних активности.

На 31. децембар 2020. године гарантни капитал је био 3,03 пута већи од захтеване маргине солвентности за осигурање, односно однос захтеване маргине солвентности за осигурање и гарантног капитала је износио 2,37 што довољно говори о стабилној капиталној основи Матичног друштва, што се у највећој мери одразило и на пословање Групе.

Ефекти ширења Ковид-19 су у одређеној мери утицала на остварење пословних планова појединих чланица Групе, највише на пословање зависног правног лица „Дунав Турист“ чија је основна делатност хотелијерство и туризам, међутим то се није одразило на пословање Групе.

Група закључује да нема значајног негативног утицаја COVID-19 на пословање. У наредном периоду Група ће и даље активно пратити ризике проистекле из пандемије COVID-19 и својим клијентима давати све потребне информације о покрићима на снази и новим програмима осигурања.

51. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2020. године Група је тужена страна у 67 судских спора ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Групе по овим основама је 25.943 хиљаде динара. Укупан износ резервисања по основу спорова ван осигурања је 36.819 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2020. године Група је тужена страна у 2.933 судска спора по основу одштетних захтева. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у оквиру резервисаних пријављених штета.

Група сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

52. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Матично правно лице Друштва је Република Србија која има значајан утицај кроз учешће у основном капиталу од 45.3% док је учешће друштвеног капитала 51.86%.

Трансакције између повезаних страна унутар Групе, као и неизмирена салда, елиминисани су приликом израде ових консолидованих финансијских извештаја Групе.

МТС банка је била повезано лице јер Група имала значајан утицај, односно више од 25% гласова у органима управљања Банке тј. два члана у Управном одбору банке. У току 2020. године Компанија је извршила продају акција МТС банке (Напомена 29.1), а од 03. новембра 2020. више нема представнике у органима управе тако да су приходи и расходи са МТС банком приказани до наведеног датума за 2020. годину.

У следећој табели су приказани приходи и расходи које је Група имала са МТС банком а.д. Београд у току извештајног периода:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи:		
Пословни приходи	86.541	119.276
Финансијски приходи	3.860	25.939
Приходи од усклађивања вредности	-	3
Остали приходи	5.326	27
Укупно	95.727	145.245

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи:		
Пословни расходи	37.117	103.585
Финансијски расходи	363	19.471
Расходи од усклађивања вредности	32	-
Остали расходи	57.357	98.688
Укупно	94.869	221.744

Примања и накнаде кључног руководства – чланова Надзорног и Извршног одбора Матичног друштва и чланица Групе чија основна делатност је осигурање / реосигурање приказана су у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Примања и накнаде кључног руководства – чланова Надзорног и Извршног одбора	81.721	79.476

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	У хиљадама динара 31. децембар	
	2020.	2019.
Потраживања (премија) - пре исправке вредности	1.777.425	1.785.037
Остала потраживања	1.644.516	2.409.877
Обавезе	264	96

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

52. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2020.	2019.
Фактурисана премија	2.854.209	2.806.362
Остали приходи	74.813	33.373
Расходи накнада штета и уговорених износа	845.512	792.985
Расходи за бонусе и попусте	549.639	554.594
Трошкови материјала, енергије	80.355	86.857

По основу приказаних трансакција са друштвима у државном власништву Група је имала потраживања и обавезе, односно приходе и расходе који настају као резултат редовних пословних процеса, а који нису предмет обелодањивања (резервисане штете, функционални доприноси, трансакције по основу уговора о саосигурању и реосигурању са са(рео)сигуравачима).

Републички органи, органи аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе као и јавна предузећа (јавни и секторски наручиоци у смислу Закона о јавним набавкама) имају обавезу да услуге осигурања прибављају у поступку јавних набавки објављивањем позива и конкурсне документације на Порталу јавних набавки.

Поступак, садржина конкурсне документације као и други услови за учешће привредних субјеката у поступку одређени су Законом о јавним набавкама. Поступак је јаван и транспарентан и по објављеном позиву своју понуду могу поднети сва правна лица која задовољавају услове прописане конкурсном документацијом. Компанија учествује у поступцима јавних набавки услуге осигурања као понуђач, где нуди своје услуге са другим учесницима на тржишту.

53. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Дана 28. априла 2021. године донет је Закон о измени и допунама Закона о осигурању („Службени гласник РС”, број 44/2021 од 29. априла 2021. године) који је ступио на снагу 07. маја 2021. године. Поменути Закон предвиђена је промена власничких права на друштвеном капиталу друштава за осигурање у којима у законом прописаном року није извршена приватизација и то:

- 70% друштвеног капитала преноси се на Републику Србију;
- до 25% друштвеног капитала преноси се запосленима, без накнаде;
- 5% друштвеног капитала преноси се акционарском фонду основаном у складу са законом којим се уређује право на бесплатне акције и новчану накнаду.

Друштвеним капиталом, сматра се капитал у друштвеном власништву и средства дивиденде остварена по основу тог власништва.

Одлуку о преносу друштвеног капитала у друштву за осигурање доноси Влада Републике Србије, на предлог Министарства финансија. Компанија је дужна да у року од 30 дана од дана ступања на снагу одлуке Владе предузме неопходне мере и активности за њено спровођење, да поднесе пријаву за упис акција у надлежне регистре и да донесе одлуку о издавању акција без накнаде запосленима.

Осим горе наведених, није било других значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против чланица Групе, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
54. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција консолидованог биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2020.	У динарима 31. децембар 2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
GBP	130,3984	137,5998
CHF	108,4388	108,4004
BAM	60,11786	60,1242

У Београду, 18. јуна 2021. године

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Милица Ђурђевић
Члан Извршног одбора

Милан Ракић
Директор финансијске функције,
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја

**КОНСОЛИДОВАНИ
ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
КОМПАНИЈЕ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ**

2020. ГОДИНА

САДРЖАЈ

1. ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА У ОКРУЖЕЊУ И РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	3
2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О МАТИЧНОМ ДРУШТВУ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА.....	8
3. ПОДАЦИ О ОГРАНЦИМА	11
4. КОНСОЛИДОВАНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ I-XII 2020.	12
4.1. Консолидовани биланс успеха у периоду I-XII 2020. године	12
4.1.1.Пословни (функционални) приходи	13
4.1.2.Приходи од премије осигурања и саосигурања	13
4.1.3.Приходи од премије реосигурања и ретроцесија	13
4.1.4.Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	13
4.1.5.Остали пословни приходи	13
4.2. Пословни (функционални) расходи	14
4.2.1.Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе.....	14
4.2.2.Расходи накнада штета и уговорених износа	15
4.2.3.Резервисане штете - повећање/(смањење).....	15
4.2.4.Расходи за попусте и бонусе	15
4.2.5.Остали пословни расходи	15
5. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА	16
6. КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2020.....	17
6.1. Структура активе	17
6.1.1.Стална имовина	17
6.1.2.Обртна имовина	18
6.2. Структура пасиве	19
6.2.1.Капитал и резерве.....	19
7. РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА	21
7.1. Носиоци система управљања ризицима	21
7.2. Врсте ризика које су предмет праћења и управљања	21
8. ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ГРУПЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ	23
9. АКТИВНОСТИ ГРУПЕ НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА	23

10. ИНФОРМАЦИЈЕ О УЛАГАЊИМА

У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	24
11. ИЗЈАВА О ПРИМЕНИ КОДЕКСА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА.....	24
12. ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ САСТАВЉЕН.....	25

1. ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА У ОКРУЖЕЊУ И РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

ПРИВРЕДНА АКТИВНОСТ У МЕЋУНАРОДНОМ ОКРУЖЕЊУ

Светска привреда се током 2020. године суочила са великим последицама које је изазвала пандемија вирусом КОВИД-19. Брзи пораст броја оболелих и примена широког спектра мера за обуздавање ширења вируса, нагло су успорили глобалну економску активност.

Европска економија се у марту и априлу кретала силазном путањом што је условило да у првој половини 2020. године, пад производње достигне најнижи ниво од Другог светског рата. Према процени Евростата привредни пад у еврозони је у тећем кварталу износио је 4,3%, док је композитни индекс ПМИ смањен са 50,0 поена у октобру на 45,3 поена у новембру, што указује на значајно погоршање економске активности у области запослености, цена, продаје и залиха.

Захваљујући експанзивним мерама фискалне и монетарне политике великог броја земаља у мају је започет постепени излазак из кризе означене као „велико закључавање“.

ММФ је у свом последем извештају "Светски економски изгледи 2021" смањио очекивану стопу раста светске привреде за 2020. годину са -4,4% на -3,5% , што је за 0,9 п.п. више од предвиђеног у претходној прогнози. Прогноза глобалног раста за 2021. годину је такође повећана за 0,3 процентна поена и износи на 5,5%.

ММФ предвиђа нижи пад америчке привреде у 2020. години, у односу на претходну прогнозу и то са 4,3 на 3,4%, док је за еврозону очекивани пад од 8,3% смањен на 7,2%. Међу најтеже погођеним земљама биће Шпанија са стопом раста од -11,1%, Италија -9,2% и Француска -9,0%. Европске земље у развоју очекује стопа од -2,8% а Русију -3,6%.

ММФ очекује раст привредне активности само за три земље и то Египат од 3,6%, Кину 2,3% и Турску 1,2%.

Новонастала криза није подједнако погодила све земље и унутар њих различите социјалне категорије. Највише су погођени радници са мањим степеном образовања, жене, млади, запослени у извозном сектору као и у секторима у којима су заступљенији контакти. Међународна агенција рада Уједињених нација објавила је да је током прошле године због пандемије коронавируса изгубљено четири пута више радних места него током светске финансијске кризе 2009. године. Процењује се да је услед ограничења у пословању и јавном животу, пропало 8,8% свих радних сати широм света. То је еквивалентно 255 милиона радних места са пуним радним временом.

Иако су у многим земљама света донете изразито експанзивне монетарне и фискалне мере, очекује се да ће инфлација на глобалном нивоу бити релативно ниска и у наредном периоду. Међугодишња стопа инфлације у зони евра у децембру износила је -0,3% колико је износила и у протекла два месеца. Према пројекцији Европске централне банке очекује се да ће услед неизвесности изазване пандемијом и претпоставке о нижој цени нафте, раст укупне инфлације у еврозони износити 0,3% у 2020. години, а затим ће расти на 1,0% у 2021. и 1,3% у 2022. години респективно.

Нагло смањење привредне активности и последични пад прихода, довели су до пораста државног дуга и дефицита у скоро свим земљама. Владе широм света реаговале су финансијским инјекцијама без преседана, упумпавајући огромне количине новца како би помогле грађане који су остали без посла и привреду која је због рестриктивних мера скоро замрла. Према извештају Института за међународне финансије (ИИФ), организације која окупља преко 400 банака и финансијских институција широм света, глобални дуг се ове године повећао са 15 на 272 билиона долара до септембра, и очекује се да ће глобални јавни дуг достићи највиши ниво свих времена, од 277 билиона долара, или 365% светског БДП-а.

Предвиђања за будући период зависе од многих фактора, укључујући дужину трајања епидемије, добровољно социјално дистанцирање, способност расељених радника да нађу запослење, или пређу у дуге секторе. Пандемија је додатно разголитила и заоштрила неке од вишедеценијских проблема, као што је растућа социјална неједнакост. Зато се уместо оптимистичних прогноза о брзом опоравку, све учесталије помиње да ће богати наставити да увећавају своје богатство док ће стандард најсиромашнијих и даље опадати.

Европски парламент је у децембру 2020. године, усвојио седмогодишњи буџет, односно Вишегодишњи финансијски оквир (ВФО) за период од 2021. до 2027. године у износу од 1.074 милијарди евра који ће обезбедити очување јединственог европског тржишта и прелазак на дигиталну и еколошку привреду. Истовремено је усвојен и Инструмент за опоравак привреде од последица пандемије, који износи 750 милијарди евра, тако да укупан пакет износи 1,8 милијарди евра.

ПРИВРЕДНА АКТИВНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

• **БРУТО ДРУШТВЕНИ ПРОИЗВОД И ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА**

Наша економија се упркос пандемији и рапидном смањењу глобалне привредне активности, опоравља брже од иницијалних очекивања. Захваљујући правовременим мерама Владе Републике Србије и Народне банке избегнуте су озбиљније последице по економију и очувана је пуна макроекономска и финансијска стабилност. Захваљујући донетим мерама, кључни показатељи економске активности (промет у трговини на мало, индустрија и извоз) опоравили су се већ током трећег тромесечја 2020. године, очувани су постојећи производни капацитети и развијају се нови, што је услов за стабилан привредни раст у будућем периоду.

Кретање Бруто друштвеног производа током 2020 године у односу на исти период претходне године:

- Први квартал раст 5,2%;
- Други квартал пад 6,3%;
- Трећи квартал пад 1,4%;
- Четврти квартал пад 1,0%.

Народна банка Србије је у новембру ревидирала очекивану стопу раста БДП-а са -1,5 на -1,0%.

Индустријска производња у Републици Србији у децембру 2020. године већа је за 4,1% у односу на децембар 2019. године, док је у односу на просек 2019. године, већа за 9,8%. Индустријска производња у 2020. години, у поређењу са 2019. годином, већа је за 0,4%.

Посматрано по секторима, у децембру 2020. године, у односу на исти месец 2019, забележена су следећа кретања:

- прерађивачка индустрија – раст од 5,5%,
- снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација – раст од 0,5%, и
- рударство – пад од 1,4%.

Одбор извршних директора Међународног монетарног фонда донео је одлуку о успешном завршетку петог, последњег разматрања резултата економског програма Републике Србије. Програм подржан Инструментом за координацију политике (The Policy Coordination Instrument – PCI) одобрен је Србији у јулу 2018, на период од 30 месеци, саветодавног је карактера и није предвиђао коришћење финансијских средстава.

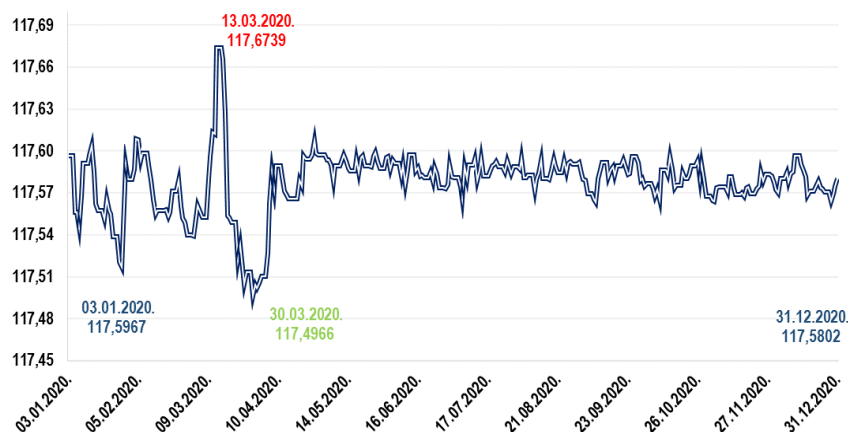
ММФ је у односу на октобарски извештај „Светски економски изгледи“ (WEO), у међувремену ревидирао прогнозу бруто домаћег производа Србије за 2020. годину, са -2,5% на -1,5 %. За наредне године процењују динамичан раст Србије, а већ следеће године очекују пун опоравак наше економије од ефеката пандемије. Оцењују и да је потребно наставити са спровођењем структурних реформи, чиме ће се дати подршка још бржем расту приватног сектора и додатно ојачати средњорочни изгледи нашег раста.

• **ДЕВИЗНИ КУРС**

Вредност динара током 2020. године је стабилна и готово непромењена. Динар је од почетка године апресирао за 0,01%, тако да је његова вредност са 117,5967 динара за један евро на дан 03 јануара 2020. године, порасла на 117,5802 динара за један евро, на дан 31. децембра 2020. године.

Током године вредност домаће валуте била је најјача 30. марта када је један евро износио 117,4966 динара, док је најслабија вредност динара била 13. марта, када је један евро износио 117,6739 динара.

Народна банка Србије је ради одржавања релативне стабилности на девизном тржишту, а у условима знатно појачане глобалне неизвесности услед кризе изазване пандемијом, нето продала 1.450 милиона евра.

Кретање курса динара у односу на евро и периоду од 01.01. – 31.12.2020. године• **ИНФЛАЦИЈА**

Инфлаторни притисци су од почетка године били ниски, што је и резултирало кретањем инфлације у границама дозвољеног одступања од циља $3 \pm 1,5\%$ у складу са пројекцијом НБС.

Према подацима Републичког завода за статистику, међугодишња инфлација је у децембру износила 1,3%. Цене производа и услуга личне потрошње у децембру 2020. године, у односу на новембар 2020. године, у просеку су повећане за 0,1%.

У 2020. години у поређењу са 2019. годином, потрошачке цене су у просеку повећане за 1,6%.

Посматрано по главним групама производа и услуга класификованих према намени потрошње, у децембру 2020. године, у односу на претходни месец, раст цена је забележен у групама комуникације (1,1%), здравство (0,4%), транспорт и намештај, покућство и текуће одржавање стана (за по 0,3%) и алкохолна пића и дуван (0,1%).

Пад цена је забележен у групама одећа и обућа (-0,5%) и храна и безалкохолна пића (-0,2%).

Цене осталих производа и услуга нису се битније мењале.

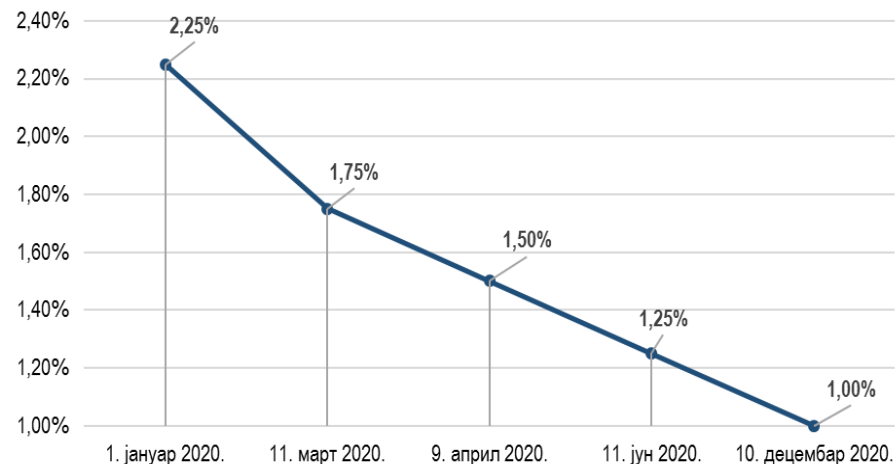
• **КРЕТАЊЕ КАМАТНИХ СТОПА**

Од почетка 2020. године Народна банка Србије је након разматрања актуелних домаћих и међународних економских кретања четири пута снижавала референтну каматну стопу, тако да је од почетка године снижена са 2,25% на 1,0%.

Извршни одбор је донео такву одлуку имајући у виду да ће правовремено предузете економске мере наставити повољно да делују на услове финансирања привреде и грађана и раст њиховог расположивог дохотка.

Народна је банка Србије је увела и два мораторијума на кредите, а банкама је правовремено обезбеђивана динарска и девизна ликвидност.

Опрезно вођење монетарне политике налаже и даље присутна неизвесност на међународном финансијском тржишту, као и кретања на међународном робном тржишту, првенствено тржишту нафте, чија је цена у порасту услед појачаних очекивања за опоравак светске привреде.

Кретање референтне каматне стопе НБС

КРЕДИТНИ РЕЈТИНГ

Од почетка године све релевантне рејтинг агенције потврдиле су кредитни рејтинг Србије за дугорочно задуживање у домаћој и иностраној валути. Србија је у групи малог броја земаља у којима кредитни рејтинг у 2020. години није смањен.

Агенција **Standard and Poor's** задржала је рејтинг Србије на нивоу ББ+ стабилни изгледи, истичући да је Србија у кризу изазвану пандемијом ушла са знатно бољим укупним макроекономским показатељима. Агенција у први план истиче и да су уређене јавне финансије и повећане девизне резерве омогућиле институцијама Републике Србије довољно простора да адекватним мерама пружи подршку економији током пандемије.

Рејтинг агенција **Fitch Ratings** задржала је кредитни рејтинг Србије за дугорочно задуживање у домаћој и иностраној валути на нивоу од ББ+, уз стабилне изгледе за његово даље повећање, захваљујући добрим економским показатељима Србије који су задржани и током пандемије вируса КОВИД-19.

Рејтинг агенција **Moody's** у свом редовном годишњем извештају истиче да је кредитни профил Србије подржан снажним потенцијалом за привредни раст и фискалном консолидацијом и да је у условима пандемије наша економија показала висок степен отпорности. Агенција оцењује и да су изгледи за повећање кредитног рејтинга Србије за наредни период позитивни, имајући у виду снажне перспективе раста у средњем року.

Кредитни рејтинг Републике Србије

Рејтинг агенција	Standard and Poor's	Fitch Ratings	Moody's Investors Service
Датум	14.12.2020	25.09.2020	02.09.2020
Активност	Потврђен рејтинг ✓	Потврђен рејтинг ✓	Потврђен рејтинг ✓
Рејтинг	ББ+ / стабилни изгледи	ББ+ / стабилни изгледи	Ба3 / позитивни изгледи

ЈАВНИ ДУГ

Јавни дуг централног нивоа власти се у 2020. години, повећао за 320 милијарди динара, односно 2,72 милијарде евра.

Највећи утицај на пораст јавног дуга имале су две велике емисије обвезница и то:

- емисија седмогодишње еврообвезнице од 2 милијарде евра, по стопи од 3,375% (купонска стопа 3,125%) и
- емисија десетогодишње обвезнице од 1,2 милијарде долара по стопи приноса од 2,35% (купонска стопа 2,125%).

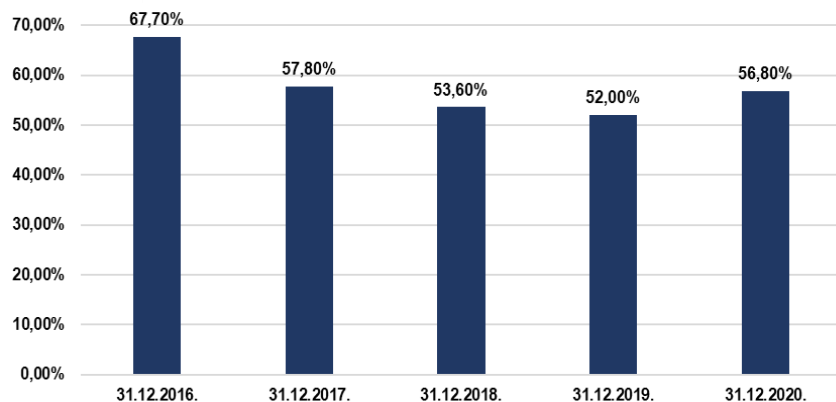
Средства од емисије еврообвезница су искоришћена за владин програм мера за ублажавање негативних ефеката условљених пандемијом, док је средствима емисије у доларима извршена превремена отплата 900 милиона долара обвезница емитованих и релизованих 2011. године, од укупно 1,6 милијарди долара колико је доспевало у септембру 2021. године, чиме је њихова вредност на доспећу 28. септембра 2021. године смањена на 700 милиона долара.

Стање и структура јавног дуга Републике Србије на дан 31. децембра 2020. године

у хиљадама

Категорија	31.12.2019.	31.12.2020	31.12.2020- 31.12.2019
Јавни дуг централног нивоа власти у РСД	2.815.637.403	3.135.701.549	320.064.146
Јавни дуг централног нивоа власти у ЕУР	23.943.961	26.668.619	2.724.658
Јавни дуг општег нивоа државе у РСД	2.863.949.835	3.181.142.487	317.192.652
Јавни дуг општег нивоа државе у ЕУР	24.354.806	27.055.087	2.700.281

Учешће јавног дуга централног нивоа власти се повећало са 52% на крају 2019. године, на 56,8% на дан 31. децембра 2020. године. Учешће дуга општег нивоа државе у БДП се повећало са 52,9% на крају 2019. године, на 57,7% на дан 31. децембра 2020. године.

Учешће јавног дуга у БДП Републике Србије- централни ниво власти

Према подацима Министарства финансија у 2020. години остварен је дефицит републичког буџета у износу од 459,1 милијарди динара, што представља 8,3% бруто домаћег производа (БДП). Остварени резултат је бољи од плана за 24 милијарде динара (0,5% БДП).

Приходи су остварени у износу од 1.257,4 милијарде динара, а расходи су извршени у износу од 1.716,5 милијарди динара.

На нивоу опште државе према прелиминарним подацима у 2020. години остварен је фискални дефицит у износу од 442,8 милијарди динара и примарни фискални дефицит у износу од 332,6 милијарди динара.

Дефицит опште државе у 2020. години износио је 8% БДП. Остварени резултат је бољи од планираног за 0,9% БДП, односно 49,5 милијарди динара.

- ФИНАНСИЈСКА ТРЖИШТА**

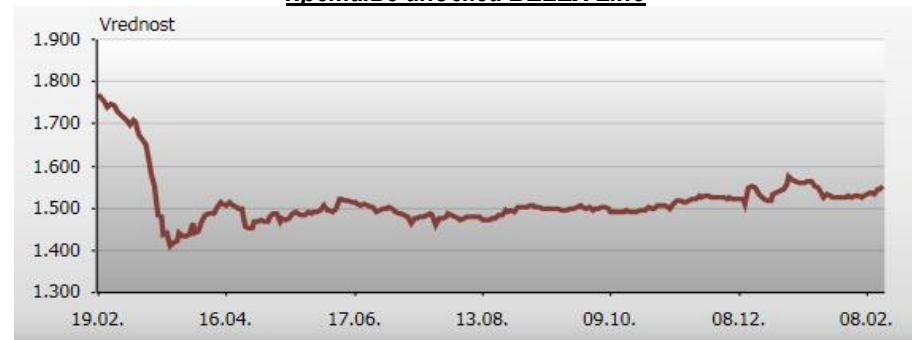
Укупан промет на Београдској берзи у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године износио је 47,3 милијарде динара (402,4 милиона ЕУР), док је учешће страних инвеститора у укупном промету за цео период износило 14,54%.

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 31. децембра 2020. године износио је 748,61 индексних поена и за 6,62% је нижи него на крају претходне године.

Кретање индекса BELEX 15

Општи индекс акција BELEX Line забележио је пад од 9,31% и на дан 31. децембра 2020. године износио је 1.566,03 индексних поена.

У структури промета на берзанском тржишту доминирало је трговање обвезницама Републике Србије.

Кретање индекса BELEX Line

Када је реч о акцијама, тржишна капитализација на дан 31. децембра 2020. године износила је 523,4 милијарде динара. Највише се трговало акцијама емитената НИС а.д. Нови Сад, Комерцијална банка а.д. Београд, Металац а.д. Горњи Милановац и Алфа плам а.д. Врање.

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О МАТИЧНОМ ДРУШТВУ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (у даљем тексту: „Матично друштво“ или „Компанија“), као матично правно лице групације правних лица наведених у даљем тексту (заједно у даљем тексту: „Група“) је привредно друштво организовано као отворено акционарско друштво за послове осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружање других услуга у осигурању.

Седиште Компаније: Београд, улица Македонска бр. 4
Матични број Компаније: 07046898
Порески идентификациони број (ПИБ): 100001958

Матично друштво је правни следбеник Компаније „Осигурање Дунав“ д.д. организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање „Дунав“ усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00 од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду бр. 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014), Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019), Законом о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 и 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС) и Законом о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/2011, 112/2015 и 108/2016).

Компанија, као Матично друштво и њена зависна правна лица баве се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима.

Група у свом саставу има осам зависних правних лица, и то:

- **„Дунав-Ре“ а.д.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав-Ре“), МБ: 07046901, седиште: Кнез Михаилова 6/II, Београд. Дана 1. јула 1977. године основано је друштво под називом Заједница реосигурања „Дунав-Ре“, а 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво. „Дунав-Ре“ је регистрован у Агенцији за регистрацију привредних субјеката под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања. „Дунав-Ре“ се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).

Дана 28. јуна 2012. године „Дунав-Ре“ је усвојио измене и допуне Статута и ускладило се са новим Законом о привредним друштвима. „Дунав-Ре“ је дана 13. јуна 2016. године ускладио своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и испунило услове за обављање послова реосигурања у складу са тим законом.

- **„Дунав Турист“ д.о.о. Златибор** (у даљем тексту: „Дунав турист“), МБ: 17130706, седиште: Рујанска бб, Чајетина. Дана 28. фебруара 1996. године, основано је Хотелско туристичко друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор у складу са Одлуком Управног одбора Компаније бр. 294-95 од 27. децембра 1995. године, а уписано у регистар Трговинског суда у Београду под бројем 1-76164-00. Решењем Агенције за привредне регистре бр. 26766 од 23. јуна 2005. године, друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор је преведено у Регистар привредних субјеката.

У складу са Уговором о спајању уз припајање бр. 27776/10 од 30. септембра 2010. и Решењем Агенције за Привредне регистре бр. БД137920/2010 од 10. децембра 2010. године, извршена је статусна промена спајања уз припајање друштва „Дунав Трговина“ (МБ: 06539793) друштву „Дунав турист“. Основна делатност зависног правног лица „Дунав турист“ је хотелијерство и туризам.

- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто“), МБ: 17233777, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком Управног одбора Компаније од 25. фебруара 1999. године. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије бр. 1546/2005 од 16. фебруара 2005. године, предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката чија је основна делатност технички прегледи моторних возила.

- **„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд** (у даљем тексту: „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом), МБ: 17411233, седиште: Трг Републике 5, Београд, је 8. марта 2007. године од стране Народне банке Србије добило дозволу за оснивање и организовање друштва за управљање добровољним пензионим фондом, што је регистровано у Регистру привредних субјеката 14. марта 2007. године под бројем БД 13170/2007.

Основна делатност „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом је обављање послова пензијског осигурања, као и адекватно управљање расположивим средствима пензионог фонда – „Дунав“ добровољни пензијски фонд.

- **„Dunav Stockbroker“ а.д. Београд** (у даљем тексту: „Dunav Stockbroker“), МБ: 17170724, седиште: Коларчева 7, Београд, је основан 7. октобра 1997. године. У децембру 2011. године, Компанија постаје једини власник предузећа „Dunav Stockbroker“, решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 153353/2011 од 15. децембра 2011. године.

Основна делатност предузећа „Dunav Stockbroker“ је посредовање на финансијском тржишту у куповини или продаји хартија од вредности у туђе име и за туђ рачун, као и у своје име и за свој рачун. Поред наведеног, предузеће обавља и следеће послове: пружање саветодавних услуга у вези са емисијом и трговином хартијама од вредности, чување хартија од вредности и друге послове у вези са трговином хартија од вредности.

- **„Дунав осигурање“ а.д.о. Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту „Дунав осигурање“ Бања Лука), МБ: 01431471, седиште: Веселина Маслеше 28, Бања Лука, Република Српска, је правни следбеник предузећа „Косиг Дунав осигурање“ Бања Лука које је основано 18. децембра 1991. године. „Дунав осигурање“ Бања Лука се бави осигурањем имовине и лица и осталим пословима осигурања за које је добило сагласност Агенције за осигурање Републике Српске, између осталог у подручје пословања овог повезаног правног лица такође спадају активности пласирања слободних новчаних средстава осигурања, животно осигурање и помоћне делатности за осигурање и пензијске фондове.

Директно учешће Матичног друштва у „Дунав осигурању“ Бања Лука износи 8,40%, а посредно учешће преко учешћа „Dunav Stockbroker“ износи 81,54 % што чини укупно 89,94%.

- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Бања Лука** (у даљем тексту: „Дунав ауто“ (Бања Лука), МБ: 11068324, седиште: Југ Богданова бб, Бања Лука, Република Српска, је зависно правно лице „Дунав осигурања“ Бања Лука, а на основу одлуке број 1526/2010 од 10. августа 2010. године.

Основна делатност „Дунав Ауто“ Бања Лука је вршење техничких прегледа моторних возила и на тај начин пробијање на тржиште осигурања, нарочито на подручју осигурања моторних возила.

- **„Дунав ауто логистика“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто логистика“), МБ: 21391646, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком УОП-III: 1186-2018 од 31. маја 2018. године повезаног правног лица „Дунав ауто“. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије бр. БД 47625/2018 од 1. јуна 2018. године, предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката, а претежна делатност су техничко испитивање и анализе.

Група представља највећу осигуравајућу организацију у Србији и своје активности обавља преко мреже главних филијала, пословница и експозитура.

Просечан број запослених Групе на основу стања на крају сваког месеца у 2020. години износи 3.716 (2019. година: 3.701 запослених).

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Компаније као Матичног друштва и следећих зависних правних лица у земљи и иностранству:

Р.бр.	Назив зависног правног лица	2019.	2020.
		% учешћа	% учешћа
1.	Дунав ауто д.о.о. Београд	100	100
2.	Дунав ДЗУ добр. пензијским фондом	100	100
3.	Дунав Stockbroker а.д. Београд	100	100
4.	Дунав турист д.о.о. Златибор	96,15	96,15
5.	Дунав осигурање а.д. Бања Лука	89,94	89,94
6.	Дунав ауто д.о.о. Бања Лука	89,94	89,94
7.	Дунав РЕ а.д.о. Београд	88,41	88,41
8.	Дунав ауто логистика д.о.о. Београд	100	100

Консолидовани финансијски извештаји су финансијски извештаји Групе који су презентовани као извештај јединственог економског ентитета.

Сви материјално значајни износи трансакција које су настале из међусобних пословних односа између горе наведених правних лица (чланица Групе) елиминисани су приликом консолидације.

Усклађивање са новим Законом о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014)

Народна банка Србије је издала решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија, односно Група ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама новог Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

Матично друштво, у циљу стицања добити, обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је добило дозволу Народне банке Србије:

- **Послови животних осигурања:** (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под (а), (б), (в) ове тачке везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају осигурање у коме се осигураници договоре да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- **Послови неживотних осигурања:** (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Група (Матично друштво и њена зависна правна лица) бави се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица, као и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима.

3. ПОДАЦИ О ОГРАНЦИМА

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 28 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Друштво „**Дунав осигурање**“ а.д.о. **Бања Лука, Република Српска** послује на целој територији Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Продајна мрежа развија се преко директних и индиректних продајних канала, при чему директне канале обухвата мрежа филијала и пословница Друштва, док индиректне канале представљају заступници и посредници (физичка и правна лица) који су сертификовани од Агенције за осигурање.

Друштво обавља послове осигурања преко Дирекције у Бања Луци и 8 филијала (Бања Лука, Добој, Требиње, Приједор, Сарајево, Бијељина, Пале и Брчко).

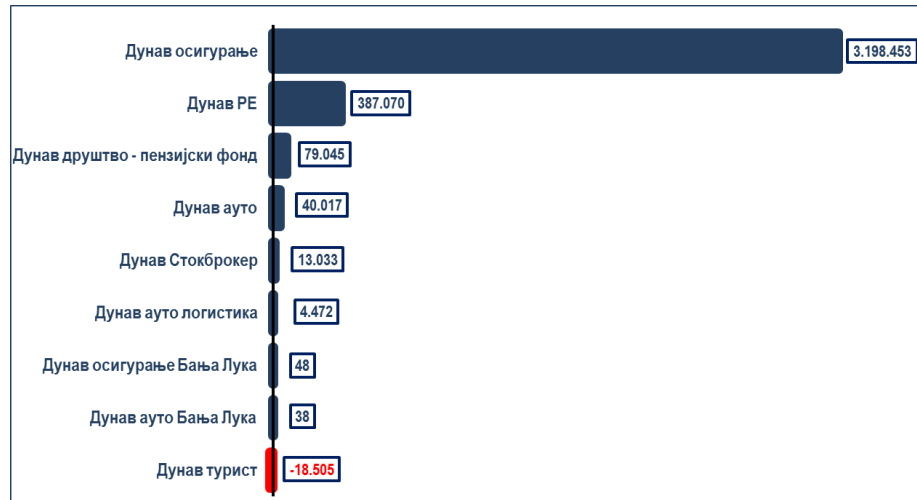
„**ДУНАВ**“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. **Београд** послује на територији Републике Србије. Послови из делатности Друштва обављају се у секторима у седишту Друштва, као и у 6 филијала и 1 пословници, чиме је постигнута покривености територије и приближавање потенцијалним члановима.

Друштво „**Дунав Ауто**“ д.о.о. **Београд** је присутно на подручју целе Републике Србије са 64 пословне јединице као и Дунав Логистиком, која пословне активности реализује преко два техничка прегледа (Дунав центар Сомбор и Дунав центар Лесковац).

4. КОНСОЛИДОВАНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА У ПЕРИОДУ I-XII 2020.

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године Група је остварила нето добитак у износу од 3.688.519 хиљада динара, док је у 2019. години остварен нето добитак у износу од 2.959.715 хиљада динара, што је раст од 24,62%.

Учешће друштава у консолидованом резултату Групе у периоду I-XII 2020. године

*Резултат после пореза

На нивоу Групе, осим друштва Дунав турист д.о.о. Златибор, сва зависна правна лица су пословала да добитком. Најбоље резултате је поред Матичног друштва остварило друштво за реосигурање „Дунав-Ре“ а.д.о. Београд, „Дунав“, друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд и „Дунав ауто“ д.о.о. Београд.

4.1. Консолидовани биланс успеха у периоду I-XII 2020. године

у 000 РСД

Позиција	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
1	2	3	4 (3/2)
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ	28.436.068	30.129.665	105,96
Приходи од премија осигурања и саосигурања	25.946.252	27.022.742	104,15
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	974.795	1.701.990	174,60
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	375.944	188.614	50,17
Остали пословни приходи	1.139.077	1.216.319	106,78
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	17.661.280	17.990.511	101,86
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	1.626.498	1.751.595	107,69
Расходи накнада штета и уговорених износа	12.196.407	12.688.162	104,03
Резервисане штете - повећање	1.678.673	1.236.430	73,66
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	529.184	580.706	109,74
Повећање осталих техничких резерви - нето	2.581	2.755	106,74
Смањење осталих техничких резерви - нето	56.781	50.133	88,29
Расходи за бонусе и попусте	1.738.000	1.923.697	110,68
Остали пословни расходи	1.005.086	1.018.711	101,36
ДОБИТ - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	10.774.788	12.139.154	112,66
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1.184.478	1.186.770	100,19
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА	9.073.583	8.793.343	96,91
ПОСЛОВНА ДОБИТ - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	2.885.683	4.532.581	157,07
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	271.311	249.344	91,90
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	57.297	75.950	132,55
ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1.649.647	555.350	33,66
РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1.544.224	1.255.518	81,30
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	291.040	231.127	79,41
ОСТАЛИ РАСХОДИ	71.921	92.311	128,35
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПЕРЕЗИВАЊА	3.424.239	4.144.623	121,04
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, НЕГ. ЕФ. ПРОМЕНЕ РАЧУНОВ. ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	11.400	9.137	80,15
ДОБИТАК ПРЕ ОПЕРЕЗИВАЊА	3.412.839	4.135.486	121,17
Порез на добитак	450.943	492.778	109,28
Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	7.555	46.623	617,11
Губитак по основу смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	9.736	812	8,34
НЕТО ДОБИТАК	2.959.715	3.688.519	124,62

4.1.1. Пословни (функционални) приходи

Укупни пословни (функционални) приходи у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године износе 30.129.665 хиљада динара и већи су за 1.693.597 хиљада динара, односно 6,0% у односу на исти период претходне године, када су износили 28.436.068 хиљаде динара.

4.1.2. Приходи од премије осигурања и саосигурања

Остварени приходи од премије осигурања и саосигурања износе 27.022.742 хиљаде динара, што представља повећање у односу на прошлогодишњу вредност од 4,15 % и основни је разлог раста профитабилности Групе у 2020. години.

Приходи од премије осигурања и саосигурања

у 000 РСД

Позиција	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
1	2	3	4 (3/2)
Обрачуната премија животних осигурања и саосигурања	2.678.371	2.987.986	111,56
Обрачуната премија неживотних осигурања и саосигурања	27.154.295	28.082.864	103,42
УКУПНА ОБРАЧУНАТА ПРЕМИЈА	29.832.666	31.070.850	104,15
Премија пренета у саосигурање - пасивна	1.070.013	1.162.305	108,63
Премија пренета у реосигурање	1.699.784	2.064.983	121,49
Повећање резерви за преносне премије	1.116.617	820.820	73,51
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА	25.946.252	27.022.742	104,15

Обрачуната бруто премија у посматраном периоду износила је 31.070.850 хиљада динара и већа је за 1.238.184 хиљада динара, односно 4,2% у односу на исти период претходне године.

Обрачуната премија животних осигурања износи 2.987.986 хиљада динара и већа је за 309.615 хиљада динара, односно 11,56%, као последица повећања бруто премије по основу ризико осигурања живота. У области неживотних осигурања је

остварен раст од 928.569 хиљада динара, односно 3,42%, највећим делом услед повећања бруто премије по основу осигурања имовине.

4.1.3. Приходи од премије реосигурања и ретроцесија

Приходи од премија реосигурања и ретроцесија у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године износе 1.701.990 хиљада динара, што је за 74,60% више од пословних прихода од премија реосигурања и ретроцесија остварених у 2019. години.

Приходи од премије реосигурања и ретроцесија

у 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
1	2	3	4 (3/2)
Обрачуната премија реосигурања и ретроцесија	2.898.821	3.505.248	120,92
Премија пренета ретроцесијом реосигурања и ретроцесија	1.677.587	1.967.768	117,30
Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и ретроцесија	246.439	-164.510	-66,75
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА	974.795	1.701.990	174,60

4.1.4. Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања

Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године износе 188.614 хиљаде динара, што је за 49,83% ниже у односу на 2019. годину када су ови приходи износили 375.944 хиљада динара, што је последица великог смањења остварених прихода од продаје зелене карте.

4.1.5. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи износе 1.216.319 хиљада динара и у односу на претходну годину када су износили 1.139.077 хиљада динара, већи су за 6,78%.

4.2. Пословни (функционални) расходи

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године укупни пословни (функционални) расходи износе 17.990.511 хиљада динара и у односу на претходну годину бележе раст од 1,86%.

У оквиру расхода највећи раст је остварен код расхода накнада штета и уговорених износа за 491.755 хиљада динара, расходи за попусте и бонусе 185.697 хиљада динара и расхода за дугорочна резервисања и функционалне доприносе за 125.097 хиљада динара.

Смањење је остварено код резервисаних штета за 442.243 хиљаде динара.

Пословни (функционални) расходи

у 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	1.626.498	1.751.595	107,69
Расходи накнада штета и уговорених износа	12.196.407	12.688.162	104,03
Резервисане штете - повећање	1.678.673	1.236.430	73,66
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	529.184	580.706	109,74
Повећање осталих техничких резерви	2.581	2.755	106,74
Смањење осталих техничких резерви	56.781	50.133	88,29
Расходи за бонусе и попусте	1.738.000	1.923.697	110,68
Остали пословни расходи	1.005.086	1.018.711	101,36
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	17.661.280	17.990.511	101,86

4.2.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године укупни расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе износе 1.751.595 хиљада динара, што је за 7,69% више од укупних расхода за дугорочна резервисања и функционалне доприносе остварених у истом периоду 2019. године када су износили 1.626.498 хиљаде динара.

Највеће повећање остварено је код математичке резерве животних осигурања у укупном износу од 121.770 хиљада динара и резервисања за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику, резервисања за бонусе и попусте и повећања других техничких резерви у укупном износу од 30.907 хиљада динара. Смањење је остварено на позицији остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе у укупном износу од 30.131 хиљада динара, доприноса Гарантном фонду у укупном износу од 8.556 хиљада динара и Резервисања за изравнање ризика за 1.960 хиљада динара.

Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

у 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
Математичка резерва животних осигурања - повећање	334.423	456.193	136,41
Допринос за превентиву	311.539	313.162	100,52
Доприноси прописани посебним законима	76.722	88.166	114,92
Допринос Гарантном фонду	250.494	241.938	96,58
Резервисања за изравнање ризика	12.997	11.037	84,92
Рез. за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инв.риз. рез. за бонусе и попусте и повећања других техничких резерви	27.158	58.065	213,80
Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	613.165	583.034	95,09
РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ	1.626.498	1.751.595	107,69

У структури расхода за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, највеће учешће имају остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (33,29%), математичка резерва животних осигурања (26,04%) и Допринос за превентиву (17,88).

4.2.2. Расходи накнада штета и уговорених износа

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године расходи накнада штета и уговорених износа, износе 12.688.162 хиљада динара, што је за 4,03% више од расхода накнада штета и уговорених износа остварених у истом периоду 2019. године, када су износили 12.196.407 хиљада динара.

Расходи накнада штета и уговорених износа

у 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1.567.843	1.790.526	114,20
Ликвидиране штете неживотних осигурања	9.722.557	10.016.057	103,02
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања	135.660	196.540	144,88
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретросесија	747.297	819.516	109,66
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	725.482	798.493	110,06
Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	231.641	273.870	118,23
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	470.791	659.100	140,00
РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА	12.196.407	12.688.162	104,03

Ликвидиране штете у 2019. години износе 12.822.639 хиљада динара, а њихову структуру чине:

- ликвидиране штете неживотних осигурања – 78,11%,
- ликвидиране штете животних осигурања – 13,96%,
- ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретросесија - 6,39% и
- ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања – 1,53%.

4.2.3. Резервисане штете - повећање/(смањење)

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године повећање резервисаних штета износи 1.236.430 хиљада динара, док је у истом периоду претходне године повећање резервисаних штета износило 1.678.673 хиљада динара.

Резервисане штете

у 000 РСД

КАТЕГОРИЈА	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
Резервисане штете животних осигурања	88.833	36.737	41,36
Резервисане штете неживотних осигурања	1.691.387	1.567.101	92,65
Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија - смањење	101.547	367.058	361,47
Смањење резервисаних штета - удела реосигураваача, односно ретроцесионара у штетама	0	350	
РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ	1.678.673	1.236.430	73,66

4.2.4. Расходи за попусте и бонусе

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године расходи за бонусе и попусте износе 1.923.697 хиљада динара, што је за 10,68% ниже од ових расхода у 2019. години, када су износили 1.738.000 хиљада динара.

Целокупан износ расхода за бонусе и попусте односи се на Матично друштво.

4.2.5. Остали пословни расходи

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године остали пословни расходи износе 1.018.711 хиљада динара, што је за 1,36% више од осталих пословних расхода остварених у 2019. години, када су износили 1.005.086 хиљаде динара.

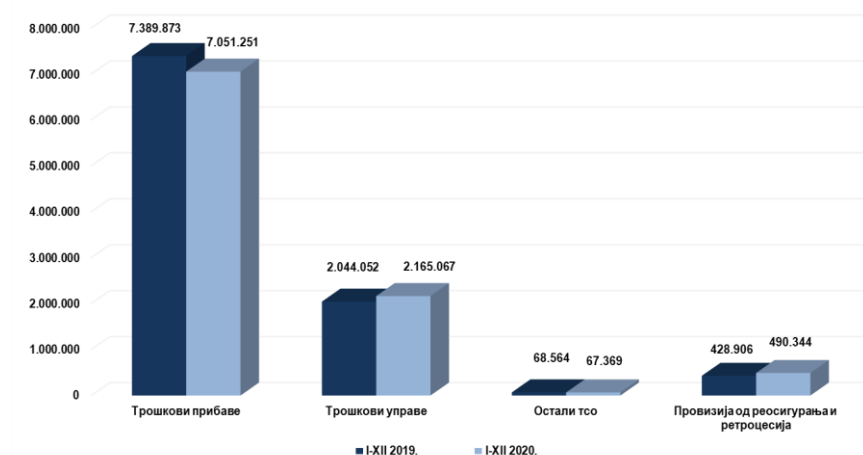
5. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године трошкови спровођења осигурања износе 8.793.343 хиљаде динара, и нижи су за 280.240 хиљада динара, односно 3,09% од трошкова спровођења осигурања у 2019. години, када су износили 9.073.583 хиљаде динара.

Трошкови спровођења осигурања

у 000 РСД

Позиција	I-XII 2019.	I-XII 2020.	Остварење 2020. / 2019.
Трошкови прибаве	7.389.873	7.051.251	95,4
Трошкови управе	2.044.052	2.165.067	105,9
Остали тсо	68.564	67.369	98,3
Провизија од реосигурања и ретроцесија	428.906	490.344	114,3
УКУПНИ ТСО	9.073.583	8.793.343	96,91

Посматрано по категоријама трошкова, смањење је остварено код трошкова прибаве који су у односу на исти период прошле године нижи за 4,58%, односно 338.622 хиљада динара, док су трошкови управе виши за 121.015 хиљада динара, односно 5,9% и трошкови провизија од реосигурања и ретроцесија за 61.438 хиљада динара, односно 14,3%.

6. КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2020.

6.1. Структура активе

На дан 31. децембра 2020. године укупна имовина Групе износи 65.099.568 хиљада динара и увећана је за 7.413.382 хиљада динара, односно 12,85% у односу на исти датум прошле године.

Структура активе на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године

АКТИВА	Стање на дан 31.12.2019.	Стање на дан 31.12.2020.	структура у %		Остварење 2020/2019
			31.12.2019.	31.12.2020.	
А СТАЛНА ИМОВИНА	12.329.590	11.305.739	21,37	17,37	91,70
1 Некретнине, постројења, опрема, нематеријална улагања и софтвер	10.684.686	10.484.874	18,52	16,11	98,13
2 Дугорочни финансијски пласмани	1.281.930	734.207	2,22	1,13	57,27
3 Остала дугорочна средства	362.974	86.658	0,63	0,13	23,87
В ОБРТНА ИМОВИНА	45.356.596	53.793.829	78,63	82,63	118,60
4 Залихе	73.170	60.039	0,13	0,09	82,05
5 Потраживања	5.529.979	6.687.103	9,59	10,27	120,92
6 Краткорочни финансијски пласмани	30.671.512	35.051.630	53,17	53,84	114,28
7 Готовина и готовински еквиваленти	2.605.049	3.170.743	4,52	4,87	121,72
8 Остала имовина	6.476.886	8.824.314	11,23	13,56	136,24
УКУПНА АКТИВА	57.686.186	65.099.568	100,00	100,00	112,85

У структури имовине највеће учешће имају краткорочни финансијски пласмани са 53,84%, затим следе нематеријална улагања, некретнине, постројења, опрема и софтвер и остала права са 16,11%, остала имовина са 13,56%, потраживања са 10,27%, готовина и готовински еквиваленти са 4,87%, дугорочни финансијски пласмани са 1,13% остала дугорочна средства са 0,13% и залихе са 0,09%.

СТРУКТУРА АКТИВЕ НА ДАН
31. ДЕЦЕМБРА 2019. ГОДИНЕ

СТРУКТУРА АКТИВЕ НА ДАН
31. ДЕЦЕМБРА 2020. ГОДИНЕ

На дан 31. децембра 2020. године, учешће сталне имовине у укупној имовини се смањило у односу на дан 31. децембра 2019. године за 4,0 процентних поена (са 21,37% на 17,37%), док се у складу с тим учешће обртне имовине повећало (са 78,63 % колико је износило у на дан 31. децембра 2019. године на 82,63% на дан 31. децембра 2020. године).

6.1.1. Стална имовина

На дан 31. децембра 2020. године, вредност сталне имовине износи 11.305.739 хиљада динара и нижа је за 8,3% у односу на дан 31. децембра 2019. године, када је износила 12.329.590 хиљада динара.

Највеће учешће у оквиру сталне имовине имају позиције нематеријалних улагања, софтвера и осталих права и некретнина, постројења и опреме, које на дан 31. децембра 2020. године износи 10.484.874 хиљада динара и бележе смањење од 1,87% у односу на дан 31. децембра 2019. године када су износили 10.684.686 хиљада динара.

Структура нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме

у 000 РСД

Некретнине, постројења, опрема и нематеријална улагања	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс	структура у %
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	38.563	28.093	72,85	0,27%
СОФТВЕР И ОСТАЛА ПРАВА	33.619	17.168	51,07	0,16%
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА	10.612.504	10.439.613	98,37	99,57%
Некретнине, постројења и опрема који служе за обављање делатности	9.694.431	9.572.808	98,75	91,30%
Инвестиционе некретнине	918.073	866.805	94,42	8,27%
УКУПНО	10.684.686	10.484.874	98,13	100%

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембра 2020. године износе 734.207 хиљада динара и нижи су за 42,7% у односу на дан 31. децембра 2019. године, када су износили 1.281.930 хиљада динара.

Структура дугорочних финансијских пласмана

у 000 РСД

Дугорочни финансијски пласмани	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Учешће у капиталу других правних лица	316.123	53.023	16,77
Осталих правних лица	316.123	53.023	16,77
Остали дугорочни финансијски пласмани	965.807	681.184	70,53
Инвестиције које се држе до доспећа	112.131	110.516	98,56
Дужничке ХоВ са фиксним приносом	112.131	110.516	98,56
Депозити код банака	812.282	528.465	65,06
Остали непоменути дугорочни финансијски пласмани	41.394	42.203	101,95
УКУПНО	1.281.930	734.207	57,3

6.1.2. Обртна имовина

На дан 31. децембра 2020. године, вредност обртне имовине износи 53.793.829 хиљада динара и већа је за 18,61% у односу на 31. децембра 2019. године, када је износила 45.353.594 хиљада динара.

Повећање обртне имовине је последица раста свих категорија активе осим залиха, с тим што је највећи раст забележен на позицијама краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине. На дан 31. децембра 2020. године вредност потраживања је већа за 20,92%.

Структура потраживања

ПОТРАЖИВАЊА	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс	структура у %	структура у %
				31.12.2019.	31.12.2020.
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	4.690.090	5.752.869	122,66	84,81%	86,03%
Потраживања од реосигураваача и ретроцесионара	161.102	105.965	65,78	2,91%	1,58%
Потраживања за регресе	97.210	87.563	90,08	1,76%	1,31%
Остала потраживања	581.577	740.706	127,36	10,52%	11,08%
УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА	5.529.979	6.687.103	120,92	100%	100%

Структура краткорочних финансијских пласмана

у 000 РСД

Краткорочни финансијски пласмани	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Финансијска средства расположива за продају	19.631.436	26.502.769	135,00
Дужничке ХоВ расположиве за продају	18.526.708	25.548.929	137,90
Власничке ХоВ расположиве за продају	1.104.728	953.840	86,34
Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	2.274.356	667.639	29,36
Дужничке ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1.468.244	234.850	16,00
Власничке ХоВ које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	305.261	284.384	93,16
Остале ХОВ и фин. ср. која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	500.851	148.405	29,63
Краткорочни депозити код банака	8.541.989	7.648.470	89,54
Остали краткорочни финансијски пласмани	223.731	232.752	104,03
УКУПНО	30.671.512	35.051.630	114,28

Консолидовани извештај о пословању Компаније Дунав осигурање а.д.о. за 2020. годину

У оквиру краткорочних финансијских пласмана све категорије бележе пад осим државних хартија вредности у износу од 7.022.221 хиљада динара.

6.2. Структура пасиве

Вредност капитала, резерви, резервисања и обавеза на дан 31. децембра 2020. године износи 65.099.568 хиљада динара, што је за 12,85% више у односу на дан 31. децембра 2019. године, када је износила 57.686.186 хиљаде динара.

ПАСИВА	(у 000)			
	Стање на дан 31.12.2019.	Стање на дан 31.12.2020.	структура у %	
			31.12.2019.	31.12.2020.
А КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ	15.122.179	17.338.615	26,21%	26,63%
Б. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	42.564.007	47.760.953	73,79%	73,37%
1 Дугорочна резервисања	6.357.006	6.815.045	11,02%	10,47%
2 Дугорочне обавезе	81.883	129.279	0,14%	0,20%
3 Краткорочне обавезе	5.330.933	6.744.677	9,24%	10,36%
4 Преносна премија	14.411.181	14.551.782	24,98%	22,35%
5 Резервисане штете	14.421.010	17.539.679	25,00%	26,94%
6 Остале обавезе (одложене пор.обавезе,рез. за неистекле ризике и друга ПБР)	1.961.994	1.980.491	3,40%	3,04%
УКУПНА ПАСИВА	57.686.186	65.099.568	100,00%	100,00%

СТРУКТУРА ПАСИВЕ НА ДАН
31. ДЕЦЕМБРА 2019. ГОДИНЕ

СТРУКТУРА ПАСИВЕ НА ДАН
31. ДЕЦЕМБРА 2020. ГОДИНЕ

У поређењу са претходном годином, највећи раст бележе резервисане штете за 3.118.669 хиљаде динара, односно 21,63%, краткорочне обавезе за 1.413.744 хиљада динара и преносне премије у износу од 140.601 хиљада динара.

Дугорочне обавезе на дан 31. децембра 2020. године износе 129.279 хиљаде динара и више су за 47.396 хиљада динара или 57,88% у односу на дан 31. децембра 2019. године, када су износили 81.883 хиљада динара.

6.2.1. Капитал и резерве

На дан 31. децембра 2020. године капитал и резерве веће су за 2.216.436 хиљаде динара и износе 17.338.615 хиљада динара.

Структура капитала и резерви

Структура капитала	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Основни и остали капитал	5.853.775	5.853.775	100,00
Резерве	133.580	133.580	100,00
Ревалоризационе резерве	3.239.715	2.980.003	91,98
Нереализовани добици	1.980.451	2.124.392	107,27
Нереализовани губици	465.052	817.403	175,77
Нераспоређена добит	4.130.572	6.777.131	164,07
Учешћа без права контроле	249.138	287.137	115,25
УКУПНО	15.122.179	17.338.615	114,7

На дан 31. децембра 2020. године основни и остали капитал износи 5.853.775 хиљада динара и у односу на дан 31. децембар 2019. године није било промена у вредности и структури на овој позицији.

На дан 31. децембра 2020. године дугорочна резервисања износе 6.815.045 хиљада динара и бележе раст од 7,21% у односу на дан 31. децембра 2019. године, када су износила 6.357.006 хиљада динара.

Консолидовани извештај о пословању Компаније Дунав осигурање а.д.о. за 2020. годину

Структура капитала према власништву

КАПИТАЛ	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	%
Акцијски капитал	2.754.874	2.754.874	47,061
Друштвени капитал	2.967.480	2.967.480	50,693
Удели и остали капитал	131.421	131.421	2,245
УКУПНО	5.853.775	5.853.775	100,0

Структура краткорочних обавеза

На дан 31. децембра 2020. године краткорочне обавезе износе 6.744.677 хиљаде динара, што је за 26,52% више у односу на дан 31. децембра 2019. године, када су износиле 5.330.933 хиљаде динара.

Највеће учешће и раст у укупним краткорочним обавезама имају обавезе за премију, зараде и друге обавезе.

Краткорочне обавезе	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Краткорочне финансијске обавезе	44.938	58.799	130,84
Обавезе по основу штета и уговорених износа	268.020	255.379	95,28
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	4.614.127	5.988.545	129,79
Обавезе за порез из резултата	403.848	441.954	109,44
УКУПНО	5.330.933	6.744.677	126,52

Структура пасивних временских разграничења

ПВР	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Резерве за преносне премије	14.411.181	14.551.782	100,98
Резерве за неистекле ризике	311.138	370.000	118,92
Друга пасивна временска разграничења	1.190.647	1.209.418	101,58
УКУПНО	15.912.966	16.131.200	101,4

На дан 31. децембра 2020. године пасивна временска разграничења износе 16.131.200 хиљада динара, што је за 1,4% више у односу на дан 31. децембра 2019. године када су износила 15.912.966 хиљада динара. Највећи апсолутни раст остварен је на позицији резерве за преносне премије у износу од 140.601 хиљада динара.

Структура преносне премије

Резерве за преносне премије	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Преносне премије животних осигурања	417.945	435.900	104,30
Преносне премије неживотних осигурања	12.898.648	13.615.849	105,56
Преносне премије саосигурања и реосигурања	1.094.588	500.033	45,68
УКУПНО	14.411.181	14.551.782	101,0

Структура резервисаних штета

Резервисане штете	у 000 РСД		
	31.12.2019.	31.12.2020.	Индекс
Резервисане штете животних осигурања	139.045	182.141	130,99
Резервисане штете неживотних осигурања	12.915.340	14.475.912	112,08
Удели у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија	1.366.625	2.881.626	210,86
УКУПНО	14.421.010	17.539.679	121,6

На дан 31. децембра 2020. године резервисане штете износе 17.539.679 хиљада динара и веће су у односу на дан 31. децембра 2019. године за 21,6% када су износиле 14.421.010 хиљада динара. Највећи номинални раст у односу на претходну годину остварен је на позицији резервисаних штета неживотних осигурања за 1.560.572 хиљада динара.

Структуру резервисаних штета чине: резервисане штете неживотних осигурања (82,53%), удели у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија (16,43%) и резервисане штете животних осигурања и саосигурања (1,04%).

7. РИЗИЦИ ПОСЛОВАЊА

7.1. Носиоци система управљања ризицима

Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум. У поступку Управљања ризицима спроводи се анализа, квантификација и бележење ризика, као и ширење свести о њиховом постојању у оквиру пословања.

Стратегија управљања ризицима представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме су дефинисани надлежности и одговорности управе и свих запослених у процесу управљања ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Групи.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Према степену утицаја на пословање Групе, ризици се класификују у четири категорије:

Низак, Средњи, Висок и Екстреман ризик.

Група, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (ORSA – Own Risk and Solvency assessment) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности Група идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Сва друштва која послују у оквиру Групе, за која је то законом прописано, на дан 31.12.2020. године испунила су услове који се односе на адекватност капитала.

7.2. Врсте ризика које су предмет праћења и управљања

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложености пословања Групе.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложености пословања Групе.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (ALM-Asset Liability Management), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава друштва као и њихових прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине друштва по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у друштву (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања друштва, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и др. незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик неуспостављања ефикасних процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма, остали ризици.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Групе, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Групе услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Групе, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Групи, ризици по основу послова које је Група поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

8. ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ГРУПЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

Полазећи од остварених резултата у 2020. години, оперативнo пословање за 2021. годину на нивоу Групе усмераваће постављени циљеви пословања и мере за њихово остварење.

Основни циљеви пословања у 2021. години су:

Тржишно учешће	27%
Раст бруто премије неживотних осигурања.....	4,0%
Раст бруто премије животних осигурања.....	12,0%
РОЕ.....	14,25 %

Дефинисаним циљевима пословања Групе у 2021. години предвиђено је задржавање лидерске позиције, односно тржишног учешћа израженог према укупној обрачунатој премији.

Поред наведених циљева, Група ће бити фокусирана пре свега на: испуњење регулаторних стандарда у погледу покрића техничких резерви, адекватности капитала и извештавања према регулаторним органима, рационализацију трошкова пословања, припремање за увођење концепта Солвентности II и на наставак унапређења процеса рада.

9. АКТИВНОСТИ ГРУПЕ НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Према планираној динамици у току 2020. године завршен је пласман два нова производа:

- осигурање од недостатка влажности земљишта (суше) базирано на примени индеса и
- индивидуално ДЗО.

Производи су успешно прихваћени у оквиру циљаног сегмента тржишта, уз остварење премије у складу са плановима.

Такође, извршена је измена 48 услова осигурања и више тарифа, у циљу омогућавања уговарања осигурања на даљину у току ванредног стања, усклађивања са изменама закона или проширења и прецизирања покрића у складу са уоченим потребама, и то:

- усклађивање више услова осигурања у оквиру добровољног здравственог осигурања са новим Законом о здравственом осигурању, уз допуне производа на основу уочених потреба и доношење нове тарифе за осигурање тежих болести и хируршких интервенција;
- измене 30 различитих услова осигурања да би се омогућила примена модела уговарања осигурања на основу члана 903. ЗОО – осигурање без потписивања полисе, уз коришћење постојећих модела и техничких могућности, а као последица ванредног стања уведеног на територији РС и потребе одржавања континуитета пословања;
- измена Услова за осигурање одговорности за производе и Услова за осигурање професионалне одговорности лекара у смислу усклађивања рока за пријаву штете са законским роковима застарелости;
- измена више услова за осигурање пловних објеката у циљу додатног прецизирања одредби које захтевају да пловни објекат и у моменту уговарања осигурања, као и у моменту настанка штете мора бити уписан у уписник бродова код лучке капетаније и поседовати важећу исправу о способности за пловидбу/плутање;

- измена Улова ПЗО и пакета ПО у смислу увођења осигуравајућег покрића за Covid-19, са циљем смањења пада премије ПЗО осигурања;
- извршена је измена Улова и Тарифе за комбиновано осигурање мобилних телефона и других мобилних уређаја, у складу са захтевом корисника;
- извршене су измене Тарифа премија за осигурање туристичких агенција услед измена подзаконских аката на основу Закона о туризму, које су у примени од 14.11.2020. године;
- измене и допуне Тарифе премија за осигурање професионалне одговорности јавних извршитеља.

У оквиру развоја процеса и технологије закључивања и спровођења осигурања, у посматраном периоду:

- завршено је пуштање у продукцију новог решења за аутоматски обрачун премије за осигурање усева и плодова, које обухвата и нову системску полису;
- завршено је пуштање у продукцију системске полисе за каско за појединачна уговарања;
- завршено је увођење додатних системских контрола за тарифирање АО код специјалних возила и аутобуса и контролисане могућности вршења додатних техничких измена након издавања полисе АО;
- извршено је прилагођавање коефицијената премијског система за АО у складу са Изменом одлуке НБС о основним критеријумима бонус-малус система (ИО НБС бр.93 од 11.06.2020. године);
- од 01.03.2020. године у потпуну продукцију пуштено је апликативно решење - Евиденција системских полиса, у циљу оптимизације процеса праћења статуса и боље контроле поступања са системским полисама;
- креирана је могућност постављања онлајн захтева за понуду осигурања, као и могућност онлајн пријаве штете, у циљу обезбеђења континуитета пословања током ванредног стања;
- извршене су измене преуговорног информисања код ученичке незгоде;
- извршене су ажурирања свих упутстава по врстама осигурања.

10. ИНФОРМАЦИЈЕ О УЛАГАЊИМА У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У 2020. години Компанија је реализовала уговоре са фирмама који се односе на преузимање расходованих основних средстава и истрошене хартије и ЕЕ отпада, Такође, кроз редовна испитивања котлова (због емисије штетних материја), поправком сваке славине, водокотлића итд. (спречавање прекомерне потрошње воде – уштеда воде) и сличним одговорним деловањем, реализована су индиректна улагања у заштиту животне средине.

11. ИЗЈАВА О ПРИМЕНИ КОДЕКСА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон, 52/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019) и чланом 68. Статута Матичног друштва, Извршни одбор Компаније је у 2017. години донео Одлуку о прихватању Кодекса корпоративног управљања Привредне коморе Србије, објављеном у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/2012, као Кодекс који се примењује у пословању Матичног друштва.

12. ВАЖНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ САСТАВЉЕН

Дана 28. априла 2021. године донет је Закон о измени и допунама Закона о осигурању („Службени гласник РС”, број 44/2021 од 29. априла 2021. године) који је ступио на снагу 07. маја 2021. године. Поменути Закон предвиђена је промена власничких права на друштвеном капиталу друштава за осигурање у којима у законом прописаном року није извршена приватизација и то:

- 70% друштвеног капитала преноси се на Републику Србију;
- до 25% друштвеног капитала преноси се запосленима, без накнаде;
- 5% друштвеног капитала преноси се акционарском фонду основаном у складу са законом којим се уређује право на бесплатне акције и новчану накнаду.

Друштвеним капиталом, сматра се капитал у друштвеном власништву и средства дивиденде остварена по основу тог власништва.

Одлуку о преносу друштвеног капитала у друштву за осигурање доноси Влада Републике Србије, на предлог Министарства финансија. Компанија је дужна да у року од 30 дана од дана ступања на снагу одлуке Владе предузме неопходне мере и активности за њено спровођење, да поднесе пријаву за упис акција у надлежне регистре и да донесе одлуку о издавању акција без накнаде запосленима.

Осим горе наведених, није било других значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против чланица Групе, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених консолидованих финансијских извештаја.

У Београду, 18. јуна 2021. године

ПРЕДСЕДНИК ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Ивана Соковић

ЧЛАН ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Милица Бурђевић